YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv07i08

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 7 Issue 8
February 1925

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 7, Iss. 8)

Keywords
International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments
Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences. *Gerechtigkeit* was the Yiddish-language edition of *Justice*.

This article is available at DigitalCommons@ILR: https://digitalcommons.ilr.cornell.edu/gerechtigkeit/377

GERECHTIGKEIT—(JUSTICE)

בצדקתי החזקתי
ולא ארפה.
(איוב, כ"ז, 6.)
אַז מיין גערעכטיג־
קייט האַלט איך זיך
שטאַרק, און וועל
איהר ניט אַפּלאָזען.

גערעכטיגקייט

ארבייטער פון אלע
לענדער, פאראיי־
ניגט אייך, און די
וועלט וועט זיין
אייערע!

אָפיציעלער אָרגאַן פון דער אינטערנעשאָנאַל לײדיס גאַרמענט וואָרקערס יוניאָן

Vol. VII. No. 8. | New York, Friday, Feb. 20, 1925. | פרייטאַג, 20טען פעברואַר, 1925. | PRICE 3 CENTS

גרויסער קאַמף פון ווײט גודס אַרבייטער און טשילדרענס דרעסמאַכער אָנגעפאַנגען

דער גענעראל סטרייק איז דערקלערט געווארען דינסטאג, 10 א זייגער אין דער פריה. — טויזענטער מיידלעך און מענער פארלאזען די שעפער און מארשירען אין די סטרייק האלס. — ארבייטער פון ניט־יוניאן שע־פער געהען ארונטער גלייך מיט די ארבייטער פון די יוניאן שעפער. — גרויס ענטוזיאזם הערשט צווישען די יונגע סטייקערינס.

דער גרויסער קאמף פון די ארביי־טער אין די מיסעלייניוס טריידס פון דער ליידיס גארמענט אינדוסטריע, צו פארבאסערען זייער לאגע, איז אנגעפאנ־גען. דער קאמף איז פארבארייטעט גע־ווארען פון דעם דיסטריקט קאונסיל אונ־טער דער פיהרערשאפט פון וויס־פרע־זידענט סעמיועל לעפקאָוויטש.

דינסטאג, 10 אזייגער אין דער פרי, דעם 17טען פעברואר, איז דערקלערט גע־ווארען א גענעראל סטרייק פון די ווייט־גודס וואירקערס יוניאן, לאקאל 62, און די טשילדרענס דרעסמאכער יוניאן, לא־קאל 91, צוזאמען מיט די קאטערס יו־ניאן, לאקאל 10, און טויזענדער ארביי־טער, די מעהרסטע פון זיי יונגע מייד־לאך, האבען געווארפען די ארבייט און מארשירט אין די סטרייק האלס, וואס די יוניאן האט פאר זיי אנגעגרייט.

מאנטאג אבענד זיינען אפגעהאלטען געווארען צוויי ענטוזיאסטישע מעמבער־מיטינגען פון די צוויי לאקאל יוניאנס. די ווייט־גודס וואירקערס יוניאן האט געהאט א מיטינג אין בעטהאָווען האל, און די טשילדרען דרעס מייקערס יוניאן אין ארלינגטאן האל.ביידע האלס זיי־נען געווען איבערפילט פון טעטיגע מיט־גלידער, און עס האט דארט געהערשט גרויס ענטוזיאזם פאר'ן קאמף. אויף די צוויי מיטינגען איז צונויפגעשטעלט גע־ווארען אן ארמיי פון 500 פרויען און מענער, וואס האבען זיך אונטערגענומען

דינסטאג אין דער פרי צו פארטיילען דער סטרייק־רוף פון דער יוניאן ביי די שעפער פון די צוויי פאכען. און די אר־מיי האט עס פינקטליך דורכגעפיהרט. דינסטאג אין דער פרי איז דער שאפ־דיסטריקט פארפלייצט געווארען מיט די רויטע צירקולארס, וואס רופט די אר־

בייטער אין קאמף פאר זייערע רעכטען, און די ארבייטער אין די שעפער האבען דעם רוף פון דער יוניאן אויסגעפאלגט.

וואס אנבאלאנגט די יוניאן שעפער אין ביידע פאכען, זיינען זיי פוסט גע־ווארען 100 פראצענט. אלע מאשינען

(שלוס אויף זייט 5).

אַגרימענטס אין דרעס טרייד געהען אַריין אין קראַפט דעם 24טען פעברואַר

די קומענדע וואך, דעם 24טען פעב־רואר, וועלען אריין אין קראפט די בא־נייטע אגרימענטס אין דער דרעס אינ־דוסטריע פון ניו יארק, און מיט די אגרימענטס פאנגט זיך אן א נייע עפא־כע אין דרעס טרייד.

אין דיזע אגרימענטס זיינען דא איי־ניגע פונקטען, וואס האבען צוגעצויגען די אויפמערקזאמקייט פון אלע די, וואס פארנעהמען זיך מיט שטודירען ארביי־טער־פראבלעמען, און די באציהונגען צווישען ארבייטער און זייערע באלע־באטים.

הויפטזעכליך ווערט פיעל גערעדט וועגען דעם פונקט, וואס גאראנטירט א מינימום וויידזש פאר די שטיק־ארביי־

טער. דאס איז עטוואס נייעס אין די פארהעלטניסען צווישען די ארבייטער און די באלעבאטים. עס שטעלט אוועק שטיק־ארבייט אויף די זעלבע שטופע פון וואך־ארבייט. דאס איז צום ערש־טען מאל אין דער געשיכטע פון ארביי־טער־אגרימענטס, דאס די באלעבאטים ווערען פארפליכטעט, אז אן ארבייטער,

(שלוס אויף זייט 14).

ערשטע וואַהלען אין נייעם אָפּערייטאָרס לאָקאַל 2 דעם שבת

דעם שבת, דעם 21טען פעברואר, וועלען פארקומען די ערשטע וואהלען אין דעם ניי־פאראייניגטען קלאוק און ריפער אפערייטארס לאקאל 2. די וואהלען ווערען געמאכט פאר א טשער־מאן פאר'ן לאקאל און פאר אן עקזע־קוטיוו באארד. אין די וואהלען וועלען זיך באטייליגען די מיטגלידער פון די געוועזענע אפערייטאר לאקאלס 1, 11

און 17, וועלכע זיינען איצט אלע פאר־אייניגט אין דעם איין קלאוק און ריפער אפערייטארס לאקאל 2 פון גרייטער ניו יארק.

שטימען וועט מען קאנען שבת דעם גאנצען טאג, פון 9 אין דער פריה ביז 7 אזייגער אין אווענט.

מען וועט קאנען שטימען אין די פאלגענדע פלעצער:

אין דער דזשאינט באארד בילדינג, 130 איסט 25טע סטריט.

אין מאנהעטען לייסעאום, 66 איסט 4טע סטריט.

אין בראנזוויל לייבאר לייסעאום, 219 סעקמאן סט., בראנזוויל.

לעצטע וואך האבען מיר שוין אנ־געוויזען אין די „גערעכטיגקייט", ווי וויכטיג עס זיינען די וואהלען אין דער יוניאן, און ווי נויטיג עס איז, אז די גרויסע מעמבערשיפ פון דעם לאקאל זאל זיך אין דעם באטייליגען. דער

(שלוס אויף זייט 5).

אינהאַלט־פאַרצייכניס

„גערעכטיגקייט", נומער 8.

זייט 2. דער גרויסער קאמף צו ארגאניזירען די דרעסמאכער פון שיקאגא — מאָרים זיס־קינד. פון די קלאוק שעפער אין שיקאגא — מ. ביאלים.
זייט 3. פינאנץ באריכט פון דער יוניטי הויז אין פארעסט פארק — די קאמיטע. פינף יאהר קראנקען בענעפיט אין לאקאל 21 — לעא ארטש. ארבייטער רינג סאניטאריום פייערט זיין 15 יאהריגען יובילעאום.
זייט 4. עדיוקיישאנאל נאטיצען.
זייט 5. באריכט פון געווערקשאפטען מיטינג — א. פיינסטאָן. שלוסען פון דער 1טער זייט.
זייט 6. טרייד און ארגאניזאציאנס פראגען.
זייט 7. א קאוט מיט „טוויסט" — א. קארלין. שניי — א. ראדוצקי.
זייט 8. עדיטאריעלע נאטיצען.
זייט 9. א נייער סיסטעם פון וויידזשעס — דר. הערמאן פראנק. אינטערנעשאנאל קאלענ־דאר — ה. סקולמאן.
זייט 10. אין טעאטער — דער קריטיקער. קורץ און שארף — י. ב. ב.
זייט 11. פון אנדערע צייטונגען — ל. פינקעל־שטיין.
זייט 12. דער יובילעאום פון א קריטיקער — על עם. וואו נעמט מען דעם שנירעל פערל? — דער לעבעדיגער.
זייט 13. קורצע שמועסען.
זייט 14. שלוסען און אדווערטייזמענטס.
זייט 15. שלוסען און אדווערטייזמענטס.
זייט 16. נייעס פון לעבען פון דער יוניאן.

קלאָוקמאַכער גענעראַל סטרייק אין קענעדע כמעט געסעטעלט

דער גענעראל סטרייק פון די קלאוק־מאכער אין מאנטרעאל און טאראנטא, קענעדע, איז שוין אזוי גוט ווי געענ־דיגט.

ווען מיר געהען צום פרעס מיט דער צייטונג, האבען מיר באקומען א לאנגע טעלעגראמע פון ברודער דזשוליוס האכ־מאן, דער אינטערנעשאנאל ארגאניי־זער און הויפט פיהרער פון שנע סטרייקס, אין וועלכער עס ווערט גע־זאגט:

„דער קלאוקמאכער סטרייק אין מאנטרעאל און טאראנטא איז שוין אזוי גוט ווי געענדיגט און די ארבייטער אזוי גוט ווי די יוניאן, האבען צו פארציי־כענען גאר א גרויסען זיג!

„אין טאראנטא זיינען נאך דא אין סטרייק בלויז 4 שעפער און אין מאנט־רעאל 5 שעפער. אלע אנדערע שעפער זיינען שוין צוריק ביי דער ארבייט, און די ארבייטער זיינען העכסט באגייס־טערט פון דעם גרויסען און שנעלען זיג!"

מעהר איינצעלהייטען וועגען דעם מערקווירדיגען סטרייק וועלען מיר אי־

(שלוס אויף זייט 5).

קאָנצערט פון עדיוקיישאָנאַל דעפּאַרטמענט דעם שבת אָווענט

דעם שבת אבענד, דעם 21טען פעב־רואר, וועט פארקומען א זעהר שעהנער קאנצערט, אראנזשירט פון אונזער עדיו־קיישאנאל דעפארטמענט פאר די מיט־גלידער פון אונזער יוניאן. דער קאנ־צערט וועט פארקומען דאון־טאון, אין דעם איסט־סייד יוניטי סענטער, אין אוידיטאריום פון פאבליק סקול 63, איסט 4טע סטריט, לעבען ערשטע עווענוי.

פראמינענטע קינסטלער פון דער מוזיקאלישער וועלט וועלען זיך באטיי־ליגען אין דעם קאנצערט, און די מיט־גלידער מיט זייערע פאמיליעס זיינען געלאדען צו קומען.

די פאלגענדע קינסטלער וועלען זיך באטייליגען אין קאנצערט: עסטעלע שריינער, סאפראנא; דזשאזעף פוקס, וויאלינימט; נ. ל. זאסלאווסקי, באריר טאן. עס וועט דארט אויך זיין „קאמיו־ניטי סינגינג", און דער גאנצער עולם וועט זיך קאנען באטייליגען.

איינטריט פריי פאר די מיטגלידער און זייערע פאמיליעס. די מיטגלידער זיינען געבעטען צו האבען מיט זיך דעם יוניאן־ביכעל, דאס וועט זיי דינען פאר א טיקעט, אריינצוגעהן צום קאנצערט.

דער קאנצערט דעם שבת אבענד, דאון־טאון, איז איינער פון א רייהע קאנצערטען, וואס דער עדיוקיישאנאל דעפארטמענט פון אונזער אינטערנעי־שאנאל האט געגעבען דעם סיזאן אין די פארשיידענע קווארטאלען פון גרייטער ניו יארק. אומעדום זיינען די קאנצער־טען געווען גוט באזוכט און דער עולם האט זיך אמוזירט אויפ'ן בעסטען אופן. און דאסזעלבע וועט געוויס אויך זיין דעם שבת דאון־טאון, אין פאבליק סקול 63, פערטע סט. און 1טע עוועניו.

קלאָוק און דרעס מאַכער טאָרען ניט אַרבייטען מאָנטאַג, דעם 23טען פעברואַר

די קלאוק און דרעסמאכער ווערען אויפגעפאדערט ניט צו ארבי־טען מאנטאג, דעם 23טען פעברואר, וואשינגטאנס בוירט דעי. אלע וואך ארבייטער דארפען באקומען באצאהלט גלייך ווי זיי וואלטען געארבייט.

קאמיטעס פון דער יוניאן וועלען פאטראלירען די שאפ־דיסטריקטען און די ארבייטער וואס מען וועט כאפען ביי דער ארבייט, אדער געהן צו דער ארבייט, וועלען שטרענג באשטראפט ווערען.

אין נאמען פון דזשאינט באארד, קלאוק און דרעסמאכער יוניאן,
יוסף פיש, סעקרעטער־טרעזשורער.

סאַניטאַרי באָארד אינספּעקטאָרס מעגען באַזוכען די שעפּער וועגען לייבעל

וויכטיגע ענטשיידונג פון גאווערנאר סמיטה'ס ספעציעלער קאמיסיע — דער נייער סאניטארי לייבעל.

דער דזשאינט באארד אוו סאניטארי קאנטראל, וואס האט אונטער זיין אויפ־זיכט דעם סאניטארי לייבעל אין דער

קלאוק און דרעס אינדוסטריע, האט אנ־געפאנגען שיקען זיינע אינספעקטארס איבער די שעפער נאכצוזעהן אויב דער לייבעל ווערט ריכטיג געברויכט, לויט דעם אגרימענט.

האבען די באלעבאטים עס ניט גע־וואלט ליידען. זיי האבען געזאגט, אז זיי וועלען די אינספעקטארס ניט אריינלאזען אין די שעפער און אין די ווערהייזער פון די דזשאבערס. אין דעם „פראטעסט" גע־גען סאניטארי קאנטראל באארד, זיינען

(שלוס אויף זייט 5).

א וויכטיגע קייס פאר'ן באארד אוו רעפערים אין קליוולאנד

פרעזידענט זיגמאן און וויים-פרעזידענט פערלשטיין וועלען אנוועזענד זיין.

די קלאוקמאכער יוניאן פון קליוולאנד האט לעצטענס געהאט א צוזאמענשטויס מיט דער באוואוסטער פירמע „סאנשיין קלאוק קאמפאני" און דעם שבת וועט וועגען דעם פארקומען א הירינג פאר דער באארד אוו רעפירים פון דער קלאוק אינדוסטריע פון יענער שטאדט.

די געשיכטע איז ווי פאלגט:

די „סאנשיין קלאוק קאמפאני" האט איינגעפיהרט א סעקשאן־סיסטעם אויף געוויסע גארמענטס. ביי די סעקשאן־ארבייט האבען געארבייט מיידלעך, וועלכע זיינען „אונסקילד", ניט קיין אויסגעלערנטע קלאוקסמאכער, און זיי האבען געארבייט פאר א ביליגערען פרייז ווי די „פול פלעדזשד" קלאוקסמאכער. די יוניאן האט וועגען דעם קאמפליינט צו „רעזאסס"ן און די קייס איז פארגעבראכט געווארען פאר דעם אונפארטייאישען טשערמאן פון דער קליוולאנד קלאוק אינדוסטריע, דר. האלאנדער. פאר דעם אונפארטייאישען טשערמאן איז די יוניאן געוועזען פארטראטען דורך די ברידער קריינדלער און קאטאווסקי, די ביזנעס איידזשענטס פון דער יוניאן. אבער איידער די קייס איז פארגעקומען פאר'ן אונפארטייאישען טשערמאן, איז ברודער קאטאווסקי געוועזען אין ניו־יארק, זיך בעראטען מיט וויים־פרעזידענט פערלשטיין וועגען דער אנגעלעגענהייט, און פערלשטיין האט צוגעשיקט א סטייטמענט, אין וועלכען ער האט קלאר געמאכט, אז וויבאלד די „סאנשיין קלאוק קאמפאני" צאלט די מיידלעך וואס זיינען דארט באשעפטיגט אין דעם סעקשא־סיסטעם ווייניגער ווי די אנגעשטעלטע יוניאן־סקיילס, איז עס א פארברעכען לויט דעם טרייד־אגרימענט, און די פירמע טאר עס ניט טאן. און דער רעזולטאט איז געוועזען, דאס דער אונפארטייאישער טשערמאן האט גע'פסק'ענט צו גונסטען דער יוניאן.

אבער אין קליוולאנד קאן מען אפעלירען נעגען אן אנטשיידונג פון דעם אונפארטייאישען טשערמאן. דארט איז דא א באארד אוו רעפערים, באשטעהענד פון 3 פערזאן, און מען קען אפעלירען א קייס צו דעם באארד. און דאס האט די פירמע געטאן. זי האט אפעלירט צו באארד אוו רעפערים געגען דער אנטשיידונג פון דעם אונפארטייאישען טשערמאן און היינטיגען שבת וועט פארקומען די הירינג.

די קייס איז זעהר א וויכטיגע און פרעזידענט זיגמאן און וויים־פרעזידענט פערלשטיין וועלען אנוועזענד זיין ביי דער הירינג. זיי וועלען זיך אפשטעלען פאר א טאג אין קליוולאנד, פאהרענדיג נאך שיקאגא, צו העלפען אין דעם ארגאניזאציאנס־קאמפיין צווישען די דרעססמאכער, וואס ווערט איצט נאר אויף דאס ניי גאנץ ענערגיש אנגעפיהרט, מיט גאנץ גוטע אויסזיכטען פאר דער גאנץ נאהענטער צוקונפט.

וויים־פרעזידענט פערלשטיין וועט שוין אויך באזוכען סט. לואי און טאלידא און זעהן וואס דארט טוט זיך.

איין וואך איז פארבליבען צו אונזער דאון טאון'ער קאנצערט און קאמוניטי געזאנג

עס וועט שטאטפינדען שבת אוונט, דעם 21טען פעברואר, אין אודיטאריום פון פאבליק סקול נומ. 63, פערטע סט., נעבען ערשטע עוועניו. — פראמינענטע קינסטלער וועלען זיך באטייליגען.

קומענדען שבת, דעם 21טען פעברואר, 8 אזייגער אין אווענט, אין אודיטאריום פון פאבליק סקול 63, 4טע סטריט לעבען ערשטע עוועניו, וועט פארקומען דער גרויסארטיגער קאנצערט ארראנזשירט פון אונזער עדיוקיישאנאל דעפארטמענט.

א גרויסארטיגער פראגראם איז צוגעגרייט געווארען פאר'ן אווענט. עס וועט באשטעהן פון קלאסישע מוזיק און פון אידישע, רוסישע און איטאליענישע פאלקס לידער. עס וועט אויך זיין קאמיוניטי געזאנג אונטער דער פיהרערשאפט פון ג. ל. זאסלאווסקי.

די פאלגענדע פראמינענטע ארטיסטען וועלען זיך באטייליגען: מיס עסטעל שריינער, סאפראנא; מר. דזשאזעף פוקס, וויאלינסט; מר. ג. ל. זאסלאווסקי, באריטאן.

עס ווערט ערווארטעט, אז אונזערע מיטגלידער מיט זייער פאמיליעס, וועלכע וואוינען דאון־טאון, וועלען באזוכען דעם קאנצערט. דאס וועט זיי געבען א געלעגענהייט צו פארברייגען א פאר אנגענעמע שטונדען געזעלשאפטליך אויף א רייכען קאנצערט.

איינטריט פריי פאר מיטגלידער מיט זייערע פאמיליען. אבער מען וועט דארפען מיטברייגען דעם יוניאן־בוך.

קלאוק גענעראל סטרייק אין פילאדעלפיא כמעט פארענדיגט

(שלוס פון זייט 1).

זיינען געקומען צו א פארשטענדניס, די יוניאן איז געווען פארטראטען דורך פרעזידענט זיגמאן, וויים־פרעזידענט אמדור און א קאמיטע פון דזשאינט באארד. א. י. ראדסבאו, איז געווען דער ספאקסמען פון דער קאמיטע פון די דזשאבערס.

נאך דעם סעטעלמענט האט די יוניאן געמאכט סעטעלמענטס מיט די אינדעפענדענט דזשאבערס, קאנטראקטארס און סאב מאנופעקטשורערס וועמעס שאפס ווערען אנערקענט פון דער יוניאן פאר „לעדזשיטימייט". און א שאפ מיט 6 אפערייטינג מאשינען איז אין פילאדעלפיא א „לעדזשיטימייט" שאפ.

דער סך הכל איז, דאס אין דער צייט ווען די שורות ווערען געשריבען, זיינען די גרויסע צאל קלאוקמאכער פון פילאדעלפיא שוין צוריק ביי דער ארבייט. אין סטרייק זיינען נאך פארבליבען די ארבייטער, וואס ווערען באשעפטיגט אין שעפער פון קאנטראקטארס וואס ארבייטען פאר געוויסע אינדעפענדענט דזשאבערס, וועלכע האבען דערווייל נאך ניט געסעטעלט מיט דער יוניאן. עס איז אבער זיכער, דאס די דזשאבערס וועלען די טעג סעטלען — דאן וועלען בלייבען אין סטרייק א קליינע צאהל ארבייטער, פון די שאפעס וואס האבען ווייניגער ווי זעקס מאשינען, מיט וועלכע די יוניאן וויל ניט מאכען קיין סעטעלמענט. דיזע ארבייטער וועלען קריגען באשעפטיגונג אין די גרעסערע יוניאן שעפער.

צווישען די הויפט פונקטען אין דעם באנייטען אגרימענט אין פילאדעלפיע געפינט זיך „לימיטיישאן אוו קאנטראקטארס", דער סאניטארי לייבעל, איינגעשטעלטע מינימום סקיילס און נאך אנדערע פונקטען.

די קלאוקמאכער פון פילאדעלפיע, ווי די פיהרער פון דער יוניאן, מעגען זיך גראטולירען מיט דעם שנעלען סעטעלמענט און זיג.

וואהלען פאר באאמטע אין קלאוק און דרעסמאכער יוניאן דעם דאנערשטאג

(שלוס פון זייט 1.)

אין 8 פולינג פלעצער, אין די פארשיידענע קווארטאלען פון גרויס ניו־יארק, עס זאל זיין באקוועמער פאר די מיטגלידער זיך צו באטייליגען אין די וואהלען.

אט זיינען די פולינג פלעצער:

הויפט אפיס פון דזשאינט באארד, 130 איסט 25טע סט.

דרעס מייקערס יוניאן לאקאל 22, 16 וועסט 21טע סט.

איטאליענער קלאוק מאכער בילדינג, 231 איסט 14טע סט.

דאון טאון אפיס, 33 סעקאנד עוו.

הארלעם אפיס, 105 א. 121טע סט.

הרוקלינער אפיס, 105 מאנטראוז עוו. ברוקלין.

בראנזווילער אפיס, 219 סעקמאן סט., ברוקלין.

בריינעט האל, 725 6טע עוועניו.

אלע פולינג פלעצער וועלען זיין אפען פון 8 אין דער פריה ביז 7 אזייגער אין אווענט.

עמבראידערערס גענעראל סטרייק כמעט אין גאנצען געסעטעלט

די מעהרסטע ארבייטער זיינען שוין צוריק ביי דער ארבייט.

דער גענעראל סטרייק פון דער עמברוידערים יוניאן לאקאל 66, וואס איז ערקלערט געווארן פאראכטאגן דאנערשטאג איז שוין כמעט אין גאנצען געסעטעלט.

וואס אנבאלאנגט די אסאסיאישאן־פירמען, האט די יוניאן מיט זיי געסעטעלט נאך איידער דער סטרייק איז גערופען געווארען. דער סטרייק איז גערופען געווארען הויפטזעכליך צו באנייען דעם אגרימענט מיט די אינדעפענדענט באלעבאטים אין דעם פאך און צו ארגאניזירען דאס ביסעל „אפען־שאפס" וואס האבען זיך געהאלטען ביים זייט פון די יוניאן שעפער. און, ווי ברודער מאקס עסענפעלד, דער טשערמאן פון דער גענעראל סטרייק קאמיטע, און מענעדזשער פון דער יוניאן, גיט אונז איבער, איז דער סטרייק געווען זעהר ערפאלגרייך און די יוניאן האט צו פארצייכענען נאר א באדייטענדען זיג.

אין פארלויף פון א וואך צייט האט די יוניאן געסעטעלט מיט די אלע אינדעפענדענט פירמען און האט מיט זיי באנייט דעם אגרימענט מיט די אלע פארבעסערונגען וואס דער אגרימענט אנטהאלט. עס זיינען שוין אויך ארגאניזירט געווארן 16 פון די „אפען־שעפער", פון די גרעסערע, וועמעס באלעבאטים האבען פריהער מיט דער יוניאן ניט געוואלט האנדלען, וועלכע האבען איהר ניט געוואלט אנערקענען.

דאס מיינט, אלזא, אז אין דער צייט, ווען די שורות ווערן געשריבען, מיטוואך פריה, זיינען שוין צוריק ביי דער ארבייט 85 פראצענט ארבייטער פון דעם פאך, אין געסעטעלטע, פאלשטענדיגע יוניאן־שעפער! און דער קאמף פון דער יוניאן איז איצט אינגאנצען קאנצענטרירט אויף די איבערגעבליבענע 15 פראצענט „אפען־שאפס" אין דעם פאך, און די יוניאן וועט מאכען אלע אנשטריינגונגען צו ארגאניזירען דעם טרייד פולע 100 פראצענט.

די פיהרער פון דער עמברוידערס יוניאן, ווי די גאנצע מעמבערשיפ, מעגען זיך ווירקליך גראטולירען מיט דעם שנעלען און באדייטענדען זיג.

לאקאל 66 איז איינער פון די לאקאלס וואס שטעלען צונויף דעם דיסטריקט קאונסיל פון ניו־יארק, און דער דיסטריקט קאונסיל האט געהאלפען די לאקאל באאמטע פון דער עמבראידערס יוניאן אין דעם קאמף און סעטעלמענט. זאל דיזער גרויסער און שנעלער זיג זיין א ביישפיל פאר די אנדערע לאקאלס פון דיסטריקט קאונסיל, וואס קלייבען זיך אויך אין קאמף.

שוין ערשינען

The Women's Garment Workers

A History of the International Ladies Garment Workers Union

די געשיכטע פון דער אינטערנעשאנאל לידיס גארמענט וואירקערס יוניאן

א בוך פון איבער 6 הונדערט זייטען, גרויסער פארמאט און שעהן געבונדען

געשריבען פון

דר. לואי לעווין

פראפעסער פון „סינדיקאליזם אין פראנקרייך" און נאך אנדערע ווערק איבער סאציאלע און עקאנאמישע פראגען.

אויב איהר ווילט האבען אן אמת'ען באגריף וועגען אונזער יוניאן און האבען א גייסטיגען פארגעניגען לעזענדיג, טו פארפעהלט ניט צו לייענען דעם בוך.

דער פרייז פון דעם בוך איז פינף דאלאר.

מיטגלידער פון אונזער אינטערנעשאנאל קאנען באקומען א בוך פאר העלפט פרייז

פאר $2.50

פאר דעם פרייז קאן מען באקומען דעם בוך בלויז

אין אפיס פון אונזער אינטערנעשאנאל, 3 וועסט 26טע סט., נ. י.

מאנטאג און דאנערשטאג וועט דער אפיס זיין אפען ביז 6.30 פארנאכט, כדי די מיטגלידער זאלען קאנען קריגען דעם בוך געהענדיג פון דער ארבייט.

א דאנק־רעזאלוציע

ווערטער רעדאקטאר:—

מיר, די ארביימער פון דזש. פראפאס שאפ, באדאנקען הערצליך דעם ביזנעס איידזשענט, בר. עלקין, פאר זיין גוטער ארבייט, וואס ער האט געטאן פאר די ארבייטער פון אונזער שאפ און מיר האפען, אז אין דער צוקונפט וועט ער אויך טאן גוטע ארבייט.

מיט ברודער גרוס,
מאקס סטעמפלער,
משה בלאק,
אידזי מאטוסעוויטש,
בעני מאק,
אייבי,
מאקס קרינ. טשערמאן

פינאנץ באריכט פון דער יוניטי הויז אין פארעסט פארק

אײדער מיר גיבען דאס װארט צום אודיטאר, װעלכער באװײזט מיט ציפערן װי עס האלט מיט דעם פארמעגען, חובות, פאנדען און סורפלוס פון דער יוניטי הויז װילען מיר אין קורצען אנװײזען אויף אײניגע פונקטען, װעלכע מיר נעהמען ארויס פון אן אנדער טײל פון זײן באריכט, װאס באציהט זיך אויף דעם סעזאנ'ס אײנגאמען און אויסגאבען פון דער הויז אין אלגעמײן און אויף דער הכנסה און הוצאה פון אײנצעלנע קװעלען אין דער הויז, װי צום בײשפּיל פון דער סטאר א. א. װ. ניט פארפעהלענדיג נאטירליך אנצוגעבען די פּראפיטען װאס דער גאנצער פלאץ האט פאר'ן יאהר אריינגעבראכט.

די גאנצע הכנסה פון אלע קװעלען איז געװען 90,583.08 דאל.

די הוצאה פון דער הויז איז געװען — — 74,341.72 דאל.

צורעכענענדיג צו דער הוצאה 4,026.04 דאל. פאר טעקסעס, אינשורענס, פראצענטען אויף חובות, א. א. װ. בלײבט 12,215.32 דאל. פּראפּיט פאר'ן סעזאן.

פון די אײנצעלנע קװעלען, װעלכע האבען געבראכט רוח איז געװען די סטאר מיט אן הכנסה פון 7,761.08 ד. און אן הוצאה פון 5,956.52 דאל. דאס הײסט, אז די סטאר האט געהאט די סומע פון 1,804.51 דאל. רײנעם פּראפּיט.

איצט װעלען מיר לאזען רײדען דעם אודיטאר:

צו די עקזעקוטיװ באארדס פון די לאקאלס 22, 25 און 35.

אויף דעם פארלאנג פון דער יוניטי הויז קאמיטע, האבען מיר אונטערזוכט די ביכער און נאכגעזעהן אלע רעקארדס פון דער יוניטי הויז אין פארעסט פארק, פּא. פאר דעם סעזאן 1924 און מיר גיבען דא איבער דעם באריכט פון דעם „אדיט".

מיט דרך ארץ,

פ. נײטען װאולף,

גענעראל אודיטאר.

דער באריכט לױט זיך װי פאלגט:

מיר האבען גאנץ גענױ אונטערזוכט די ביכער און רעכענונגען פון דער הכנסה און הוצאה פון דער יוניטי הויז אין פארעסט פארק, פּא. פאר דעם סעזאן 1924 און בײליגענד װעט איהר געפינען א פולשטענדיגען „באלאנס שיט" פון אלע אײנגאמען און אויסגאבען און אויך פונ'ם גאנצען פארמעגען פון דער יוניטי הויז:

דאס פארמעגען. — די הויז מיט'ן לאנד ארום קאסט 85,000 דאל. זינט מען האט די הויז איבערגענומען פון איהר פריהערדיגען אײגענטימער האט מען אײנגעקױפט פארשײדענע זאכען, װאס באטרעפען 14,639.51 דאל. עס זײנען דורך דער צײט אויך געמאכט געװארען נײע אײנריכטונגען װאס זײנען נױטיג געװען און זײ קאסטען 9,982.22 דאל. דאס מאכט, אז דאס גאנצע פלאץ באטרעפט איצט די סומע פון 109,621.73 דאל.

אט איז א פולער אײטעמײזט באלאנס־שיט פון דעם אודיטאר:

פארמעגען:

געשאצטער פארמעגען:

לאנד, הײזער און אויסשטאטונג	$ 85,000.00
אויסשטאטונג געקויפט — —	14,639.51
צוגעקויפט און איבערגעביטען	9,982.22
טאטאל — — —	$109,621.73
פארבלײבענע װאהרע צום געברויכען — — — — — —	1,886.10

איצטיגער פארמעגען:

קעש—אין סטראדסבורג באנק	699.76
קעש — אינט. יוניאן באנק	3,000.00
װאר סײװינגס סטעמפּס —	250.00
אויסשטעהענדע רעכענונגען	13.50
אויסשטעהענדיגע חובות — —	60.00
טאטאל — — —	$ 4,023.26

אפּגעלעגטע קאסטען אלס אויסגאבען:

„ליגעל" אויסגאבען — — —	565.47
טאטאל פארמעגען —	$116,096.56

חובות, פאנדען און סורפלוס.

1טער מארטגײדזש, צאהלבאר —	$ 19,000.00
2טער מארטגײדזש, צאהלבאר —	10,000.00
באלדיגע חובות:	
אינטערעס אויפ'ן 1טען מארטגײדזש — — — — —	825.00
אינטערעסט אויפ'ן געלט װאס קומט לאקאל 22 — — —	1,699.10
שולדען צו לאק. 22, 25 און 35	15,125.01
טאטאל — — —	$ 17,649.11
פאנדס:	
ביבליאטעק — — — — —	377.08
רעזערװען:	
פארקלענערונג פון װערט פון די ערשטע אויסשטאטונג —	45,000.00
פארקלענערונג פון װערט פון די צוגעקויפטע אויסשטאטונג	12,148.68
טאטאל — — —	$ 57,418.68
שערס — — — — — — — — —	851.00
טאטאל חובות און פאנדס	$105,205.87
סורפלוס — פאר דער גאנצער צײט פון עקזיסטענץ —	10,890.69
טאטאל חובות, פאנדס און סורפלוס — — — — —	$116,096.56

די יוניטי הויז קאמיטע.

ארבייטער רינג סאניטאריום פייערט זיין 15 יאהריגען יובילעי

דער 15־יעהריגער יובילעאום פון ארבײטער רינג סאניטאריום איז אין סאניטאריום גופא געפײערט געװארען אויף אן אײנדרוקספולען אופן.

מיט 15 יאהר צוריק, דעם 12טען פעברואר (לינקאלנ'ס בוירטדעי) איז אין ליבערטי, נ. י. געעפענט געװארען דער ארבײטער רינג סאניטאריום. עס רעדט זיך אזוי, — א סאניטאריום. געװען איז דאס בלויז אן ארימע אפּגעלאזענע פארם, מיט אײן „באטקע" און אהן אירגענד װעלכע מאדערנע אײנריכטונגען. אבער װען דער ארבײטער רינג האט באשטימט אז אט אויף דעם פלאץ זאל זײן א סאניטאריום פאר זײנע קראנקע מיטגלידער, איז דער טרוים פארװאנדעלט געװארען אין א װירקליכקײט. פון יאהר צו יאהר זײנען צוגעקומען נײע געבײדעס, זײנען געמאכט געװארען נײע אויסבעסערונגען און הײנט, צום 15־יעהריגען יובילעאום, איז דאס אן אנשטאלט, װאס איז באװאוסט אין די מעדיצינישע קרײזען אלס א מאדערנער, שעהנער סאניטאריום פאר טובוירקולאר פאציענטען.

אין פארלויף פון די 15 יאהר איז אריינגעלעגט געװארען נשמה, ליבע און איבערגעבענהײט אין סאניטאריום, און ניט קוקענדיג דערויף װאס דער ארבײטער רינג האט אויסגעגעבען ארום אנדערהאלבען מיליאן דאלאר אויף אויסהאלטען דעם אנשטאלט און אויף די פארשײדענע אײנריכטונגען דאך טראכט שוין יעצט דער סאניטאריום קאמיטע און די נאצ. עקז. פון ארב. רינג װעגען בויען נײע, מעהר מאדערנע געבײדעס, װאס זאלען געבען די פאציענטען און די אנגעשטעלטע נאך מעהר באקװעמליכקײט.

דאנערשטאג אװענט, דעם 12טען פעברואר, איז געגעבען געװארען א שעהנער קאנצערט פון די פאציענטען לכבוד דעם יובילעאום. אין פּראגראם האבען זיך באטײליגט: דער טאלאנטפולער שױשפּילער אליהו טענענהאלץ, װעלכער האט פארגעלעזען אײניגע הומאריסטישע זאכען; מיס בעלא מײזעל, די פּרימאדאנא פון נעשאנאל טעאטער; די באװאוסטע פּרימאדאנא, מאד. בירנבוים; כּרס. לעבעריעװ מיט מיס מײזעל האבען געזונגען פּרעהליכע קופּלעטלעך. זײ זײנען אקאמפּאנירט געװארען אויף דער פּיאנא פון מיס גראפּמאן; י. ארלער (ב. קאװנער) האט אויף זײן שטײגער געמאכט די פאציענטען צו לאכען מיט זײנע שטיפערײען װעלכע ער האט פארגעלעזען.

דער קאנצערט איז ערעפענט געװארען פון דר. י. ב. פיש, װעלכער האט פארגעשטעלט אלס דעם פּרעזידענטען פון אװענט ר. גוסקין, טשערמאן פון דער סאניטאריום קאמיטע. באגריסונגס רעדעס זײנען בײם קאנצערט געהאלטען געװארען פון דר. דזשוליוס האלפּערן, אדמיטינג און װיזיטינג דאקטאר פון סאניטאריום; דר. עמאנועל זינגער, װעלכער איז די ערשטע יאהרען געװען דער דאקטאר פון סאניטאריום; י. באסקין, גענעראל סעקרעטאר פון ארבײטער רינג, און י. װײנבערג, טשערמאן פון דער נאציאנאלער עקזעקוטיװ קאמיטע. כמעט אלע רעדנער האבען געגעבען אן איבערבליק װעגען דער ארבײט פון סאניטאריום אין פארלויף פון די 15 יאהר און װעגען דער װיכטיגער באדײטונג פון דעם אנשטאלט.

פרײטאג בײטאג האבען די מיטגלידער פון דער סאניטאריום קאמיטע און די פארטרעטער פון דער נאציאנאלער עקזעקוטיװע, צוזאמען מיט די באאמטע און געסט געהאט מיט די פאציענטען א באנקעט, װעלכער האט געדינט א דאפּעלטען צװעק: צו פײערן אויף אן אינטימען אופן דעם סאניטאריום יובילעאום און צו געבען א ברוך הבא צו דר. י. ב. פיש, װעלכער האט װידער איבערגענומען דעם אמט פון מעדיקאל דירעקטאר און סופּעראינטענדענט פון סאניטאריום. די שטימונג, װאס האט געהערשט בײם באנקעט, האט װירקליך אויסגעדריקט דעם צװעק. דער טאסטמאסטער פון באנקעט איז געװען י. װײנבערג. קורצע רעדעס זײנען געהאלטען געװארען פון דר. פיש, דר. האלפּערן, און פון א פאציענט. ל. ראטמאן האט פארגעלעזען א ביסעל קיבעץ.

די געסט זײנען געװען: די גאנצע סאניטאריום קאמיטע, װעלכע באשטעהט פון ר. גוסקין, י. פּאדניס, דר. זעלדין, ב. ליליענבלום און דר. סילװערבערג; און פון דער נאצ. עקז. קאמיטע — י. װײנבערג, מ. דײװידאף, א. שולמאן, ל. זינדערמאן, ב. פרישװאסער, נ. פײגערמאן, און ל. בערמאן; פון דער ניו יארק סיטי ארג. קאמיטע — י. עבעריל און ב. װאולף, און אויך די נאציאנאלע באאמטע, י. באסקין, פ. געליבטער און מיס ר. אש. כמעט אלע פון זײ האבען בײם באנקעט גערעדט װעגען דעם 15־יעהריגען יום טוב, אויסגעדריקט א הערצליכען װילקאמען צו דר. י. ב. פיש און געװאונשען די פאציענטען אומצוקעהרען זיך אין גיכען צוריק געזונטע צו זײערע פאמיליעס, פרײנד און געזעלשאפטליכע טעטיגקײט.

פינף יאהר קראנקען־בענעפיט אין לאק. 21, נוארק

אין אנפאנג איז װערט צו באמערקען די ענטװיקלונג פון דעם פאנד, װי אזוי דער פאנד איז געבראכט געװארען אין לעבען, די אורזאכען, װאס האבען געבראכט דערצו און אויך די רעזולטאטען פון דעם פאנד.

די מעמבערס פון לאקאל 21 האבען קײנמאל ניט געלאזט פאלען א מעמבער אין צײט פון נויט. איז ער געװען געבראכען פיזיש אדער פינאנציעל, האט עס ניט אויסגעמאכט — מען האט נעדארפט הילף, איז מען געקומען צו די ברידער און מען האט עס באקומען. די מיטלען זײנען געװען פּראפּיטרעגע: װעמען מען האט געהאלפען מיט קעש פון דער טרעזשורי, און װעמען מיט א טעאטער־בענעפיט, מיט א ראפעל, מיט א קאלעקשאן אין די שאפּ, — געהאלפען האט מען יעדען, װער עס האט זיך נאר געװענדעט נאך הילף. און געהאלפען ניט דאן, װען עס איז שוין געװען צו שפּעט, נאר באלד, װען די הילף איז געװען נויטיג.

װיפיעל איז אבער געװען די שיעור צו קומען אין בעטען שטיצע? כאטש קײנער האט דאס ניט באטראכט פאר טשאריטי, דאך האבען זיך לײטע געפונען אין א פארלעגענהײט, װען זײ האבען געמוזט קומען צו די ברידער און זײ דערצײלען אין װאס פאר א לאגע זײ געפינען זיך.

און מען האט גענומען טראכטען װעגען דעם װאוילזײן פון די מעמבערס.

און אז מען דענקט ערנסט, קען מען צו עפּעס קומען. מען האט געבראכט פאר די מעמבערס דעם פאלגענדען רעפּארט: די ברידער זאלען צאהלען 5 סענט א װאך צוזאמען מיט זײערע דױס, און דערפאר זאלען זײ קריגען 5 דאלאר א װאך בענעפיט, ניט מעהר װי אכט װאכען אין יאהר. דאס הײסט, װען אײנער האט אײנגעצאהלט 2.60 דאלאר א יאהר אין דעם בענעפיט פאנד, איז ער בארעכטיגט צו 40 דאלאר א יאהר שטיצע.

אלעס ארבײט צום װאהל און בעסטען פון די מעמבערס.

אנפאנג יאהר 1922 האט די סיק בענעפיט קאמיטע עטאבלירט אן ענדאומענט פאנד, און יעדער אײנער באצאהלט אײן דאלאר אין דער יוניאן. און אין א טױטען פאל קריגען די יורשים 1 דאלאר פאר יעדען מעמבער אין דעם לאקאל.

א יאהר שפּעטער, 1923, האט די סיק בענעפיט קאמיטע אנגעפאנגען צאהלען צו זעקס דאלאר א װאך בענעפיט. אזוי איז פאריבער פינף יאהר און דער סיק בענעפיט פאנד פונקציאנירט צום װאהל און בעסטען פון יעדען אײנעם.

דער פינאנציעלער רעפּארט און אויך דער רעפּארט װיפיעל װאכען בענעפיט מען האט אויסגעצאהלט צו די מעמבערס, לױטעט װי פאלגט:

אין יאהר 1919 האט מען אויסגעצאהלט 14 װאכען בענעפיט, אין 1920 -- 46 װאכען, אין 1921 — 45 װאכען, אין 1922 — 43 װאכען, אין 1923 -- 43 װאכען, אין 1924 — 54 װאכען. צוזאמען פאר פינף יאהר האט מען אויסגעצאהלט בענעפיט פאר 245 װאכען. פון די 245 װאכען האט מען אויסגעצאהלט 163 װאכען צו פינף דאלאר א װאך, און 82 װאכען צו 6 דאלאר א װאך.

דורך דער צײט װאס דער פאנד עקזיסטירט, זײנען אויך געװען אײניגע פארלאנגען נאך שטיצע, און מען האט געשטיצט די ברידער מיט 356 דאלאר.

עס איז אויך װערט צו באמערקען, דאס פון די פינף־סענטיגע א װאך האט מען אין 1922 געביטען צו 2 דאלאר א יאהר, צו צאהלען אלע זעקס מאנאטען 1 דאלאר.

פון די געלדער, װאס דער סיק בענעפיט פאנד האט געקראגען פון די מעמבערס, האט מען אויסגעצאהלט: אין קראנקען־בענעפיט 1347 דאלאר, אין הילפס 356 דאלאר, און דער פאנד האט נאך איצט אין דער קאסע 1717.91 ד.

עס איז אויך װערט דא צו דערמאנען, דאס לאקאל 21 איז אויך אנגעשלאסען צו דער „טרײד יוניאן אנטי־טובערקולאזיס אסאסיאײשאן", װעלכע פאר 50 סענט א יאהר, װאס די מעמבערס צאהלען צו דער אסאסיאײשאן דורך דער יוניאן, שטעלט צו אין פאל פון א קאנסאמפּשאן־קײס אײער, מילך, מעדיצין און דאקטאר־ראט פרײ. און װען די מעמבערס װילען געברויכען דעם דאקטאר פאר דער פרױ אדער קינדער אונטער 16 יאהר, קענען זײ קריגען א דאקטאר פאר א דאלאר פאר א װיזיט. די אסאסיאײשאן האט געקויפט א פארם פון 270 אקער לאנד, און זײ װעלען מאכען דארט א סאניטאריום. אונזערע מעמבערס באנוצען זיך מיט די דינסטע פון דאקטאר פון דער אסאסיאײשאן גאנץ אפט, און אין פיעלע פעלע העלפט ער די מעמבערס און אויך דער יוניאן אין אנװענדען מיטלען, אז די קראנקהײט זאל ניט אװעקגעהן צו װײט.

מיט ברידערליכען גרוס,

לעא ארטש, סעקרעטער.

דער רעקארד און פובליקײשאן דעפּ.

א. ל. ג. װ. יוניאן

פאדערט אויף אלע סעקרעטערע פון די אפיליאירטע לאקאלס ארײנצושיקען יעדען מאנאט בעפאר דעם 15טען

1. אלע „דױ בוק" בלעטער װאו זײ שרײבען אײן די אײנאהמע פון אונזערע מעמבערס.
2. די ספּעציעל צוגעגרײטע אינדעקס קארדס פאר יעדען נײעם טראנספערירטען אדער צוריק־ארײנגענומענעם מעמבער.
3. א רעפּארט מיט אלע אײנצעלהײטען װעגען יעדען מיטגליד װאס איז דורך דעם מאנאט געשטראכען געװארען.
4. די נײע אדרעסען װעלכע מעמבערס גיבען אן װען זײ בײטען זײערע װאוינונגען.

לױט אונזער קאנסטיטושאן קען א לאקאל באשטראפט װערען פאר פארנאכלעסיגען צוצושטעלען די איבען־געפאדערטע אינפארמאציע. מיר בעטען דעריבער די באאמטע פון אונזערע יוניאנס צו זײן אבסאלוט פּינקטליך.

מיט ברידערליכען גרוס,

ת. א. סקולמאן, דירעקטאר.

א קאנצערט און קאמיוניטי געזאנג שבת, 21טען פעבר. דאון טאון

שבת אװענט, דעם 21טען פעברואר, װעט פארקומען א קאנצערט און קאמיוניטי געזאנג, אין פּאבליק סקול 63, 4טע סט. און 1טע עװע.

אין קאנצערט װעלען זיך באטײליגען: עסטעלא שרײנער, סאפּראנא; דזשאזעף פוקס װײאלינישט; ל. נ. זאפלאװסקי, באריטאן.

ארגאנױזירט פון אינטערנעשאנאל עדיוקײשאנאל דעפּארטמענט. אײנטריט פרײ פאר מיטגלידער און זײערע פאמיליעס.

דער גרויסער קאמף צו ארגאניזירען די דרעסמאכער פון שיקאגא

פון מאריס זיסקינד

אין די רייהען פון די גרויסע מאנופעקטשורערס פון שיקאגא, טוט זיך חושך.

דער ארגאניזאציאנס קאמפיין, וועלכען די דרעסמאכער יוניאן, מיט דער הילפע פון דער אינטערנעשאנאל און די דזשאינט באארד פיהרט אן, האט אנגעווארפען א מורא אויף די שיקאגא'ער גרויסע דרעס מאנופעקטשורערס און זיי ווענדען אן אלע מיטלען, נעגען די ארבייטער, וועלכע האבען זיך געפאסט פאר די שקלאפען־הענדלער פון אמאל, וועלכע פלעגען קויפען שקלאפען אויפ'ן אקשען בלאק און האבען זיי געהאלטען אין שקלאפעריי אויף אייביג.

דיזע מאנופעקטשורער פראקטיצירען איין זאך פאר זיך און פרעדיגען א צווייטע זאך פאר די ארבייטער פון טרייד.

זיי אליין האבען אן אסאסיאיישאן צו וועלכער יעדער מיטגליד איז פארפליכטעט מאראליש און פינאנציעל צו טאן אלעס וואס איז מעגליך צו באשיצען זייערע אינטערעסען. זיי האבען איינגעצאהלט יעדער איינער א סומע געלט אלס גאראנטי צו דער אסאסיאיישאן, אז זיי וועלען זיין לאיאל און וועלען ניט אריינגעהן אין קיינע באציהונגען מיט דער יוניאן. זיי האבען געדונגען שפיאנען וועלכע זיי שיקען אריין צו די מיטינגען און אפיסעס פון דער יוניאן נאכצושפירען וואס עס ווערט גערעדט און געפלאנט אין דער יוניאן. זיי האבען שפיאנען אין זייערע שעפער וועלכע געבען איבער וואס די ארבייטער ריידען צווישען זיך. זיי זיפען און זוכען נאך יעדער אפליקיישאן פון אן ארבייטער פאר א דזשאב אין זייערע שעפער, אויב ער, אדער זי, האט די קלענסטע סימפאטיע מיט א יוניאן פון דרעסמאכער.

איז דאס אבער נאך ניט גענוג פאר די זעלבסט־געקרוינטע דיקטאטארס פון דער דרעס טרייד, האבען זיי אפגעדרוקט אן אגרימענט וועלכען זיי האבען געגעבען צו יעדען איינעם פון זייערע ארבייטער און פאדערען זיי זאלען אונטערשרייבען, און צווישען פילע אנדערע פונקטען געפינט מען די פאלגענדע צוויי פסוקים וועלכע מיר גיבען איבער ווערטליך: „אז דורך דער פעריאדע פון באשעפטיגונג, וועט דער ארבייטער ניט ווערען קיין מיטגליד פון קיין יוניאן און וועט ניט האבען קיינע פארהאנדלונגען, שריפטליכע אדער מינדליכע מיט די באאמטע, אגענטען, אדער מעמבערס פון וועלכע עס איז יוניאן וועגען מיטגלידערשאפט אין אירגענד וועלכע יוניאן, אדער וועגען די באשעפטיגונג".

„ווען אן ארבייטער וויל זיך אנשליסען אן דער יוניאן, שטימט ער איין זיך צוריקצוציהען פון דעם שאפ אין וועלכען ער אדער זי איז באשעפטיגט. דער ארבייטער שטימט אויך צו, אז ער אדער זי, וועט ניט מאכען קיין פארזוך צו באוועגען די ארבייטער פון דעם ארבייטסגעבער ביי וועמען זיי זיינען באשעפטיגט, אריינצוגעהן, אדער זיך פארבינדען אין א יוניאן".

די פאליסי פון דיזע ארגאניזירטע דרעס מאנופעקטשורערס איז אהן צווייפעל נעגען אלע טראדיציעס און אמעריקאנער באגריפע פון פרייהייט און דעמאקראטיע.

די גרעסטע נעגנער פון די ארגאניזירטע ארבייטער טענה'ן, אז זיי ווילען האבען אן אפען שאפ, אין וועלכען ניט יוניאן לייט זאלען קענען ארבייטען אזוי גוט ווי יוניאן לייט. זיי טענה'ן, אז דער איינצעלנער ארבייטער האט א רעכט צו באשטימען אויב ער זאל געהערען צו א יוניאן אדער ניט. זיי זאגען אבער ניט די ארבייטער אז זיי טארען ניט געהערען צו קיין יוניאן און אויב זיי ריידען אדער פארהאנדלען וועגען אריינגעהן אין יוניאן מוזען זיי פארלאזען זייער דזשאב.

די דרעס מאנופעקטשורערס האבען זיך ארגאניזירט איינצופיהרען פאלשטענדיגע שקלאפעריי אין דער אינדוסטריע און זיי רויבען די בירגערליכע און מענשליכע רעכטע פון די ארבייטער זייערע — זיי זאגען דורך טאר און נעוואגד צו זייערע ארבייטער: „איהר דרעסמאכער דארפט ניט און טארט ניט האבען די זעלבע רעכטע ווי מיר האבען. מיר מאנופעקטשורערס מעגען זיין ארגאניזירט, די קאנסטיטוציע פון לאנד און אלע קאורטס און ציווילע געזעצע גיבען אונז דאס רעכט זיך צו ארגאניזירען אין אן אסאסיאיישאן פאר אונזער נעגענזייטיגע באשיצונג. איהר אבער, טארט ניט געהערען צו קיין יוניאן, איהר טארט אפילו ניט ריידען איינער צו די אנדערע וועגען ארגאניזירען זיך. איהר זייט שקלאפען ביי אונז אין די שעפער, איהר מוזט ארבייטען און שווייגען. איהר מוזט נעהמען וויפיל מיר ווילען אייך צאהלען פאר אייער ארבייט, איהר מוזט זיין צופרידען מיט די רולס וועלכע מיר מאכען פאר אייך, איהר מוזט זיך אונטערווארפען אונזערע באדינגונגען און קאפריזען און אויב אייך געפעלט ניט, מוזט איהר פאראויס זיך אונטערשרייבען אז איהר פארלירט אייער געלעגענהייט צו מאכען א לעבען, אדער איהר נעהמט אן אונזער שקלאפען אגרימענט אדער איהר שטארבט פון הונגער.

דאס איז אין קורצען די עקאנאמישע פילאזאפיע פון די שיקאגא'ער מאנופעקטשורערס, וועלכע באנוצען זיך מיט אינדזשאנקשאנס און פאליס ווען מ'דארף דורכפיהרען זייער „יעלא דאג אגרימענט" און צווינגען די ארבייטער אנצונעהמען די שענדליכסטע שקלאפישע באדינגונגען וועלכע באסעס פון אירגענד וועלכער טרייד האבען זיך ניט ערלויבט אפילו און ברוטאל פארצושלאגען צו זייערע ארבייטער.

וואס ווילען די דרעס מאכער וועלכע קעמפען צו ארגאניזירען די אונארגאניזירטע?

די דרעסמאכער ווילען האבען די זעלבע רעכטע ווי די דרעס מאנופעקטשורערס צו זיין ארגאניזירט און צו באשיצען זייערע אינטערעסען דורך די פאראייניגטע כחות פון זייער ארגאניזאציאן.

זיי ווילען איינפיהרען דעם פרינציפ פון קאלעקטיוו בארגיינינג אין דער דרעס אינדוסטריע אזוי ווי עס איז עטאבלירט געווארען אין דער קלאוק אינדוסטריע, אין דער מענער קליידער אינדוסטריע, אין די פאר אינדוסטריע און פילע אנדערע אינדוסטריען.

זיי ווילען האבען א רעכט אויסצוקלייבען די פארטרעטער זייערע וועלכע זאלען פארהאנדלען מיט זייערע באסעס, אזוי ווי די אסאסיאיישאן באסעס האבען א רעכט צו האבען א לאיער וועלכער פארטיידיגט זיי אלעמען צוזאמען אין די קאורטס און זיי ווילען דער אינדזשאנקשאן זאל מעהר אונטערדריקען די ארבייטער.

די דרעסמאכער גלויבען, אז זיי האבען א רעכט אדער דארפען האבען דאס רעכט און די פרייהייט צו זיין ארגאניזירט און האבען א דעה איבער די באדינגונגען אונטער וועלכע זיי ארבייטען. זיי זיינען איבערצייגט, אז די ארבייטער דארפען האבען א דעה אין באשטימען וויפיל זיי זאלען קריגען באצאהלט פאר זייער ארבייט און אונטער וועלכען סיסטעם זיי זאלען ארבייטען.

זיי ווילען האבען א דעה איבער זייער לעבען, איבער זייער געזונט, איבער זייער בלוט און פלייש וואס זיי מוזען פארקויפען צו די מאנופעקטשורער פאר וויידזשעס.

די דרעסמאכער פאדערען פאר זיך די זעלבע רעכטע ווי די דרעס מאנופעקטשורערס האבען זיך גענומען, זיי ווילען זיין ארגאניזירט און זיי זיינען איבערצייגט, אז די וואס ארבייטען ביי די אסאסיאיישאן באסעס וואלטען אויך וועלען זיין ארגאניזירט, ווען די באסעס וואלטען ניט אנווענדען אלערליי שקלאפישע, ברוטאלע און דעספאטישע מיטלען ניט צו דערלאזען זיי זאלען זיין ארגאניזירט און דער בעסטער באווייז אז די באסעס זיינען שולדיג און ניט די ארבייטער, וואס זיי זיינען ניט ארגאניזירט, איז דער אינדיווידועלער אגרימענט וועלכען די באסעס ווילען ארויפצווינגען אויף זייערע אונארגאניזירטע הילפלאזע ארבייטער.

די דרעסמאכער יוניאן קעמפט דארום בלויז פאר איין זאך, פאר איין פרינציפ, פאר דאס רעכט צו זיין ארגאניזירט, פאר דאס רעכט צו פארהאנדלען קאלעקטיוו מיט די באסעס וועגען אלעס, וואס האט א שייכות מיט די אינטערעסען פון די ארבייטער אין זייערע באציהונגען מיט די ארבייטסגעבער. דאס איז אין קורצען וואס די אינטערנעשאנאל לײדיעס גארמענט יואירקערס וויל אויסקעמפען פאר די דרעסמאכער פון שיקאגא.

די גרעסערע ארגאניזירטע דרעס מאנופעקטשורערס האבען זיך פאראייניגט ניט צו דערלאזען דיזען ציל צו ערהייכען. זיי האבען געמאכט א פארשווערונג נעגען די ארבייטער און געגען זייער פרייהייט וועלכע די קאנסטיטוציאן פון לאנד גיט זיי. די באסעס פון דרעס טרייד האנדלען ניט נאר ניט מענשליך געגען זייערע ארבייטער, זיי זיינען אויך ניט פאטריאטיש אויף אזוי פיל ווי די אמעריקאנער רעגירונג איז, ווען עס קומט צו באטראכטען די ארבייטס באדינגונגען און די סטענדערדס פון דער ארבייט פאר פרויען אין דער אינדוסטריע.

דער יונייטעד סטייטס דעפארטמענט אף לייבאר האט אין 1919 ארויסגעגעבען רולס וועלכע דארפען אנגענומען ווערען פון די ארבייטס־געבער אין די אינדוסטריען אין וועלכען עס ארבייטען פרויען. ווען די שיקאגא'ער דרעס מאנופעקטשורערס וואלטען געווען מענשען וועלכע באטראכטען זיך פאר בירגער פון לאנד און נעהמען אין אנבאטראכט וואס זייער רעגירונג זאגט וועגען דער וויכטיגקייט פון באשיצען די פרויען ביי דער ארבייט, וואלטען זיי ניט געהאנדעלט ווי דעספאטען און שקלאפען הענדלער געגען זייערע אייגענע פרויען ארבייטער.

מיר גיבען דא אין קורצען דעם אינהאלט פון די רולס און זאלען די דרעס מאנופעקטשורערס לעזען וואס די רעגירונג זאגט אפיציעל, וועגען די סטענדערדס פאר פרויען ארבייטער אין אינדוסטריע, זיי וועלען דאן זעהן ווי פאלש און אונמענשליך זיי האנדלען ווען זיי באקעמפען דאס רעכט פון זייערע ארבייטער צו זיין ארגאניזירט.

דער לייבאר דעפארטמענט גיט אן די פאלגענדע רולס אונטער וועלכע פרויען דארפען ארבייטען:

1. פרויען זאלען ניט ארבייטען מעהר ווי אכט שטונדען א טאג.
2. א האלבען טאג שבת.
3. א טאג רוהע אין וואך.
4. גענוג צייט פאר עסען א מיטאג־צייט.
5. צעהן מינוט רוהען צווישען די ארבייטס־צייט, ניט פארגרעסערענדיג די ארבייטס־צייט.
6. קיין נאכט־ארבייט פאר פרויען.
7. גלייכע וויידזשעס פאר פרויען אזוי ווי די מענער קריגען פאר דער זעלבער ארבייט.
8. וויידזשעס זאל געצאהלט ווערען אויף דעם באזיס פון דער באשעפטיגונג און ניט אויף דעם באזיס פון געשלעכט.
9. דער מינימום וויידזש סקייל זאל ניט נאר זיין גענוג פאר דעם איינצעלנעם, נאר אויך פאר די וואס זיינען אבהענגיג פון דער פרוי ארבייטער.
10. באקוועמליכקייט און ריינקייט, א ריינעם פלאץ זיך ארומצוואשען, מיט הייסע און קאלטע וואסער, זייף און באזונדערע טאועלס, באזונדערע און ריינע טאילעטס פאר פרויען און מענער, רוהע צימערען, דרעסינג רומס, גוטע באלייכטונג, גוטע ווענטילאציע און גוטע באהייצונג, קאלטע טרינק וואסער מיט באזונדערע קאפס, מען זאל מאכען מעגליך אז די פרויען ארבייטער זאלען קענען קריגען א הייסען מיל און עסען אויסער דעם ארבייטס־צימער.
11. מען זאל באשיצען די ארבייטער פון געפאהר פון מאשינען, פייער, שטויב און אנדערע שעדליכע עלעמענטען. ערשטע הילף באקוועמליכקייטען זאלען זיין אינגעגרייט.
12. קיין היים־ארבייט זאל ניט ארויסגעגעבען ווערען.

דאס זיינען בלויז עטליכע פון די סטענדארדס אונטער וועלכע פרויען דארפען באשעפטיגט ווערען, לויט די מאראלישע באגריפע פון פעדעראל לייבאר דעפארטמענט.

ווי אזוי קענען די ארבייטער ווירקען צו האבען דיזע סטאנדארדס? וואס איז די קראפט וועלכע קען ווירקען אז די בעלי בתים זאלען באטראכטען די פרויען ארבייטער אלס גלייכבארעכטיגטע מענשען אין דער אינדוסטריע אזוי ווי די מענער וועלכע זיינען ארגאניזירט אין דער לײדיעס גארמענט און מענער קליידער אינדוסטריען?

דער איינציגער ענטפער איז: א יוניאן פון אלע פרויען ארבייטער פון דער דרעס אינדוסטריע מיט דאס רעכט צו פארהאנדלען מיט די באלעבאטים דורך זייערע אייגענע פארטרעטער, אדער ווי עס איז באוואוסט אין דער אינדוסטריעלער וועלט, קאלעקטיוו בארגיינינג. [illegible] אין דער אינדוסטריע, די ארבייטער יעדער איינער באזונדער קען ניט ערווארטען צו האבען די קלענסטע ווירקונג אויף די ארבייטס באדינגונגען. די פרויען ספעציעל זיינען הילפלאזע שקלאפען, ווען עס קומט צו פארהאנדלען אינדיווידועל מיט'ן באס אדער זיין אונטערשטעלטע. די באסעס ווייסען עס און דערפאר ווילען זיי אזוי ווילד אין זייער פארזוך צו קריגען די צושטימונג פון זייערע ארבייטער צו סיינען אן אינדיווידועלען אגרימענט.

דאס טאר ניט ערלויבט ווערען, עס איז ניט מאראליש, עס איז ניט מענשליך, עס איז ניט אין אנקלאנג מיט די טראדיציעס פון אמעריקאנער פרייהייט און דעמאקראטישע באגריפע, פון וועלכע די גרינדער פון דער אמעריקאנער רעפובליק האבען אזוי פיל גערעדט און מיט וועלכע די רעגירונג גופא רעכענט זיך ווען עס פארטיידיגט די סטאנדארדס פאר פרויען ארבייטער אין די אינדוסטריען.

דאס רעכט צו זיין ארגאניזירט איז אלזא, דער פונדאמענט פון דעם קאמף וועלכען די דרעסמאכער יוניאן פיהרט אן אין דער דרעס אינדוסטריע.

דאס רעכט פאר קאלעקטיוו בארגיינינג מוז אויסגעקעמפט ווערען פאר די דרעסמאכער פון שיקאגא און אין דיזען וויכטיגען און הייליגען קאמף מוזען אלע ארגאניזירטע ארבייטער העלפען מיט אלע זייערע כחות.

מען טאר ניט ערלויבען א גרופע מאנופעקטשורערס ווערען זעלבסטהערשער, דעספאטען און דיקטאטארס איבער די פרויען ארבייטער פון דער דרעס אינדוסטריע. שקלאפעריי אין דער דרעס אינדוסטריע מוז אפגעשאפט ווערען און די וועלכע קעמפען איינצופיהרען צוריק די אפגעלעבטע שקלאפישע באדינגונגען פון האנדלען מיט מענשען כדי איהם אדער איהר צו קענען עקספלואטירען און האלטען אין שקלאפעריי מוזען באקעמפט ווערען מיט אלע מעגליכע געזעצליכע מיטלען וועלכע די ארגאניזירטע ארבייטער באוועגונג באזיצט.

(אויס דעם שיקאגא'ער „פארווערטס").

פון די קלאוק שעפער אין שיקאגא

פרעזענטירען א שאפ־טשערמאן.

די ארבייטער פון ב. קירשענבאום, 302 ס. מארקעט סטריט, שיקאגא, האבען אויסגעדריקט זייער דאנקבארקייט צו זייער שאפ־טשערמאן, ברודער ב. סאלל, פאר זיין גוטער ארבייט און ריכטיגער האנדלונג אין שאפ, ביי א שאפ־מיטינג, וועלכער איז אפגעהאלטען געווארען דינסטאג, דעם 3טען פעברואר.

בר. סאלל איז פרעזענטירט געווארען מיט א פראכטפאלען גאלדערנעם וואטש און טשיין.

די קאמיטע באשטעהט פון די פאלגענדע מיטגלידער: א. בארענשטיין, מ. סיגעל, ר. קראוס, אפערייטארס; מינע קאפלאן, דזש. קאלאווסקי, פינישערס; און אבוש סודין, פרעסער.

העלפען א קראנקען ברודער.

די ארבייטער פון האנדמאכער און מישעל, 212 ס. מארקעט סט., שיקאגא, האבען געהאלפען אן ארבייטער פון דעם אויבענדערמאנטען שאפ, וועלכער איז קראנק געווארען גראדע יעצט, ווען עס איז דא א ביסעל ארבייט אין יענעם שאפ. די ארבייטער אין יענעם שאפ, ווייסענדיג די לאגע אין וועלכער דער קראנקער ברודער געפינט זיך, האבען געארבייט איין שטונדע אווערטיים און די פארדינטע געלט איז איבערגעגעבען געווארען צום קראנקען ברודער. אזוי ווי דער שאפ האט א סך ארבייטער, איז די סומע געווען א שעהנע. די פאלגענדע זיינען געווען פון דער קאמיטע: לואיס גאלד, שאפ־טשערמאן, ד. גראס, ה. גאלדין און פ. גארדען.

די ארבייטער פון דייטש בלומענפילד און סטרויס, 212 ס. מארקעט סט. האבען אויך אזוי געהאנדעלט מיט אן ארבייטער פון זייער שאפ, ווען ער איז צוליב געוויסע ניט פרעהליכע אומשטענדען אוועקגעשטאנען א גאנצע וואך פון שאפ. מיר גלויבען אז אזעלכע האנדלונגען פון ארבייטער דארף געשעצט ווערען און זאלען אנדערע ארבייטער נאכטאן דעם ביישפיל.

מ. ביאליס

Dr. Maurice Perlstein
פיזישען און סורדזשען
1310 Morris Ave., Bronx, N. Y.
Tel. Bingham 9315

GERECHTIGKEIT
A Jewish Labor Weekly
Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union
Office: 3 West 16th St., New York, N. Y.
MORRIS SIGMAN, President — S. YANOFSKY, Editor
A. BAROFF, Sec'y-Treas. — H. A. SCHOOLMAN, Business Manager
Subscription price paid in advance: $1.00 per year.
Vol. VII. No. 8. New York, Friday, Feb. 20, 1925.
Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

גרויסער קאמף פון ווהייט גודס ארבייטער און טשילדרענס דרעסמאכער אנגעפאנגען

(שלוס פון זייט 1.)

פון יענע שעפער האבען זיך אויפגעהערט צו באוועגען, — זיינען שטיל געווארען לויט דעם באפעל פון דער יוניאן. און אויך ניט־יוניאן ארבייטער זיינען מיטגעריסען געווארען מיט'ן שטראם און זיינען ארונטער פון די שעפער. ס'האבען זיך אפגעשטעלט איינינע גאנצע שעפער, און פון אנדערע שעפער זיינען ארונטער צעטליכע ארבייטער, — צו דער ערשטוינונג פון זייערע באלעבאטים, און זיינען אוועק אין די סטרייק־האלס, צוזאמען מיט די יוניאן ארבייטער.

די סטרייקער געפינען זיך אין די פאלגענדע האלס:

זוהייט גודס ארבייטער — שאפס, וואס געפינען זיך פון דער 23טער ביז דער 40טער סטריט — אין וועבסטער האל, 119 איסט 11טע סט.

פון די 22טע סט. דאון־טאון, ביז פרינס סט. — אין מאנהעטען לייסעאום.

פון פרינס סט. ביז טשיימבערס סט. — אין אדד פעלאוס האל, 98 פארסייט סטריט.

אלע הארלעמער שאפס — אין הארלעם קאשעליסט סענטער, 62 איסט 106טע סטריט.

אלע בראנקסער שאפס — אין קלערמאנט קאסינא, 3861 דריטע עוו.

אלע ברוקלינער שאפס — אין וויענא האל, 105 מענטראז עוו.

די סטרייקערס פון טשילדרענס דרעס, בעטה־ראוב און האוז דרעס טריידס וועלען זיך פארזאמלען אין די פאלגענדע האלס:

פון 14טע ביז 50טע סט. — אין ארלינגטאן האל, 23 סט. מארקס פלייס.

פון קאנעל ביז 14טע סט. — אין בעטהאווען האל, 210 איסט 5טע סט.

די קאטערס פון אלע דיזע טריידס וועלען זיך פארזאמלען אין ארלינגטאן האל, 23 סט. מארקס פלייס.

די דזשענעראל סטרייק קאמיטע.

די דזשענעראל סטרייק קאמיטע באשטעהט פון די מעמבערס פון די עקזעקוטיוו באארד פון די דריי לאקאל יוניאנס, וואס זיינען באטייליגט אין דעם סטרייק. די באאמטע פון דער דזשענעראל סטרייק קאמיטע זיינען ווי פאלגט:

דזשענעראל סטרייק קאמיטע:

ס. לעפקאוויץ, טשערמאן.

אב. סניידער, וויים־טשערמאן.

הערי גרינבערג, סעקרעטער.

פיקעט קאמיטע:

דזשעסי קאהען, טשערמאן.

הערי גרינבערג, סעקרעטער.

י. בערנארדסקי.

מארים אלאוויס.

ארגאניזיישאן קאמיטע:

מ. וויים, טשערמאן.

פ. שאפירא, סעקרעטער.

מ. סיראטא.

פרענק לואים.

לאא קאמיטע:

מאקס עסענפעלד, טשערמאן.

רעדנער קאמיטע:

פאניא מ. קאהען.

די סעטעלמענטס הערקוואדערס וועלען זיין:

פאר'ן טשילדרען דרעס טרייד — אין האטעל אבעררדיען.

פאר'ן ווהייט גודס טרייד — אין בראדוויי סענטראל.

איינינע אינדעפענדענט מאנופעקטשורערס האבען זיך באלד געמעלדעט פאר א סעטעלמענט, ערקלערענדיג, אז זיי זיינען גרייט נאכצוגעבען די פארדערונגען פון דער יוניאן. אבער די סעטעלמענט הערקוואדערס וועלען זיך עפענען דעם שבת, און ביז דאן וועלען קיינע סעטעלמענטס ניט געמאכט ווערען.

מיטוואך בייטאג מאס־מיטינגען.

מיטוואך בייטאג, ווען מיר געהען צום פרעס מיט דער צייטונג, ווערען אפגעהאלטען מאס־מיטינגען אין אלע האלס, וואו די סטרייקער געפינען זיך, און, ווי מען גיט אונז איבער דורכ'ן טעלעפאן, הערשט דארט גרויס באגייסטערונג. די סטרייקער זיינען פול מיט מוט און ענטשלאסען צו קעמפען ביז די גערעכטע פארדערונגען זייערע וועלען נאכגעגעבען ווערען.

מיר ווינשען די סטרייקער גליק און א שנעלען און דויערהאפטען זיעג.

סאניטארי באארד אינספעקטארס מעגען באזוכען שעפער וועגען לייבעל

(שלוס פון זייט 1).

געווען איינינ די דזשאבערס אסס'ן מיט דער פראטעקטיוו אסס'ן.

דער דזשאינט באארד אוו סאניטארי קאנטראל האט די קיים פארגעבראכט פאר גאווערנאר סמיטה'ס ספעציעלער קאמיסיע. די קאמיסיע האט גענומען א זיצונג און גוט־געהייסען דעם פארלאנג פון סאניטארי באארד, דאס די שעפער פון די קלאוק מאנופעקטשורער און די וועהייזער פון די דזשאבערס זאלען פון צייט צו צייט באזוכט ווערען פון די אינספעקטארס פון דעם סאניטארי באארד, אין באצוג דעם סאניטארי לייבעל.

די ענטשיידונג פון גאווערנאר סמיטה'ס קאמיסיע איז לעצטע וואך באקאנט געמאכט געווארען דורך מר. דזשארדזש גארדאן באטעל, דער טשערמאן פון דער קאמיסיע.

ווי עס איז שוין געווען געמעלדעט אין די „גערעכטיגקייט", האט דער דזשאינט באארד אוו סאניטארי קאנטראל געמאכט א נייען דעזיין פאר דעם סאניטארי לייבעל, פאר דער קלאוק און דרעס אינדוסטריע.

אויף דעם לייבעל געפינט זיך דאס לאטיינישעווארט „פראסאנים". אויף ריין אידיש מיינט עס: צום געזונט! דאס איז ווירקליך א גוטע אידעע. ווארום דער לייבעל באצייכענט, אז די בגדים וואס האבען איהם אויף זיך, זיינען געמאכט געווארען אין ריינע, געזונטע שעפער אונטער יוניאן־באדינגונגען. דאס איז צו באצייכענען, אז די בגדים וואס האבען אויף זיך דעם סאניטארי לייבעל מיט'ן אויפשריפט: „פראסאנים", זיינען געמאכט געווארען נים אין קיין סוועט שעפער און פון יוניאן ארבייטער.

אויף דעם לייבעל, ווי איהר זעהט, געפינט זיך אויך א האנט וואס האלט א פארצייטינגען רוימישען לאמפ. דאס איז א סימבאל וואס זאגט „יהי אור!" אויך דאס באצייכענט אז דער גארמענט וואס האט אויף זיך דעם לייבעל, איז געמאכט געווארען אין א ליכטיגען און געזונטען שאפ. און די וואס קויפען דעם גארמענט דארפען ניט מורא האבען פאר אנשטעקען זיך מיט די מיקראבען וואס געפינען זיך אין די ניט ריינע סקעב־שעפער, וואס שטעהען ניט אונטער קיין קאנטראל.

ווי ד"ר. הענרי מאסקאוויטש, דער לייבעל דירעקטאר פון דזשאינט באארד אוו סאניטארי קאנטראל, לאזט אונז וויסען, וועט זיין דעפארטמענט גאנץ שטרענג אויפפאסען אז דער סאניטארי לייבעל זאל זיך געפינען אויף אלע קליידער וואס ווערען געמאכט אין די יוניאן שעפער. אין דער זעלבער צייט וועט אויך אנגעפיהרט ווערען א לעבעדיגער פובליסיטי קאמפיין, אז דער ברייטער עולם זאל נעהמען פארערען גארמענטס מיט'ן סאניטארי לייבעל. דאס וועט מאכען, אז די סטארקיפערס זאלען נים וועלען אריינגעהמען אין סטאר קיינע גארמענטס אהן דעם סאניטארי לייבעל.

גלייכצייטיג וועט אויך ניט שאדען נאך אמאל צו דערמאנען אונזערע מיטגלידער, דאס אויך זיי זאלען טאן זייער טייל, זיי זאלען אויפפאסען, אז דער לייבעל זאל זיך געפינען אויף די אלע גארמענטס וואס ווערען געמאכט אין די יוניאן שעפער, אונטער יוניאן־באדינגונגען. עס איז אין זייער אינטערעסען אויף דעם אויפצופאסען.

פאראייניגטע אידישע געווערקשאפטען

דער לעצטער רעגולאר מיטינג פון די פאראייניגטע אידישע געווערקשאפטען איז אפגעהאלטען געווארען מאנטאג, דעם 2טען פעברואר, אונטער'ן פארזיץ פון מ. אבראמסאן, טשערמאן, און מ. גאלדאפסקי, וויים־טשערמאן.

אין דער אויטסייד קאמיטע זיינען ערוועהלט געווארען די דעלעגאטען ס. העלער, מ. קאכפע און וו. שווארץ.

די פראטאקאלען פונ'ם לעצטען רעגולען מיטינג, ווי אויך פון דער עקזעקוטיוו באארד ווערען פארגעלעזען און אנגענומען, מיט די פאלגענדע אויסבעסערונג:

„פון די קלאוק און סקוירט מאכער יוניאן, לאקאל 23, ווערען צוגעלאזען אלס נייע דעלעגאטען, ה. וואגנער, טש. דזשייקאבסאן און שערמאן".

עס ווערט צוגעלאזען א קאמיטע פון די בעקערס יוניאן, וועלכע ערקלערען, אז דער בעקער־באס „פעכטער" האט געמאכט א לאק־אוט אויף די דרייווערס, וואס האבען זיך אנגעשלאסען אין דער יוניאן. די יוניאן האט געענטפערט מיט א סטרייק, און ארויסגעשטעלט א פארדערונג פון רוהען איין טאג אין וואך. ביז יעצט האבען זיי געארבייט גאנצע זיבען טעג א וואך, און אויך געארבייט אומענדליכע שטונדען. אבער יעצט, ווילען זיי בלויז ארבייטען זעקס טעג א וואך. זיי בעטען, אז די געווערקשאפטען זאלען זיי העלפען קעמפען. דער פארלאנג ווערט באוויליגט, און א קאמיטע, באשטעהענד פון א. וו. דזשאזעפסאן, מ. אבראמסאן און מ. פיינמאן ווערען ערוועהלט.

א קאמיטע פון דער קארפעט און לינאלעאום יוניאן בעטען, אז מען זאל זיי אויפנעהמען אין די געווערקשאפטען. עס ווערט ערוועהלט א קאמיטע, באשטעהענד פון ס. העלער און ל. ראזענבערג צו באזוכען די יוניאן און באריכטען.

די סעלצער מאכער דעלעגאטען באריכטען, דאס זייערע באלעבאטים סטראשען זיי מיט א לאק־אוט, אויב די יוניאן וועט ניט אויפגעבען דעם סטרייק געגען א באס, וועלכער איז א מעמבער פון די באסעס אסאסיאיישאן, און וועלכער טוט אלעם מעגליכעס אום צו צוברעכען די יוניאן. עס ווערט באשלאסען צו ערוועהלען א קאמיטע, וואס זאל העלפען דער יוניאן אים פאלם פון א לאק־אוט. די קאמיטע באשטעהט פון א. וו. דזשאזעפסאן און מ. פיינסטאן.

דעלעגאט פון לאקאל 38, פון די לידים טיילארס יוניאן, באריכטעט, אז זיין לאקאל מאכט פארטשריטע צום גוטען. די קאנדישאנס אין טרייד זיינען ניט קיין שלעכטע. ער באריכטעט אויך, אז וואהל פאר באאמטע איז פארגעקומען אין זיין לאקאל, און אלעם איז אנגעגאנגען שעהן און דעמאקראטיש.

דעלעגאט פון די טראנק־מייקערס יוניאן באריכטעט, דאס זיין יוניאן פירט אן א סטרייק ביי דער פירמע אויטשמאן. ער בעט די געווערקשאפטען זאלען זיי העלפען. דער סעקרעטער ווערט אינסטרואירט דאס צו טאן.

א קאמיטע פון די פייפער־באקס יוניאן ערקלעהרט, אז זיי האבען א צוזאמענשטוים מיט זייער אינטערנעיישאנאל, און בעטען די געווערקשאפטען זאלען זיי העלפען אויסגלייכען דעם סכסוך. די פראגע ווערט איבערגעשיקט צו דער עקזעקוטיוו באארד.

די קאמיטע צום קאנפערענץ פון דער ארגאניזאציע פאר גייסטיגע און פיזישע ענטוויקלונג פון קינדער אונטער דעם נאמען „פייאניר יוטה לייבאר קאנפערענץ", וואס איז אפגעהאלטען געווארען דעם 28טען יאנואר, באריכטעט, דאס דער קאנפערענץ איז געווען זעהר אן ערפאלגרייכער. עס זיינען געווען פארטראטען 103 ארבייטער־ארגאניזאציעס, ווי פאלגט: 9 אינטערנעיישאנאל יוניאנס; 16 צענטראלע קערפערשאפטען; און 78 לאקאל יוניאנס פון פארשידענע טריידס. דיזע ארגאניזאציע האט פאר דער קורצער צייט פון איהר עקזיסטענץ פיעל געטאן פאר אן ענגע פארבינדונג פון די ארבייטער־קינדער מיט די אינטערעסען פון דער ארבייטער־זאך, זייערע שטרעבונגען און זייערע אינסטיטוציעס. עס ווערט באשלאסען צו שטיצען דיזע ארגאניזאציע מיט אלע מעגליכקייטען, און א קאמיטע באשטעהענד פון ה. וואנדער, מ. אבראמסאן, א. וו. דזשאזעפסאן, א. סאלאוויאף און מ. פיינסטאן ווערען ערוועהלט.

דער סעקרעטער באריכטעט, דאס ער האט באזוכט און ארדענירט צוזאמען מיט ס. העלער דיזע יוניאנס: טראנסמייקערס יוניאן; פוירניטשור דרייווערס לאקאל 285; פוירניטשור סיילסמענ'ס יוניאן; די סוועט בענד ארבייטער; די פרוכט קלוירקס; קאריסטען יוניאן לאקאל 1; רעליקאטעסען קלוירקס; פיינטערס יוניאן לאקאל 261; ריטייל דרעס־גודס קלוירקס; בעקער דרייווערס, און א מיטינג פון די סאפט דרינק ארבייטער.

ער האט זיך באטייליגט אין א קאנפערענץ צווישען באלעבאטים און בוטשער ארבייטער יוניאן, לאקאל 174, און האט ארויסגעשיקט בריעף צו די יוניאנס, אויפפאדערענדיג זיי זיך צו באטייליגען אין דעם קאנפערענץ, וואס די בעקער רופען פאר דעם 1טען מארטש, אין בראדוויי סענטראל האטעל.

דער סעקרעטער באריכטעט ווייטער, אז דעלעגאט י. קאהן האט ארדעסירט די שוחטים יוניאן; און א. סאלאוויאו האט ארדעסירט די לאונדרי דרייווערס יוניאן.

דער טשערמאן פון דער טעאטער־קאמיטע באריכטעט אויף אן אנפראגע, אויב די קאמיטע וועט זיין פארטיג און אריינברייגגען איהר באריכט און בעשליסע צום נעקסטען מיטינג פון די געווערקשאפטען.

נייע דעלעגאטען ווערען צוגעלאזען: פון די בוטשער־ארבייטער יוניאן לאקאל 174, פ. פיינטוך, ר. בערנשטיין און מ. ס. רייזנער; פון די בעקערס און קאנפעקשיאנערי ארבייטער יוניאן לאקאל 3 ברענטש 1, ב. הערים, אלעקס גראסמאן. פון די פיינטערס יוניאן לאקאל 261 פ. בארראן, י. קאטצמאן און ל. סאלאמאנס.

עס ווערט אנגענומען אן איינלאדונג פון די בארבערס יוניאן לאקאל 657 צו זייער פופציג יעהריגען יובילעאום פון דער עקזיסטענץ פון זייער יוניאן, און א קאמיטע צו פארטרעטען די געווערקשאפטען ווערט ערוועהלט, באשטעהענד פון מ. אבראמסאן און מ. גאלדאווסקי.

די דעלעגאטען ווערען אויפגעפאדערט פון טשערמאן צו העלפען מאכען פאר אן ערפאלג די טעאטער אונטערנעמונג פון די געווערקשאפטען, וועלכע וועט פארקומען אין סעקאנד עוועניו טעאטער מידנייט שבת, 7טען מארטש, און וועלכען אלע סטארס פון דער אידישער בינע וועלען אנטייל נעהמען.

מ. פיינסטאן, סעקרעטער.

דער קלאוקמאכער גענעראל־סטרייק אין קענעדע כמעט געסעטעלט

(שלוס פון זייט 1.)

בעגינען קומענדע וואך.

ברודער האכמאן'ס טעלעגראמע קומט פון מאנטרעאל. גלייכצייטיג האבען מיר באקומען א צווייטע טעלעגראמע פון ברודער סאל. פאליאקאוו, וואס האט אויפזיכט איבער'ן סטרייק אין טאראנטא.

אין זיין טעלעגראמע ווערט צווישען אנדערעס געזאגט:

„די פולען מאנופעקטשורינג קאמפאני האט היינט געסעטעלט מיט דער יוניאן. די פירמע איז שוין 24 יאהר אין די קלאוק ביזנעס, אבער דאס איז דאס ערשטע מאל וואס זי האט געמאכט אן אגרימענט מיט דער יוניאן. היינט האבען מיר אויך געסעטעלט מיט דער פירמע גארדאן בראדערס, נעגען וועלכער די יוניאן האט געפיהרט א סטרייק איבער א יאהר צייט. סעטלמענטס זיינען אויך געמאכט געווארען מיט פירמען, וואס האבען געהאט אינדזשאנקשאנס נעגען דער יוניאן.

„דינסטאג, 10 א זייגער אין דער פריה, האבען אלע קלאוקמאכער פון טאראנטא זיך פארזאמעלט אין אלהאמבראהאל, וואו עס איז אפגעהאלטען געווארען א מאס־מיטינג. אויף דעם מיטינג איז איינשטימיג אנגענומען געווארען א רעזאלוציע, אין וועלכער פרעזידענט זיגמאן, סעקרעטער בארא, דזשוליום האכמאן, סאל. פאלאקאוו און די גאנצע אינטערנעשאנאל ווערען באדאנקט פאר די מאראלע און פינאנציעלע הילף, וואס זיי האבען געגעבען אין דעם סטרייק.

„נאך דעם מאס מיטינג האבען די ארבייטער זיגרייך מארשירט אין די געסעטעלטע שעפער און טאראנטא האט געזעהען א דעמאנסטראציע פון ארגאניזירטע ארבייטער, וואס מען האט שוין דארט א לאנגע צייט נים געזעהען".

פון גאנצען הארצען גראטולירען מיר די קלאוקמאכער פון טאראנטא און מאנטרעאל מיט דעם גרויסען זיג! מיר האפען דאס זיי וועלען שוין איצט פארשטעהן ווי נויטיג עס איז פאר זיי די יוניאן און זיי וועלען טאן אלץ וואס מען וועט האלטען די יוניאן זאל ווערען אלץ שטארקער און מעכטיגער.

די ערשטע וואהלען אין נייעם אפערייטארס לאקאל 2 דעם שבת

(שלוס פון זייט 1).

גרויסער מעמבערשיפ דארף אינטערעסירען דאס לעבען און די עקזיסטענץ פון דעם לאקאל, און די מיטגלידער, אין זייערע פיעלע טויזענדער, דארפען זיך באטייליגען אין די וואהלען. און נאר דעמאלט, ווען די גרויסע מעמבערשיפ באטייליגט זיך אין די וואהלען פון דער יוניאן, זיינען די וואהלען ריכטיגע. ווען נים, איז עס נים מעהר ווי א פיאסקא.

מיר ווידערהאלען נאך אמאל פון דעם וואס מיר האבען געזאגט וועגען דעם ענין לעצטע וואך:

די קלאוס און ריפער אפערייטארס זיינען יוניאן־לייט שוין נים פון היינט, און זיי ווייסען און פארשטעהען געווים, וואס עס מיינט אן עקזעקוטיוו באארד פון א לאקאל, און ספעציעל נאך פון אזא גרויסען און וויכטיגען לאקאל ווי דער פאראייניגטער לאקאל 2. עס ליגט דעריבער א גרויסער חוב אויף דער מיטגלידערשאפט פון דעם לאקאל, נים איבערצולאזען דעם שיקזאל פון דער יוניאן צו א קליינער צאהל מענשען; עס ליגט א גרויסע פאראנטווארטליכקייט אויף דער גרויסער צאהל מיטגלידער פון דעם לאקאל צו קומען שטימען, זיך צו באטייליגען אין די וואהלען און שטימען נאר פאר די קאנדידאטען, וואס וועלען אמבעסטען פארזאלמען די יוניאן, פאר די פעהיגסטע און עהרליכסטע, וועמען די יוניאן איז ליב און טייער און זיינען נים אויסען זיך שפילען אין פאליטיקס.

עדיוקיישאנאל דעפארטמענט

קורסען און לעקטשורס פון אונזער עדיוקיישאנאל דעפארטמענט אין פארשידענע טיילען פון שטאדט

אין בראנקס.

פרייטאג, דעם 20טען פעברואר, 8 אוהר אוונט, אין די קלאב רומס פון לאקאל 2, 1581 וואשינגטאן עווניו, וועט ב. באטווינik לעקטשורען איבער „ליטעראטור מיט און אהן אן אידעאל". דאס וועט זיין א דיסקוסיע איבער דער פראגע מיט וואס ליטעראטור דארף זיך מעהר אינטערעסירען, מיט פראבלעמען אדער מיט קונסט.

זונטאג, דעם 22טען פעברואר, 1 אזייגער אין דער פריה, וועט אין דעם זעלבען פלאץ הלל ראגאף אנפאנגען א קורס פון 4 לעקציעס איבער „די ציוויליזאציע אין אמעריקא".

אין הארלעם.

אין קלאוק מייקערס סענטער, 1629 לעקסינגטאן עווניו, לעבען 103טע סט., זונטאג דעם 22טען פעברואר, 10 אזייגער אין דער פריה, וועט מאקס לעווין אנפאנגען א סעריע פון 4 לעקציעס איבער „די אינדוסטריעלע אנטוויקלונג פון דער מאדערנער געזעלשאפט".

אין לאקאל 9 בילדינג.

שבת, דעם 21טען פעברואר, 1.15 בייטאג, אין אודיטאריום פון לאקאל 9, 67 לעקסינגטאן עווניו, וועט הלל ראגאף פארזעצען זיין קורס איבער „די ציוויליזאציע אין אמעריקא".

די לעקציעס וועלען וועכענטליך פארגעזעצט ווערען אין דעמזעלבען פלאץ און אין דערזעלבער צייט.

דאון טאון.

פרייטאג, דעם 20טען פעברואר, 8 אוהר אווענט, אין בעטהאווען האל, 210 איסט 5טע סטריט, אין רום סי, וועט מאקס לעווין אנפאנגען א קורס פון 4 לעקציעס איבער „די אינדוסטריעלע אנטוויקלונג פון דער מאדערנער געזעלשאפט". דער קורס וועט פארטגעזעצט ווערען וועכענטליך אין דעם זעלבען פלאץ און אין דערזעלבער צייט.

איינטריט צו די לעקציעס פריי פאר מיטגלידער פון דער אינטערנעשאנאל און זייערע פאמיליען.

אין פאבליק סקול 63.

א גרויסארטיגער קאנצערט וועט געגעבען ווערען שבת, דעם 21טען פעברואר, 8 אוהר אווענט, אין אודיטאריום פון פאבליק סקול 63, 4טע סטריט, לעבען ערשטע עווניו.

פאלגענדע קינסטלער וועלען זיך באטייליגען: מיס עסטעל שריינער, סאפראנא; מר. דזשאזעף פוקס, וויאליניסט, און מר. ג. ל. זאסלאווסקי, באריטאן און פיאניסט. דער פראגראם וועט באשטעהן פון קלאסישע מוזיק, רוסישע און אידישע פאלקס-געזאנג און „גרופ-געזאנג", אונטער דער פיהרערשאפט פון מר. זאסלאווסקי.

איינטריט פריי פאר די מיטגלידער פון אונזער אינטערנעשאנאל און זייערע פאמיליען. מען דארף נאר מיטברענגען דעם יוניאן בוך.

ב. דזש. ר. סטאלפער לעקטשורט שבת, 28טען פעברואר

שבת, דעם 28טען פעברואר, 1.30 בייטאג, אין אונזער ארבייטער אוניווערסיטעט, אין וואשינגטאן אירווינג האי סקול, רום 530, וועט מר. סטאלפער לעקטשורען איבער די „וואימען גארמענט ווארקערס", די היסטארי פון דער אינטערנעשאנאל לידיס גארמענט ווארקערס יוניאן, געשריבען פון דר. לואיס לעווין.

דער בוך איז נאר וואס ערשינען. קריטיקען איבער עם בוך זיינען ערשינען אין די „ניו יארק טיימס", אין די „ניו רעפאבליק" און אין אונזער אייגענער פרעסע. די שרייבער לויבען דעם בוך אלס איינעם פון די וויכטיגסטע ביכער איבער סאציאלאגיע און עקאנאמיקס.

מיר ערווארטען אז גאר פילע פון אונזערע מיטגלידער וועלען קומען צו דער לעקציע.

מרס. א. ווארבאס לעקטשורט אין ארבייטער אוניווערסיטעט.

מרס. ווארבאס, עדיוקיישאנאל סעקרעטער פון דער „קאאפערייטיוו ליג אוו אמעריקא" וועט לעקטשורען דעם שבת, דעם 21טען פעברואר, 2.30 בייטאג, אין אונזער ארבייטער אוניווערסיטעט, אין וואשינגטאן אירווינג האי סקול, רום 530. די טעמע וועט זיין: „וואס מען טוט אום צו מאכען די קאאפעראטיווע באוועגונג א ערפאלג אין אמעריקא".

דר. ארטור קאלהון וועט געבען א קורס איבער „עקאנאמישע פסיכאלאגיע" — אין אונזער ארבייטער אוניווערזיטעט

אין אונזער ארבייטער אוניווערזיטעט, אין וואשינגטאן אירווינג האי סקול, רום 530 וועט דר. ארטהור קאלהון, פון ברוקוואוד לייבאר קאלעדזש, געבען א קורס פון 6 לעקציעס איבער „עקאנאמישע פסיכאלאגיע".

דער קורס וועט באשפרעכען ווי אזוי די מענשליכע נאטור באאיינפלוסט דעם גאנג פון עקאנאמיע.

די פאלגענדע געגענשטענדע וועלען דיסקוסירט ווערען:

1) די מענשליכע נאטור: געבארענע און ערווארבענע שטריכען. 2) עקאנאמישע איינגעשאפטען פונ'ם מאדערנעם מענשען, ווי ער האט זיך אנטוויקעלט מיט געשיכטליכע ערפאהרונג. 3) די פסיכאלאגיע פון דער מאדערנער עקאנאמישער סיסטעמע, אין פארגלייך מיט די אינערליכע שטריכען. 4) די אונטערדריקונג פון דער מענשליכער נאטור ביי דער עקאנאמישער סיסטעמע. 5) די עקאנאמישע פראגע איז א פסיכאלאגישע פראגע. — די הינדערנישע פון פראגרעס איז מיט'ן מענשען און ניט מיט דער נאטור.

א לעקציע פאר די פרויען פון אונזערע מיטגלידער אין די בראנקס

א לעקציע וועט געגעבען ווערען פאר די פרויען פון אונזערע מיטגלידער אין די קלאב רומס פון לאקאל 2, 1581 וואשינגטאן עוו., בראנקס, פרייטאג אווענט, דעם 13טען מארטש.

אזעלכע לעקציעס וועלען געגעבען ווערען פון צייט צו צייט און אונזערע מיטגלידער וועלכע באזוכען אונזערע קורסען און לעקציעס אין בראנקס, האבען לעצטען זונטאג באשלאסען אז זיי ווען לען פארבלייבען אין הויז, און אכטונג צו געבען אויף די קינדער, כדי זייערע פרויען זאלען באזוכען די לעקציעס.

די אבזיכט פון דיזע לעקציעס וועט זיין, צו פאראינטערעסירען אונזערע מיטגלידערס פרויען אין דער ארבייטער באוועגונג און אין סאציאלע פראגען.

דער נאמען פון דעם לעקטשורער און די טעמא וועלען אנאנסירט ווערען שפעטער.

בילינע טיקעטס פאר אונזערע מיטגלידער צו די קאנצערטען פון פילהארמאניק ארקעסטער

אונזערע מיטגלידער קאנען באקומען פון דעם עדיוקיישאנאל דעפארטמענט קארטלאך, וועלכע וועלען זיי בארעכטיגען צו בילינע קאנצערטען, געגעבען פון דעם פילהארמאניק ארקעסטרא.

פאר אויסקינפטע קאן מען זיך ווענדען אין אפיס פון עדיוקיישאנאל דעפארטמענט, 3 וועסט 16טע סטריט.

דער באל פון קאאפעראטיווען יוניטי קעמפ.

אויפ'ן באל פון דעם קאאפעראטיווען יוניטי קעמפ, וואס וועט פארקומען שבת, דעם 7טען מארטש, 1925, ווארטען מיט אונגעדולד הונדערטע פריינד און סימפאטייזער. די יעניגע, וועלכע באזוכען אונזערע אונטערנעהמונגען, דארפען קיין ערקלערונג ניט האבען. די וואס האבען ניט געהאט די געלעגענהייט צו באזוכען אונזערע אונטערנעמונגען ווילען מיר אנצייגען אויף פאלגענדעס: ערשטענס, טרעפט איהר דארט פריינד און באקאנטע אין א ווארימער און חבר'שער אטמאספערע. צווייטענס, דער פארגעניגען, וואס איהר קריגט, איז פיעל גרעסער, ווי דער פרייז, וואס איהר באצאהלט. דער פרייז פאר א טיקעט איז אזוי קליין, דאס יעדער פראלעטאריער קאן זיך ערלויבען דעם פארגעניגען.

פארגעסט ניט דעם באל, שבת, דעם 7טען מארטש, אין גרויסען לאורעל גארדען, 75 איסט 116טע סט. טיקעטס צו באקומען אין דער יוניטי הויז, 135 לעקסינגטאן עווניו, און אין דער קאאפעראטיווער הויז, 1786 לעקסינגטאן עוו.

דעם שבת אווענט, דעם 21טען פעברואר, איז דער עדיוקיישאנאל קאנצערט דאון טאון

וועט שטאטפינדען אין אודיטאריום פון פאבליק סקול נומ. 63, פערטע סטריט נעבען ערשטע עווניו. — פראמינענטע קינסטלער וועלען זיך באטייליגען.

קומענדען שבת, דעם 21טען פעברואר, 8 אזייגער אין אווענט, אין אודיטאריום פון פאבליק סקול 63, 4טע סטריט לעבען ערשטע עווניו, וועט פארקומען דער גרויסארטיגער קאנצערט ארגאנזירט פון אונזער עדיוקיישאנאל דעפארטמענט.

א גרויסארטיגער פראגראם איז צוגעגרייט געווארען פאר'ן אווענט. עס וועט באשטעהן פון קלאסישע מוזיק און פון אידישע, רוסישע און איטאליענישע פאלקס לידער. עס וועט אויך זיין קאמיוניטי געזאנג אונטער דער פיהרערשאפט פון ג. ל. זאסלאווסקי.

די פאלגענדע פראמינענטע ארטיסטען וועלען זיך באטייליגען: מיס עסטעל שריינער, סאפראנא; מר. דזשאזעף פוקס, וויאליניסט; מר. ג. ל. זאסלאווסקי, באריטאן.

עס ווערט ערווארטעט, אז אונזערע מיטגלידער מיט זייער פאמיליעס, וועלכע וואוינען דאונטאון, וועלען באזוכען דעם קאנצערט. דאס וועט זיי געבען א געלעגענהייט צו פארברענגען א פאר אנגענעמע שטונדען געזעלשאפטליך אויף א רייכען קאנצערט.

איינטריט פריי פאר מיטגלידער מיט זייערע פאמיליען. אבער מען וועט דארפען מיטברייגגען דעם יוניאן-בוך.

אינטערנעשאנאל ארבייטער אוניווערזיטעט

וואשינגטאן אירווינג הייסקול.

אירווינג פלייס און 16טע סטריט, ניו יארק.

שבת, 1.30, דעם 21טען פעברואר — „די ענגלישע און אמעריקאנער ליטעראטור" — ב. י. סטאלפער.

די וואס באטייליגען זיך אין דעם קורס באקומען א קלאהרען באגריף פון דער ענגליש-אמעריקאנער ליטעראטור.

שבת, 2.30 — יוגנאס ווארבאס וועט לעקטשורען איבער: „דער ערפאלג פון דער קאאפעראטיווער באוועגונג אין אמעריקא".

זונטאג, 10.30 אין דער פריה, דעם 22טען פעברואר — ארטור קאלהון וועט לעקטשורען איבער: „עקאנאמישע פסיכאלאגיע".

זונטאג, 11.30 — „די אינדוסטריעלע אנטוויקלונג פון דער מאדערנער געזעלשאפט". — ה. י. קארמאן.

דאס איז א שטודיום פון דער אנטוויקלונג פון דעם אינדוסטריעלען לעבען אין אמעריקא און אין יורא פ.

קורסען אין די אינטערנעשאנאל בילדינג.

3 וועסט 16טע סטריט, ניו יארק.

מיטוואך אווענט, 6.30, דעם 25טען פעברואר — „פסיכאלאגיע אין די ארבייטער-באוועגונג" — אלעקסאנדער פישהאנדלער.

אין דעם קורס ווערען באטראכט די פונדאמענטאלע שטריכען אין מענשליכען כאראקטער, וואס מאכען די מענשען האנדלען אזוי און ניט אנדערש. עס ווערען אנגעוויזען אינטערעסאנטע ביישפילען פון די באדינגונגען אין טעגליכען לעבען, אין שאפ, אין דער היים און אין געזעלשאפט.

דאנערשטאג אווענט, 6.30, דעם 26טען פעברואר — „עקאנאמיקס און די ארבייטער-באוועגונג". — סילוויא קאפאלד.

אין דעם קורס ווערט באטראכט ווי אזוי די היינטיגע אינדוסטריע איז ארגאניזירט, ווי זי איז צוזאמענגעשטעלט און ווי איהר מעכאניזם ארבייט. אויך ווי די אינדוסטריע ווערט איצט געמענעדזשט.

די אינטערנעשאנאל יוניטי סענטערס

בראנקס יוניטי סענטער

פאבליק סקול 61, קראטאנא פארק איסט.

דינסטאג אווענט, די פראבלעמען פון דער ארבייטער פרוי" — טערעזא וואלפסאן.

איסט סייד יוניטי סענטער.

פאבליק סקול 63 — 4טע סטריט, לעבען ערשטע עווניו, מאנהעטען.

מיטוואך אווענט, 8.45 — „די סאציאלע און עקאנאמישע כוחות אין דער אמעריקאנער געשיכטע" — א. ל. ווילבערט.

אין דעם קורס ווערען באטראכט די גרויסע אינדוסטריעלע קאמבינאציעס, וועלכע אנטשטעהונג און אנטוויקלונג האבען צוגעגעבען דאס אמעריקאנער לעבען באזונדערע כאראקטעריסטיקס.

ענגליש ווערט געלערנט פאר אנפענגער, אינטערמידיאייט און אדוואנסד. רעדזשיסטרירט זיך גלייך.

עקסטענשאן דיוויזשאן

פרייטאג אווענט, דעם 20טען פעברואר — ב. באטוויניק וועט רעדען איבער: „ליטעראטור מיט און אהן אידעאלען", אין די קלאב רומס פון לאקאל 2, אין די בראנקס.

פרייטאג, דעם 20טען פעברואר — מאקס לעווין וועט לעקטשורען אין בעטהאווען האל, 210 איסט 5טע סט. איבער: „די אינדוסטריעלע ענטוויקלונג פון דער מאדערנער געזעלשאפט".

פרייטאג, דעם 20טען פעברואר — א לעקטשור ביי דעם רוסיש-פוילישען ברענטש. וו. ב. בלאזעוויטש וועט רעדען איבער: „ארבייטער און דעמאקראטיע".

שבת, דעם 21טען פעברואר, 8 אוהר אווענט — א קאנצערט און קאמיוניטי סינגינג אין דער פאבליק סקול 63, 4טע סטריט און ערשטע עווניו. אין קאנצערט וועלען זיך באטייליגען די פאלגענדע קינסטלער: עסטעלא שריינער, סאפראנא; דזש. פוקס, וויאליניסט; ג. זאסלאווסקי, באריטאן און נאך אנדערע.

שבת, דעם 21טען פעברואר — ה. ראגאף וועט לעקטשורען אין אידיש, אין אפיס פון די קלאוק פינישערס יוניאן, לאקאל 9, 67 לעקסינגטאן עווניו. טעמא: „די אמעריקאנער ציוויליזאציע". די לעקטשור וועט זיך אנהויבען 1 אזייגער מיטאג צייט.

זונטאג, דעם 22טען פעברואר, 10.30 אין דער פריה — א לעקטשור אין קלאוקאפערייטארס סענטער, 1629 לעקסינגטאן עווניו. דר. ב. האפמאן (צביון) וועט ריידען אין אידיש איבער: „25 יאהר ארבייטער באוועגונג אין אמעריקא".

זונטאג, דעם 22טען פעברואר — ה. ראגאף וועט לעקטשורען אין די קלאב רומס פון לאקאל 2, 1581 וואשינגטאן עווניו, 11 אוהר אין דער פריה, איבער „די אמעריקאנער ציוויליזאציע".

דאנערשטאג, 26טען פעברואר — אלעקסאנדער פישהאנדלער וועט ריידען אין בראונזוויל לייבאר לייסעאום, רום 301, אום 7.30 אווענט איבער: „פסיכאלאגיע און די ארבייטער באוועגונג".

איינטריט פריי פאר מיטגלידער פון דער אינטערנעשאנאל און זייערע פאמיליעס.

א קאוט מיט „טוויסט“

(ערצעהלונג)

פון א. קארלין

יעדען סוף „סיזאן“ הויבט מאקס דעם אפערייטאר'ס ווייב אן מאנען א קאוט פון איהר מאן:

— אויב איך האב ניט ביי דיר קיין אנדערע, שענערע און בעסערע זאכען, מא זאל כאטש זיין א לייטישען, סטיילישען בגד. אויב ניט אויף יום־טוב, טא זאל כאטש זיין אויף א שבת, א זונטאג נאך יום־טוב.

מאקס פיהלט און טראכט, אז דער טאן פון איהרע רייד איז נאך צו שוואך. פיעל גרעסערע פליכטען האט ער צו זיין ווייב, פיעל וויכטיגערע זאכען פעהלען איהר אויפ'ן טאג־טעגליכען לעבען; די מעבעל אין הויז איז אלט און צעבראכען; די ווענט אפגעקראכען, דער פלאר צעריסען. ווער רעדט וועגען ארויסגעהן, ארויספאהרען צו פריינד, אין טעאטער, אפערא — ניט עס איז דא פאר וואס און ניט עס איז דא אין וואס: ווידער דער זעלבער מאנטעל, די זעלבע הוט, די זעלבע שיך און זאקען. געהן, מ'זאל לאכען, באריידען: ארייננעכאפט א חפץ אין אמעריקא, חתונה געהאט פאר אזא שלימזל...

מאקס דער אפערייטאר ארבייט אין א גרויסען קלאוקס שאפ. א. סך מאשינען מיט געזונטע, שטארקע, שנעלע אפערייטארס און נאך העלדישער זיינען די פרעסערס. טאמער האבען זיך געפונען צוויי עלטערע פינישערס, כאטש גאנץ קרעפטיגע אידען פאר זייער עלטער, האט זיי דער פארמאן אויפ'ן וואונק פון באס אוועקגעשיקט. עלטערע, שטאלצע, היימישע מענשען האבען זיך געשעהמט געהן אין דער יוניאן פאר „פראטעקשאן“. איז איצט מאקס פאקטיש דער שוואכסטער ארבייטער אין שאפ.

דער באס, די אויפזעהער האלטען ניט פון קיין ארבייטער, מעגען זיי זיין ווי געזונט, ווי שטארק און ווי שנעל — איין ווארט האט פאר זיי דער באס „וואס בייבים“. די צייטען נאך דער פאריהמטער וועלט־מלחמה זיינען געווארען אזוי, אז דער באס און דער לענדלארד ווילען פטור ווערען פון זייערע אלטווארג. דער באס וויל נייע „העגנס“, כדי קריגען זיי פאר ביליגער, און דער לענדלארד נייע שכנים, כדי קריגען העכערע רענט. זיצט מען אין די אלטע רומס, אין דעם אלטען שאפ. קוקט קרום דער לענדלארד, זידעלט דער בעל הבית: וויפיל ארבייט מען מאכט איז אלץ ווייניג, איבערהויפט אויף מאקס'ן. אויף א נידעריגען בוים שפרינגען ציגען. דער באס, דער פארמאן, דער אויפזעהער און אפילו די ארבייטער אויך.

ער איז מאקע קליין אין וואוקס — איינגעבויגען, אויסגעדארט אזוי, אז א נוטער בלאז פון סעם דעם פרעסער אדער היימי דעם אפערייטאר וואלט ער לייכט אומגעפאלען. די זיבעצען יאהר קלאוקשאפ, דאס שטענדיגע יאגעניש, שרעקפאר נייע „סטיילס“, פאר קורצע סעזאנען, פאר לאנגען „סלעק“, דאס ארומרייסען זיך פאר פרייזען, פאר'ן באנדעל מיט'ן באס און ארבייטער, אלץ צוזאמען האט איהם פאר א צעבראכענעם שארבען געמאכט. אפילו די לעצטע פארבעסערונג אין טרייד: די קירצערע שטונדען, די העכערע ווייזשעס און די וואך־ארבייט האבען שוין מאקס'ן ווייניג געקענט העלפען פיזיש.

פונקט דאס געגענזאץ צו מאקס'ן איז זיין ווייב. א פולען וואוקס, שלאנק, בויגיג, מיט א באוועגליכען בוזים, עס רוהט אין איהר קיין גליעד; די ברוינע קאשטאנענע אויגען, די בלאנד געבאבטע לאקען, די ווייסע אלבאסטער האלז. זי איז זיין שטאלץ, זיין צירונג. — מיין העני — רעדט מאקס ארום מיט באגייסטערונג. און אין זיינע אויסגעלאשענע אויגען באווייזט זיך א פייערעל פון גליק: — מיין העני...

— אוז וואס פאר א קאוט זאל איך דיר מאכען, א שווארצען — דזשיראנא געטרימט מיט פור, אהער א געשטרייפטען ספארט קאוט, צי נאר א גלאטען וויין־קאליר שטאף מיט גאלד־געשפריצטען טוויסט?

— דזשיראנא — ציהט זיך לאנגזאם פון איהרע פערלדיגע ציין, — האט מען שוין פאר־א־יאהרען געטראגען, א ספארט קאוט מוחל — גיט זי מיט א אויסערליכען שמייכעל א מאך מיט איהרע „מאנא ליזא“ הענט. — א קאוט מיט טוויסט? א קאוט מיט טוויסט? — רעדט זי איבער צוויי מאל — איך גלייך דאס ניט. פוי. פוי. פוי. איך וויל דאס ניט. זינט דו האסט מיר איבערגעשעקט דעם אלטען קאוט, און אויסגעשטעפט מיט טוויסט, איז, אז איך זעה אמאל א פרוי אין גאס געהענדיג אין א קאוט מיט טוויסט געשטעפט, שטעלט זיך מיר פאר ס'איז א פרוי פון א קלאוקס־אפערייטאר און זי טראגט אן אלטען, איבערגענעהטען קאוט.

— הייסט עס, אז דו ווילסט ניט קיין שווארצען דזשיראנא קאוט, קיין ספארט קאוט אין געשטרייפטען צייג, און וועגען א גלאטען וויין־קאליר מיט גאלד געשפריצטען טוויכט איז ניטא וואס צו ריידען.

בלייבט ער שטעהן מיט אן ארונטערגעלאזטען קאפ און קלערט: אויב ניט אזא קאוט און ניט אזא קאוט, טא וואס זאל איך איהר מאכען? זי איז דאך אזא שעהנהייט, זי האט דאך אזא רייכען געשמאק און אזא גראציעזען אויסזעהן. נארען איהר ווי אנדערע קען מען דאך ניט, זי איז דאך אזוי קלוג. איי די נארישקייט וואס זי האט מיט מיר חתונה געהאט...

— — — —

די געשיכטע פון דער חתונה פון מאקס'ן מיט זיין ווייב העני, איז ווי א מעשה פון טויזענט־און־איין־נאכט:

מיט צעהן יאהר צוריק, פאר דער בלוטיגסטער מלחמה פון אלע צייטען, דער דלות האט געפייפט אויף די באריהמטע ניו יארקער איסט־סיידער גאסען און הייזער. אויף יעדען אפארטמענט זיינען געווען מענשען, וואס האבען געזוכט, געגישטערט א זעמעל, א קויל. און אין יעדען הויז איז געווען א געשעפט מיט „באָרדערס“ און „באָרדערקעס“.

אין אזא הויז האבען געוואוינט מאקס און העני. אמת, ניט ביי קיין פרעמדע. דער „מיסטער“ איז געווען מאקס'עס א לאנדסמאנ'ס א פריינד און די „מיסעס“ — העני'ס א קוזינעס א פריינד. מאקס האט געהאלטען א צימער פאר זיך, פאר פינף „טאלער“ א חודש און העני איז געשלאפען אין פראנט־רום פאר דריי טאלער א חודש.

העני האט געוואוסט אז מאקס איז ארעם, ניט קיין שעהנער — געבילדעט אפשר מיט א קלייניגקייט מעהר פון איהר. דאס איינציגע וואס מאקס איז באזעסען אין א פולער מאס, איז א קאפ מיט שווארץ־געקרויזטע האר און א רייכע פאעטישע אויסשפראך.

מאקס האט געקוקט און באוואונדערט איהר אויסערליכע שעהנקייט. ניט מיט ווערטערליכע קאמפלימענטען חלילה, נאר אין דער טיפעניש פון זיין נשמה. ריידען, פלוידערן ווי אנדערע יונגע לייט, זאל גאט היטען. דאס האט ער קיינמאל צו קיינעם ניט געוואגט, — איבערהויפט פאר העני'ן.

העני איז געווען, פארקעהרט, א שטיפערקע, א ריידעוודיקע. זי האט ליעב געהאט איהם ארייננצוציהען אין א דיסקוסיע איבער ליבע און הייראט. אין דער שעהנסטער פאעטישער שפראך און פארם פלעגט איהר מאקס איבערצייגען זיין שטאנדפונקט...

מאקס האט גאר קיינמאל ניט ארויסגעלאזען אויפ'ן געדאנק, אז ער זאל קענען חתונה האבען מיט העני'ן. דער גרויסער אונטערשייד אין די יאהרען — ער נאהענט פון דרייסיג און זי, אפילו נאך קיין צוואנציג. שעהן, מיט בלוט־יוגענט אין איהר ריהר און גאנג. ער, ביי איהם האבען זיך שוין גענומען אויסלעשען דער גלאנץ פון די אויגען, א גרויער האר האט זיך ניט זעלטען באוויזען אין זיין קאפ און היבשליכע קנייטשען ארום מויל און שטערען.

שטיל אויף די שפיץ פינגער פלעגט מאקס פארביינעהן איהר בעטעל אלע נאכט אין פראנט רום. זעלטען פלעגען זיי זיך זעהן בייטאג אדער אין אוונד. ער איז שטענדיג שפעט אהיים געקומען. ביי א מיטינג, א באל, א לעקטשור אדער א טעאטער פלעגט מאקס פארברענגען זיין צייט. האט אויסגעמידען איהר געזעלשאפט, האט שוין אפילו געקלערט וועגען זוכען אן אנדער צימער. ס'איז איהם ניט אנגענעם יעדע נאכט דאס דורכגעהן פארביי איהר שלאפענדען קערפער... ער האט פארשטאנען, אז צוליב איהם איז זי אין פראנט־רום. ער האט געוואוסט, אז אזוי גיך ווי ער וועט זיך ארויסציהען וועט זי א חבר'טע, א פריינדינע קריגען און זיי וועלען פארנעהמען דעם פארמאכטען צימער...

איינמאל שפעט ביי נאכט, ווען אלע אין הויז האבען שוין געשלאפען, דער „מיסטער“, די „מיסעס“ און די קינדער האבען זיך שוין איבערגעדרעהט אויפ'ן צווייטען זייט, אין אלע צימערען איז געווען שטאק פינסטער, איז מאקס געקומען פון טעאטער, געזעהן א וועלט באריהמטע פארשטעלונג, דעם גרויסען קינסטלער יעקב פ. אדלער אין דעם „לעבעדיגען מת“ פון גרויסען שריפטשטעלער און דענקער לעוו טאלסטאי, איז מאקס, ווי געוועהנליך, שטיל אויף די שפיץ פינגער ארײן אין הויז, מיט אן איינגעהאלטענעם אטעם פארביינעגאנגען העני'ס אייזערנע בעטעל.

— מאקס! — האט א קלונג געטאן העני'ס שטימע.

ביים צווייטען רוף, איז מאקס שטיל צו איהר צוגעגאנגען, און שטיל א פרעג געטאן: וואס ווילט איהר? וואס קען איך טאן פאר אייך? — פינקען זיינען געלאפען פון זיינע אויגען.

— וואסער — האט זי אין א פארחלש'טען טאן געבעטען, — מיר איז ניט גוט...

ער האט א שוועבעלע אנגעריבען, אנגעצונדען די גאז. א גרילצענדער פייף פון די גאז האט איבערגעריסען די נאכטשטילקייט. זי האט איהם גיך געהייסען פארדרעהען די גאז, זי האט א זופ געטאן דאס וואסער, די ווייסע ברוסטען איהרע האבען זיך אין פייער־שיין א שפינעל געטאן.

— מאקס, — האט זי שטיל א זאג געטאן — זעצט זיך אביסעל ביי מיר אויפ'ן בעטעל. מאקס'ן האט גענומען ציטערען, ס'האט איהם געווארפען א צאן אין א צאן.

זי האט איהם לייכט ארומגענומען, ארייננגעשטעקט איהרע פינגער אין זיינע געקרויזטע האר.

— וואס זאל עס באדייטען? — איז עס מעגליך?... — האט מאקס געטראכט.

און יענע נאכט האט זי חתונה געמאכט.

— — — —

זי איז אן עהרליכע, טרייע ווייב, אהן צערעמאניעס. געדיינקען זיי די נאכט פון זייער חתונה, שטיל און ווערטער ווערט עס אפגעהיט. פאר זייער צווילינג מאכען זיי יעדען יאהר א געבורטס־טאג שמחה מיט טארט, ניס, צוקערעקס און לימאנאדע. צום דריטען געבורטסטאג האבען זיי שוין דעקלאמירט: „איי ביזטו א שעהן מיידעלע, ווי עס רייצט מיר דיין חן, דיינע בעקעלאך ליפעלאך אויסגעטאקט ווי שעהן“ — און דערנאך זינגען זיי: „אונטער די גרינע ביימעלאך“ און שכנ'ישע קינדערלאך אין פאפירענע קרוינען פלעגען טאנצען.

מאקס איז א גוטער מאן און פאטער. ער איז ניט קיין קארגער, ער איז גערן צו טאן אלץ אין דער וועלט פאר זיין ווייב און קינדער.

די קינדערלאך זיינען בלאנדע אינגעלאך פון ארום ניין יאהר, בילדלאך פון דער מאמען: דער מאמע'ס אויגען, דער מאמע'ס האר, דער מאמע'ס נאז, דער מאמע'ס גאנג — גלייך ווי סטרונעס און קלינגענדיגע קול'כלאך...

שווער און וואכעדיג איז דער שאפ. אפילו טראכטען קען ער ניט וועגען העני'ן מיט די קינדער.

— וואס פאר א קאוט מאכסטו דיין ווייב דעם סיזאן — פרעגט מאקס היימי'ן, דעם שנעלסטען אפערייטאר.

— האסט שוין צופיעל געלט — שפאסט פון איהם היימי — גרויסער פארדינער...

מאקס האט זעהר און זעהר געוואלט מאכען דעם יאהר זיין העני'ן א גוטען, סטיילישען בגד. די קינדער זיינען שוין עלטער געווארען, מען קען מיט זיי ארומטום געהן, צו א קאנצערט און אין א טעאטער. פאר די קינדערלאך מאכט העני אליין זאכען. נאר דאס ערנידערונג בעטען דעם באס, דעם צושניידער, דעם פרעסער. פון באס האט ער שוין אמאל געקראגען אזא שטופ, פאר בעטען די ערלויבעניש צו מאכען א קאוט, אז ער איז אומגעפאלען.

דאס גאנץ ביסעל בלוט פון יאהרען קלאוק־שאפ, איז איהם אין פנים געקומען.

— — — —

עס איז געווען אנהויב סלעק. מאקס איז געגאנגען אין די גאסען. די פאר אפגעשפארטע דאלערס אין קעשענע. א גרויסער פענסטער פון א קראם מיט פרויען קליידער אין דער 14טער גאס האט געצויגען זיין אויפמערקזאמקייט. א צעטעל מיט דעם ציפער 10 דאלער האט איהם אין קראם ארייננגעשלעפט...

— העני, — נא, זעה, א וואונדערבארען קאוט — אהן טוויסט, ניט קיין ספארט קאוט און ניט קיין דזשיראנא. אן ארענדזש קאליר מיט א פוטערנעם ביווער קאלנער.

און ווי העני האט דערזעהן דעם אדרעס פון קראם אויפ'ן פעקעל, האט זי זיך מאדנע א קרים געטאן: — אין דער קראם קויפט מען ניט קיין קאוטס, נאר שמאטעס...

גאנץ לייבטע גריבלאך פון זיימער־פאראזיטלאך און אינסעקטען האבען באצירט א גרויסען טייל פון קאים... פארצווייפעלט איז מאקס געשטאנען, געטראכט און ענדליך געזאגט:

— העני, איך וועל נעהמען דעם קאוט צו מיר אין שאפ. דארטען ארבייט זעהר א גוטער שניידער, ער האט גאלדענע הענט ער קען זעהר גוט פארציהען אזעלכע און עהנליכע פעהלערען. ער האט מיר אמאל אזוי פארנעהט א ריס, אז קיינער האט ניט געקענט דערקענען...

פון שאפ האט מאקס דער אפערייטאר געבראכט א קאוט... נאר אנשטאט א גלאטען וויין־קאליר שטאף, גע־[illegible] מיט א גאלד געשפריצטען טוויסט, איז אויפ'ן ארענדזש קאליר קאוט געווען אויף יעדע מאל לאך א בלום פון טוויסט...

שניי

פון א. ראדוצקי.

1

ס'פאלט א שנייעלע. פאלט זיך שטיל.
טונקעלע וועגען נעמען זיך פארמעקען;
ס'גלעט מיין אויג א ווייסקייט צארט און קיהל
און אין הארצען נעמט זיך עפּעס וועקען.

ער פאלט און פאלט. ס'ווערט פארטוישט
דער הילך און רויש פון מיינע שווערע טראָטען.
עפּעס זינגט אין מיר; איך בין בארוישט
און פיהל ניט ווי כ'ווער פון שניי פארשאטען.

2

ס'פאלט א שנייעלע, זאל ער פאלען.
ווייסע בערג די וועגען אונז פארצאמען.
ס'וועלען ארימע טייוואלים באלד
האבען וואס צו רייניגען, צו ראמען.
זיי זיינען דא ביי אונז א סך, א סך,
פון גאט און לייט פארזעהען און פארגעסען.
פאר זיי ז'דער שניי, ווי אמאל דער מן,
ער וועט זיי געבען א מאהלצייט אפצועסען...

א דאנק פאר'ן פרעזענט

ווערטער רעדאקטאר פון די „גערעכטיגקייט“!

ערלויבט מיר אויסדריקען מיין הערצליכען דאנק צו די ברידער און אויך צו די שוועסטער פון אלסמאן און דאנ'ס שאפ פאר דעם שיינעם און ניצליכען פרעזענט, וואס זיי האבען מיר געגעבען אלס טשערמאן פון דעם שאפ. און עקסטרא דאנק דער קאמיטע — מארים קעלא און טשארלי דייווים.

מיט גרוס.

דזשאו לעווין, שאפ־טשערמאן.

טרייד און ארגאניזאציאנס פראגען

ער וויל די קלאוק מאכער זא־לען אויפדעקען זייער דלות.

וווערטער רעדאקטאר:

עפעס האט מיר איינער דא ניט לאנג א זאג געטאן, אז א מענש דארף לעבען מיט חשבון, און דער ווערטעל האט מיר זעהר דורכגענומען. איך האב דאך גע־פיהלט געטראפען. דאכט זיך, אז איך בין אויך פון יענע, וואס לעבען אהן א חשבון.

צום ביישפיל. ווען דער סיזאן האט געברענט און איך האב איין וואך אפגע־נומען „א ניינציגער־סייז“, בין איך גע־גאנגען און זיך געקויפט א מאנטעל פאר 75 דאלאר. און איצט, אז איך דארף א סוט, האב איך ניט די עטליכע לומפיגע דאלאר, און איך האב געמוזט צונעמען דעם שבת'דיגען מלבוש אויף אינדער־וואכען, און איך קוק אויס אין מיטען וואך ווי א שבת'דיגער און שבת ווי א וואכעדיגער. האב איך דאך געקענט לע־בען מיט חשבון און קויפען פאר די 75 דאלאר א קאוט מיט א סוט?

איך האב זיך דערמאנט נאך א פאר זאכען, וועלכע ציינגען, אז איך לעב אהן א חשבון. אנשטאט צו קויפען הויכע ראבערס אין אזעלכע מיאוסע וועטערן, האב איך לעצטע וואך זיך גאר געקויפט פליטקע ראבערס, און איצט נעז איך זיך דורך די פיס אלע טאג. יענעם פרייטאג ביינאכט לעג איך זיך שלאפען אהן א חשבון און שטעל ניט אן דעם וועק־זייגער און פארשלאף די גאנצע לקוי־חמה מיט אלץ מיט אן אנדער, און בעת אלע האבען א גאנצע וואך גערעדט, דיסקו־טירט, זיך געקאכט און דערצעהלט די נסים פון דער לקוי חמה, האב איך גע־מוזט קוקען ווי א תם און ניט געקענט א ווארט אריינווארפען. און אט בין איך לעצטען שבת אוועקט שפיעלענדיג פינא־קעל געגאנגען „בעיט“ אויף א 350 האנט אויך דערפאר וואס איך האב אפגעשפילט מיין האנט אהן א חשבון.

אט אזעלכע געדאנקען קריכען מיר אין קאפ אריין פון צופיל לעדיג ארומ־געהן. אין מיין שאפ איז נאך דערווייל קיין דוך ניטא פון דעם נייעם ספרינג־סיזאן, און צייט איז דא צופיל צו טראכ־טען. אפילו קיין פאוקערל מאכט מען אויך ניט, ווייל עס איז פוסטלאך אין די קעשענעס. איז מיר איינגעפאלען זיך צו נעמען צו מיין פעי־ביכעל: לאמיר אויף טשיקאוועס וויסען א חשבון, וויפיל איך האב פארדינט פאר די לעצטע זיבען מאנאטען, זינט מיין באס האט זיך אריינגעצויגען אין דעם נייעם שאפ און זינט איך האב די בעסטע און ליכטיג־סטע מאשין פון אלע פינף אפערייטארס אין שאפ. יע, לאמיר טאקע וויסען, פאר וואס האב איך איצט ניט די נוי־טיגע פאר דאלאר צו קויפען א סוטעל. פטייטיש. האב איך דען אין סעפטעמבער ניט אפגענומען 87 דאלאר א וואך? נעהם איך א פענסיל און רעכען צוזא־מען מיינע פארדינסטען פאר די לעצטע זיבען מאנאטען, און איך באקום א סך־הכל פון 933 דאלאר. איך צוטייל עס אויף די 30 וואכען וואס געפינען זיך אין דעם משך פון אט די זיבען מאנאטען, און איך באקום די סומע פון 31.10. און מיט אמאל ווערט מיר פארענטפערט די הארבע קשיא, פארוואס איך האב ניט קיין געלט אויף א סוט. איך האב, הייסט עס, חלילה קיין געלט ניט פאר־לארען און ניט פארגעמבעלט. נאר פשוט, איך האב ניט פארדינט. היינטיגע צייי־טען קען מען ווייט ניט פארפאהרען מיט דרייסיג דאלאר א וואך. פון אזא לוין קען מען טאקע קיין נייע סוטס צו־אפט ניט קויפען.

איך רעכען נאך א מאל און נאך א־מאל, אבער עס ווערט ניט מעהר. און איך הויב אן קלערען, אז מיין שאפ טויג ניט, אז איך בין א שלימזל, אז ביי לייי־טען איז אודאי בעסער, אז אונזער שאפ איז זיכער אן אויסנאהמע און אז דער דורכשניטליכער ארבייטער אין טרייד פארדינט מסתמא מעהר. איך הויב זיך אן נאכפרעגען. און איך באקום זעהר טרויעריגע, זעהר ענטמוטיגענדע ענט־פערס. איך הויב אן צו באגרייפען, אז איך בין ניט קיין אויסנאהם, אז מיינע פארדינסטען זיינען די דורכשניטליכע פארדינסטען פון די ארבייטער אין אלע שעפער. און ביי מיר אין מוח הויבט זיך אן פלאנטערען די פראגע: פאר־וואס ווייס דאס די וועלט ניט? ווארום זעהען ניט אונזערע פארשטעהער צו מא־כען פראפאגאנדא פון דעם? איז דאס מעגליך, אז זיי אליין ווייסען אויך ניט וועגען דעם? אדער, וואס נאך ערגער, מאכען זיי זיך נאר ניט וויסענדיג פון דעם? אט טרעף איך צופעלט אין די שפאלטען פון אונזער רעדאקטאר, שריי־בענדיג וועגען דער פראגע פון די גע־העכערטע דיוס אז „אויב די באאמטע האבען געהעכערט די דיוס מסתמא ווייי־סען זיי אז דער מעמבער קען עס בא־הויפטען“. הייסט דאך עס, אז דער באאמטער אליין לעבט אין טעות און ווייס ניט די אמת'ע לאגע פון דעם רענק און פייל. דאס איז דאך אבער א קרימינעלער ניט־וויסען. דאס דערמאנט די געשיכטע מיט יענער קעניגין, וועלכע מ'האט אנגעזאגט, אז דאס פאלק האט ניט קיין ברויט, האט זי געענטפערט: „טא זאלען זיי עסען חלה!“

מיין מיינונג איז, אז ווייטער אזוי טאר מען דאס ניט לאזען געהן. די וועלט זאל און מוז וויסען, אז די מעמ־בערס פון דער מעכטיגער און זיגרייכער קלאוקמאכער יוניאן, פון דער יוניאן, מיט וועלכער עס קאכט א מדינה, האבען ניט וואס צו עסען, מאכען ניט קיין לעבען, זיצען אין די שעפער פאר א הונגער־לוין, וואס איז צופיל צו שטארבען און צו ווייניג צום לעבען.

אט קאכט א וועלט מיט די פאסט־אנגעשטעלטע. די צייטונגען שרייבען לאנגע עדיטאריעלס וועגען זיי, אז זיי מאכען קיין לעבען ניט, און עס האלט דערביי, אז דער קאנגרעס זאל העכערען זייער געהאלט אריבער דעם וועטא פון דעם פרעזידענט. דאס איז דערפאר, ווייל זיי האבען זיך ניט געשעמט מיט זייער דלות; ווייל די גאנצע וועלט ווייס איצט, אז זיי מאכען ניט קיין לעבען, און זיי האבען געוואונען דעם „פאבליק אפיניאן“ פאר זייער זאך. פארוואס ליגען מיר, קלאוק און דרעס מאכער, אין די לעבער און שווייגען און לאזען דער וועלט דענקען, אז מיר באדען זיך אין כל טוב. אין דער צייט ווען מיר פארדינען נאך ווייניגער פון די לעטער־קעריערס? מיר באגעהען א פארברעכען מיט אונזער שווייגען.

לאמיר ארויס אין דער עפענטליכקייט מיט אונזער דלות! לאז די וועלט ווי־סען, אז מיר זיינען ניט בעסער אפ פון דעם פאסט־אנגעשטעלטען, און דאס גאר א סך פון אונז זיינען נאך פיל ערגער אפ! לאמיר געבען אונזער דלות לכל הפחות אזוי פיל „פובליסיטי“ וויפיל מיר גיבען אונזערע „פראטאקאלס“ און אגרי־מענטס, און מיר וועלען דערגרייכען פיל בעסערע רעזולטאטען.

מ. צינקין.

ווארום ווערען ניט באזוכט די סעקשאן מיטינגען?

וווערטער רעדאקטאר:—

וואס טוט מען אז אונזערע מעמ־בערס זאלען באזוכען די סעקשאן מי־טינגען פון זייערע לאקאלען? מ'האלט אין איין דעבאטירן וועגען דעם זייט 1913 ביז היינטיגען טאג. עס איז פיעל גע־רעדט און געשריבען געווארען פון פאר־שיידענע מיטגלידער. עס איז שוין ארויסגעבראכט געווארען פילע מיינונגען און פארשלעגע. אויך דער שרייבער פון דיזע צייליען האט ניט פארפעהלט, און עס איז פשוט נמאס געווארען. און איך אליין האב שוין מעהר ניט גע־שיינקט קיין אויפמערקזאמקייט צו די לעצטע בריוולאך וואס זיינען ערשינען וועגען דעם אין דער „גערעכטיגקייט“— אבער צופעליג האב איך באמערקט דעם ארטיקעל פון בר. ברעסלאו, און לאזט מיר אייך זאגען, אז דאס איז זעהר אן אינטערעסאנטער בריעף — אין פילע הינזיכטען.

ערשטענס, ווי ער אליין זאגט, אז קיינער האט נאר ביז איצט ניט געקענט אויסגעפינען די ריכטיגע אורזאכע ווא־רום אונזערע מעמבערס קומען ניט צו די סעקשאן־מיטינגען. נאך זיין מיינונג זיי־נען די אלע פונקטען וואס ער גיט אן די ריכטיגע. מילא, קומט בר. ברעסלאו דעם קרעדיט... מיר וואונדערט אבער אויף איין באמערקונג וואס ער מאכט דארט „איך ווייס אז מען וועט מיך קריטיקירען דערפאר“. שטעלט זיך א פראגע: זיינען דען דאס ניט אמת'ע פאקטען וואס ער האט אנגעדייטעט? דאכט זיך קיינער קען דאס ניט אפ־לייקענען, אז דאס איז אלץ ריכטיג טיילוויין, בנוגע דער אורזאכע, ווארום מעמבערס קומען ניט צו די סעקשאן מיטינגען. נאר וואס־זשע דען, ער פאר־שטעהט, אז עס וועלען זיך געפינען מענ־שען וואס וועלען זאגען, אז ער האט דא עפעס באהאלטען. און דאס איז די רפואה וואס ער שלאגט פאר, נעמליך: וועגען ענדערען די סעקשאן מיטינגען.

ניין, דאס שטימט ניט מיט'ן ערש־טען. לויט די אויבענערמאנטע אורזא־כען פאסט בעסער ווען ער וואלט זאגען דעם אמת... אז מען דארף ניט קיינע סעקשאן מיטינגען אין גאנצען! און טאקע ווארום ניט זיין אויסגעהאלטען און זאגען דאס וואס מען מיינט? צו וואס ריידען דיפלאמאטיש?

צווייטענס, וואלט זיך אויפגעהויבען א דעבאטע צי דארף מען, אפשר פאר־ווארפען אונזערע גאנצע טעאריעס וועגען טרייד יוניאניזם. מעגליך, אז ער וואלט גאר אנגעמאכט א גאנצע רעוואָ־לוציע אין אונזערע באגריפען און פרינ־ציפען. און אזוי ווי דאס איז ניט געטאן געווארען, לייענען מיר זיין בריוועל נאך אמאל און נאך אמאל און מיר ציהען מיט די פלייצעס און פרעגען זיך: וואס וויל ער דא באצוועקען? עס הארמאנירט פארט ניט דאס ערשטע מיט דעם צוויי־טען. אפשר וואלט געווען א פלאן בר. ברעסלאו זאל אונז ארויספיהרען פונ'ם פלאנטער?

מ. וואלאך.

ווארום באזוכען ניט אונזערע מיטגלידער די לאקאלע מיטינגען?

וווערטער רעדאקטאר:

עס פרייט מיר זעהר וואס ברודער ברעסלאו האט געעפענט א דיסקו־סיע אין די „גערעכטיגקייט“, אז די מעמבערס פון דער יוניאן זאלען קאנען ענטפערען אדער דיסקוטירען.

ערשטענס, וויל איך זאגען, אז די מעמבערשיפ פון לאקאל 35 האבען ניט איהם אלס מענעדזשער פון לאקאל און ניט די אלע אנדערע בעאמטע פון לא־קאל געגעבען דאס רעכט איינצופיהרען זיין פערזענליכע מיינונג, אפשאפען דעם סעקשאן מיטינג פון די בראנקסער מעמ־בערס, וואס צעהלען זיך אריבער 2000, וואו זיי האבען געהאט א געלעגענהייט אויסצושפרעכען זייער מיינונג צום וואויל און בעסטען פון דער יוניאן. מיט'ן בעסטען ווילען קאנען זיי נישט פאהרען נאך דער ארבייט דאון־טאון אין „פאר־ווערטס“ האל צו א מיטינג, זיין דארט ביז 12 אזייגער ביינאכט און אויף מאר־גען געהן צו דער ארבייט. דאסזעלבע איז מיט די מעמבערס פון הארלעם, פון ברוקלין און פון קוני איילאנד. די פיהרער פון לאקאל האבען אבער געלאזט בלויז צוויי סעקשאן מיטינגען, איינעם דאון־טאון, דעם צווייטען אין בראנז־וויל. אויב זיי האבען געוואלט האבען איין לאקאל מיטינג, האט באדארפט זיין, זאלען מיר זאגען דאון טאון, אין א גרויסען האל פאר אלע מעמבערס איין מאל א מאנאט, און דארט פארלעזען פראטאקאלען ווי א מיטינג פון דער יו־ניאן דארף צו זיין, ניט צו מאכען בלויז צוויי סעקשאן מיטינגען.

צווייטענס, האבען די פיהרער פון לאקאל אריינגענומען די גאנצע מאכט אין זייערע הענט און ווילען נישט קיי־נע מיטינגען און טוען אלעס אויף זייער אייגענעם אחריות, און זיי ווילען ניט פרעגען ביי דער מעמבערשיפ. זיי רו־פען איין מיטינג א מאנאט, קיינע פרא־טאקאלען לעזט מען ניט פאר. דער סעקרעטער גיט אפ א מינדליכען רע־פארט פון געוויסע זאכען, פון וואס מיר ווייסען שוין פון די צייטונגען, און נאכ־העער רעדט מען צום וואויל און בעסטען. רעדען א צוויי מעמבערס פון וואס זיי זיינען פאראינטערעסירט און! מיט דעם שליסט זיך דער מיטינג. פרעג איך, צי עס לוינט זיך צו כפענדען אן ווענט צייט פאר גארנישט. און מיר האבען שוין געפאדערט ביי די צוויי סעקשאן מיטינגען און זיי האבען שוין רעקאמענדירט צו דער עקזעקוטיוו באארד, אז מען זאל עפענען איין סעק־שאן מיטינג אין די בראנקס. איך אליין מיט א קאמיטע פון מעמבערס זיינען געווען ביי דער עקזעקוטיוו באארד, און מעמבערס האבען שוין אפעלירט אויך צו דער דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד, אבער עס העלפט ניט, מען וויל ניט געבען קיין מיטינגען, אז די מעמבערס זאלען זיך פאראינטערעסירען אין יו־ניאן אנגעלעגענהייטען און זאלען הא־בען א דעה אין לאקאל־געשעפטען. ווא־רום פרעג איך: צו וואס באדארפען די בעאמטע פון לאקאל 35, אז עס זא־לען זיין סעקשאן מיטינגען און די מעמ־בערס זאלען זיך פאראינטערעסירען אין יוניאן אנגעלעגענהייטען? עס איז ניטא אפילו צו ווענדען זיך צו וועגדען פאר די מעמבערס רעכט, וואס עס קומט זיי לויט דער קאנסטיטושאן פון דער אינ־טערנעישאנאל לײדיס גארמענט וואר־קערס יוניאן.

דזשאזעף קאהען,
לעדזשער נומער 13750.

קומענדען זונטאג דער גרויסער סאניטאריום קאנצערט.

דער ארבייטער רינג סאניטאריום ווערט יעצט 15 יאהר אלט. די אנ־שטרענגונג, די כחות, די ליבע, די אי־בערגעבענהייט, וואס איז אריינגעלייגט געווארען אין דיזען אנשטאלט אין פאר־לויף פון די 15 יאהר, האבען דעם סא־ניטאריום געמאכט צו זיין נעהער נא־העגט צום הארצען ביי די צעהנדליגע טויזענדער מיטגלידער פון ארבייטער רינג. פאר די אינטערעסען פון סא־ניטאריום זיינען די ארבייטער רינג מיט־גלידער גרייט־צו מאכען יעדע אנשטרענ־גונג. די סאניטאריום אונטערנעהמונגען זיינען דארום שטענדיג א גרויסער ערפאלג.

לכבוד אט דיזען 15־יעהריגען יו־בילעאום איז ארגאנזשירט געווארען א גרויסער קאנצערט אין ניו יארק אויף זונטאג בייטאג, דעם 22טען פעברואר, אין מאנהעטען אפערא הויז. די ארבייי־טער רינג מיטגלידער פון גרייטער ניו יארק קומען שטענדיג מיט נייגעריגקייט צו די יובילעאום קאנצערטען פון סא־ניטאריום, ווייל זיי ווייסען, אז די אונ־טערנעהמונגען ווערען שטעדיג ארגאנ־זשירט אויף א שעהנעם און הערליכען אופן, און אויסער דעם פיהלען זיי, אז דאס איז אן איינענע שמחה, ביי וועל־כער מען טרעפט זיך מיט פילע אלטע פריינד און באקאנטע.

אין דעם פראגראם פון דעם קאנצערט וועלען זיך באטייליגען נינא טאראסאווא, די באוואוסטע זינגערין פון רוסישע פאלקס־לידער; מישעל פיאסטרא, דער בארימטער פידעל שפילער; דער בא־וואוסטער חזן בערעלע חגי וועט זינגען אידישע פאלקס־לידער; דער ארבייטער־רינג מענדאלין ארקעסטער אונטער דער לידער־שיפ פון מר. ל. פאפערעלא, ווי אויך אנדערע קינסטלער.

ארבייטר רינג מיטגלידער און זיי־ערע פריינד וואס ווילען אנוועזענד זיין ביי דיזען קאנצערט און פארברייינגען עטליכע אנגענעהמע שטונדען, זאלען זיך גלייך באזארגען מיט טיקעטס, וועל־כע מען באקומען אין דזשענעראל אפיס פון ארבייטער רינג, 175 איסט בראד־ווי, אין דעם טאג פון דער אונטערנעה־מונג אין באקס אפיס. דער פרייז פון די טיקעטס איז פון 50 סענט ביז 1 דאלאר מיט 50 סענט.

י. וויינבערג, טשערמאן פון ארבייטער רינג און י. באסקין, דזשענעראל סעק־רעטער פון ארבייטער רינג, וועלען אד־רעסירען. ר. גוסקין, טשערמאן פון דער סאניטאריום קאמיטע, וועט זיין פארזי־צענדער.

דער מאַגען?
עקס-לאַקס!

א נייע סיסטעם פון וויידזשעס

פון דר. הערמאן פראנק.

אין די אייראפעאישע לענדער האבען די אומשטענדען פון דער קריגס־צייט באשאפען א גאנץ נייע סיסטעם פון וויידזשעס, וועלכע פאדינט די גרעסטע אויפמערקזאמקייט פון אלע באוואוסטזיניגע ארבייטער. די דאזיגע סיסטעם האט זיך גענומען פון די אזוי גערופענע פאמיליען־סובסידיעס (פאמילי־עלאוענסעס), דאס מיינט פעריאדישע צאלונגען צו ארבייטער ניט לויט דער פראדוקטיוויטעט פון זייער ארבייט, נאר לויט דער גרויס פון זייערע פאמיליעס. פאר דעם קריג זיינען אזעלכע פארזוכען צו רעגולירען די פארדינסטען פון ארבייטער און אנגעשטעלטע געווען גאנץ וועניג פארשפרייט. נאר אין פראנקרייך, וואו עס איז שוין פון לאנג געווארען א מין נאציאנאלע פאליסי צו אונטערשטיצען גרעסערע פאמיליעס, פלעגט די רעגירונג אויסצאהלען איהרע בעאמטע אזעלכע הוספות. ערשט נאך 1914 איז די סיסטעם פון פאמיליען־וויידזשעס איינגעפיהרט געווארען אויך אין דער פריוואטער אינדוסטריע און אין די שטאדטישע און געזעלשאפטליכע אפיסעס פון כמעט אלע אייראפעאישע לענדער.

די גרויסע באדייטונג פון דער נייער סיסטעם איז פון אנהויב נאך וועניג פארשטאנען געווארען. מ'האט אין איהר נאר געזעהן א האלב־פאטריאטישען האלב פילאנטראפישען מיטעל צו שטיצען גרעסערע ארבייטער־פאמיליעס דורך דער שווערער צייט פון קריג און יקרות, וועלכער איז געקומען דורך איהם. יענע ארבייטער־משפחות, וואו דער פאמיליען־פאטער האט געמוזט סופארטען א פרוי און עטליכע קליינע קינדער, האבען, נאטירליך, צום שטארקסטען געליטען. אין אזעלכע פאלען פלעגט די רעגירונג און מאנכע אונטערנעהמער אויסצאהלען די ארבייטער א באנוס, כדי אפצושוואכען די שארפע ווירקונג פון יקרות. דער באנוס פלעגט באשטימט ווערען לויט דער גרויס פון דער פאמיליע, און דערפון איז נאר איין טריט צו דער סיסטעם פון פאמיליען־וויידזשעס, וואס קען איינגיכען רעוואלוציאניזירען די גאנצע איצטיגע ארדנונג אויף דעם געביט פון וויידזשעס און סאלעריס.

ערשט נאך דעם, ווי די סיסטעם האט שוין פונקציאנירט א שטיק צייט און די ארבייטער ארגאניזאציעס האבען געמוזט אננעהמען צו איהר א באשטימטע שטעלונג, איז קלאר געווארען, אז זי איז מעהר ווי א צייטווייליגער מיטעל צו פארבעסערען די לאגע פון מאנכע ארבייטער־פאמיליעס. מ'האט דאן באמערקט, אז די סיסטעם שטעלט מיט זיך פאר א פארקערפערונג פון א גרויסען סאציאלען פרינציפ — די באצאהלונג פון די ארבייטער לויט זייערע באדערפנישען. דאס האט צוגעגעבען דער פראגע א גרויסע באדייטונג און פארשיידענע געזעלשאפטליכע קרייזען האבען זיך שטארק מיט איהר פאראינטערעסירט.

כדי צו פארשטעהן די וויכטיגקייט פון דער פראגע, מוזען מיר קודם כל אפשטעלען זיך אויף דער אלטער פאדערונג פון ארבייטער־קלאס, אז די וויידזשעס זאלען ענטשפרעכען די לעבענס־קאסטען. די פאדערונג פון א לעבענס־וויידזש איז פון שטענדיג א לאזונג פון אלע טרייד־יוניאנס. ביז מיט א קורצער צייט צוריק פלעגט מען אבער די דאזיגע פאדערונג בויען אויף א השערה, וועלכע איז ניט געווען איינגאנצען ריכטיג. מ'פלעגט אננעהמען, אז אין דורכשניט איז יעדער ארבייטער דער שפייזער פון א פאמיליע, וועלכע באשטעהט פון פינף נפשות: פאטער, מוטער און דריי קליינע קינדער. די סטאטיסטיק פון דער ארבייטער־באפעלקערונג האט באוויזען אין דער נייעסטער צייט, אז אט די דאזיגע טעארעטישע גרונדלאגע איז גאנץ ווייט פון דער ווירקליכקייט. אין אזא אינדוסטריע־לאנד, ווי ענגלאנד, געפינט מען ניט מעהר ווי 9 פראצענט פון דער גאנצער ארבייטערשאפט אין די אומשטענדען, וואס זיינען אין דער טעאריע אנערקענט געווארען אלס א דורכשניט. 10 פראצענט פון די ארבייטער האבען מעהר ווי דריי קליינע קינדער און די איבריגע 81 פראצענט האבען וועניגער, ווי דריי קינדער. 27 פראצענט האבען בכלל קיינעם ניט צו סופארטען, און 24 פראצענט זיינען פארהייראטע ארבייטער, וואס האבען נאר ניט קיין קינדער אונטער 14 יאהר.

מיר זעהען, אלזא, אז א וויידזש־נארמע, וואס איז צוגעפאסט צום ביודזשעט פון א פאמיליע דורכשניטליך פון 5 פערזאן, באצ'ולט א גרויסען טייל פון ארבייטער־קלאס. די דאזיגע פאמיליעס קריגען צו ווייניג אין פארגלייך מיט דער איבעריגער צאהל, וועלכע קריגט לערך מעהר, ווי ס'קומט זיי לויט די באדערפענישען. אלס רעזולטאט בלייבט א באדייטענדער טייל קינדער אין די ארבייטער־פאמיליעס (מ'האלט, אז דאס איז ניט וועניגער, ווי 40 פראצענט) אהן מיטלען צו באפרידיגען זייער באדארף אין שפייז און קליידונג. פאלגליך וואקסט פון זיי אויס א דור פון פארמארעטע מענשען, אפגעשטאנענע אין גייסטיגען און קערפערליכען זינען. אזא צושטאנד איז ניט נאר אומגערעכט בנוגע צו די אומשולדיגע קינדער, און דעריבער זעהר אנטי־סאציאל, נאר ער איז אויך שעדליך פאר די ארבייטער אינטערעסען. מ'טאר ניט צולאזען, אז די קינדער זאלען האבען צו ווייניג פון דעם געזעלשאפטליכען פראדוקט, ווייל זייער טייל קומט אן צו די אונפארהייראטע און קינדערלאזע ארבייטער. א גערעכטע פארטיילונג דארף זיין דער לאזונג ניט נאר אין דעם קאמף פון דער ארבייטערשאפט געגען די הערשענדע און פריווילעגירטע שיכטען פון דער געזעלשאפט, נאר אויך אין די רייהען פון ארבייטער־קלאס גופא.

מיר זעהען, אז טעארעטיש איז דא א שטארקע בארעכטיגונג פאר דער נייער סיסטעם פון וויידזשעס, ביי וועלכער די ארבייט ווערט אפגעצאהלט לויט דעם פאמיליען־צושטאנד פון דעם ארבייטער. אין דער פראגע שטעלען זיך אבער ארויס איינע שטארקע מניעות צו מאכען די פאמיליען־וויידזשעס פאפולער צווישען די ארבייטער־מאסען. ווי איז, ווען דער קאפיטאליסט וועט וועלען איינשפארען אויף די וויידזשעס און וועט אויסזוכען נאר סינגעל לייטע, כדי צו זיין פטור פון פאמיליען־סובסידיעס? — אדער וואס וועט זיין, ווען בעת א סטרייק, וועלען די ארבייטער מיט גרויסע פאמיליעס ניט וועלען אנגעהן מיט'ן קאמף, ווי עס וואלט זיין דער פאל ביי גלייכמעסיגע וויידזשעס פאר אלעמען, און דערפון וועט נעבראכען ווערען די סאלידאריטעט פון דער יוניאן? — וועט דער באס ניט קריגען א באזונדערס שטארקע שליטה איבער די ארבייטער, וועלכע קריגען פון איהם אן עקסטרא הוספה, און וועט אזא מין „פאטערנאליזם" ניט אפשוואכען דאס פראלעטארישע באוואוסטזיין? — אט דאס זיינען פראגען, וועלכע האבען זיך טרוועקט ביים אייראפעאישען ארבייטער־קלאס אין צוזאמענהאנג מיט דעם פארזוך איינצופיהרען „פאמיליען־וויידזשעס", אנשטאט דער איצטיגער סיסטעם פון אינדיווידועלע וויידזשעס.

דאך וועגען אריבער די מעלות פון דער נייער סיסטעם איהרע פעהלערען און דאס לעבען באשאפט מיטלען אפצושאפען איהרע שאטען־זייטען. ס'זיינען מעגליך צוויי פארמען פון א מין אויסבעסערונג אין דער סיסטעם פון פאמיליען־וויידזשעס. ביידע פארמען זיינען אבער דערווייל פארווירקליכט געווארען נאר אין איין לאנד — פראנקרייך און צום טייל אין בעלגיען. אבער אויך די איבעריגע לענדער וועלען פריהער אדער שפעטער איבערנעהמען די סיסטעם.

אין פראנקרייך ווערט אפט די סיסטעם פון פאמיליען־וויידזשעס איינגענומען אין די קאלעקטיווע אגרימענטס צווישען די אונטערנעהמער און די יוניאנס. אין די מעהרסטע אגרימענטס ווערט אבער באשטימט, אז די פאמיליען־סובסידיעס וועלען אויסגעצאהלט ווערען די ארבייטער ניט דורך איינצעלנע באסעס, נאר דורך א באזונדער אויסגלייכונגס־פאנד. די אונטערנעהמער טראגען דערביי אריין זייערע צאלונגען אין אן אלגעמיינער קאסע און די קאסע צאהלט שוין ארויס די סובסידיע צו די ארבייטער. די אונטערנעהמער צאהלען איין אין קאסע א באשטימטען פראצענט פון זייערע פעיראלס אדער לויט דער צאהל ארבייטער אין דער באטריב.

דאס איז, אלזא, איין פארם פון רעגולירען די נייע וויידזש־סיסטעם אין איינקלאנג מיט די ארבייטער־אינטערעסען. די צווייטע פארם איז נאך פיל איינפאכער: אויסצוצאהלען די ארבייטער־פאמיליעס מיט א גרויסער צאהל קינדער א סובסידיע פון אלגעמיינעם מלוכה־ביודזשעט אדער פון א פאנד, וואס ווערט צוזאמענגעשטעלט פון באזונדערע טעקסעס אויף די עמפלאיערס. א גענויער פלאן פון אזא סיסטעם איז איינגעארבייט געווארען מיט 2—3 יאהר צוריק דורך די אויסטראלישע ארבייטער־פיהרער, און איז אריינגעטראגען געווארען אין פארלאמענט פון ניו סאוט וועלס. דער געזעץ־פראיעקט איז אבער ניט דורכגעגאנגען אין דעם לעדזשיסלייטיוו קאונסיל פון דער דאזיגער פראווינץ, און וועט אין דער צוקונפט ווידער אוועקגעשטעלט ווערען פאר די געזעצגעבענדע אינסטאנצען. דאגעגען איז אין פראנקרייך אנגענומען געווארען אזא געזעץ אין דזשון 1923, לויט וועלכען ס'מוז אויסגעצאהלט ווערען פון דעם שטאאט א סובסידיע צו יעדער פאמיליע מיט מעהר ווי דריי קינדער אונטער 13 יאהר.

ניט קוקענדיג אויף דעם, וואס די נייע סיסטעם איז איינגעפיהרט געווארען אין דער פראנצויזישער פריוואטער אינדוסטריע ערשט מיט פינף יאהר צוריק, נעהמט זי שוין היינט ארום כמעט א העלפט פון דער גאנצער פראנצויזישער ארבייטערשאפט — איבער א מיליאן ארבייטער. אויב מ'זאל צורעכענען די רעגירונגס און אנדערע בעאמטע און די מיינערס, וועלכע האבען דורך אגרימענטס איינגעפיהרט די פאמיליען־וויידזשעס, וועט די צאהל ארבייטער, וואס האבען אנערקענט די נייע סיסטעם, באטרעפען אין פראנקרייך אליין 2,700,000. ניט וועניגער ווי 300 מיליאן פראנקס (15 מיליאן דאלאר) ווערט דארט אויסגעצאהלט אין פאמיליען־סובסידיעס יעדען יאהר, ניט רעכענענדיג דאס געלד, וואס ווערט אויף דעם צוועק אויסגעגעבען פון שטאאט.

אין גאנץ אייראפא ארבייטען ביים איצטיגען מאמענט 8 מיליאן ארבייטער אין די אונטערנעהמונגען, אין וועלכע עס ווערט אין אזא אדער אן אנדער פארם אויסגעצאהלט א פאמיליען־סובסידיע.

צווישען אנדערע מעלות פון דער נייער סיסטעם איז אויך כדאי אנצואווייזען אויף דער באדייטונג, וועלכע זי האט פאר דער לייזונג פון דער פראגע וועגען גלייכע וויידזשעס פאר מענער און פרויען. אויב דער ארבייטער קריגט באצאהלט לויט די באדערפענישען פון זיין פאמיליע, וועט די ארבייטערין קענען פארלאנגען דעם פולען וויידזש, וועלכער אנטשפרעכט דער ארבייט, פאר וועלכער זי פאסט זיך. ביז איצט פלעגען די מענער פארלאנגען העכערע וויידזשעס, מחמת זיי טראגען די גאנצע לאסט פון אויסצוהאלטען די פאמיליע. אונטער די אומשטענדען פון פאמיליען־וויידזשעס פאלט אפ די דאזיגע טענה, וואס האט געשפילט אזא גרויסע ראליע אין מאנכע פראפעשאנס, ווי צום ביישפיל, צווישען די טיטשערס, וואו ס'געהט אן א שארפער וויידזש־דיספיוט צווישען מענער און פרויען.

די פרינציפיעלע באדייטונג פון דער נייער וויידזש־סיסטעם איז נאך פיל גרעסער ווי איהר פינאנסיעלער נוצען פאר די ארבייטער. אין איהר ווערט אנערקענט א נייער עקאנאמישער גרונדזאץ: דער ארבייטער איז ניט קיין מין לעבעדיגע מאשין, און דארף קריגען באצאהלט לויט זיינע באדערפענישען, און ניט לויט דעם, וואס ער ארבייט אויס.

אינטערנעשאנאל קאלענדאר

פון ה. סקולמאן.

היינטיגע וואך מיט 12 יאהר צוריק

איינער, וואס שרייבט זיך אונטער „חסד ואמת", שרייבט זיינע איינדרוקען פון אן עקזעקוטיוו מיטינג פון לאקאל 1 (איצטיגער לאקאל 2) אין דעם פעברואר נומער „גארמענט וואירקער", 1913: איך האב ערווארטעט א אידישען מיטינג, וועלכער דארף זיך אנפאנגען אבט אזייגער און עפענט זיך ניט פריהער, ווי צעהן. ווי איבערראשט בין איך געוועזן ווען דער מיטינג האט זיך אנגעפאנגען פונקט אין צייט און אלעס איז פארהאנדעלט געווארען ביזנעס־מעסיג און אהן צייט־פארלוסט. ברודער אשפיז, אלס טשערמאן, האט מיר געשיינט צו זיין זעהר פעהיג, און דאס איז דאך א כלל, אז דער ערפאלג פון א מיטינג ווענדעט זיך זעהר פיל אן א פעהיגען טשערמאן. דער באריכט פון די סעקשאנס האבען באוויזען, אז דאס פאלק איז קנאפ וואס פאראינטערעסירט מיט די טעארעטישע פראגען מיט וועלכע מען דרעהט דאס פאלק א מוח. אזוי, למשל, האט איין סעקשאן פון הארלעם רעקאמענדירט אז א מאס־מיטינג פון דער גאנצער יוניאן זאל גערופען ווערען, וואו עס זאל באשלאסען ווערען, אז געוויסע ארטיקלען זאלען זיין געדרוקט אין דער „נייער פאסט" און אז ביי יעדען מיטינג זאל זיין א קאנצערט. און אויף אזא אופן צו פארנארען די מעמבערס צו די מיטינגען. דער מיטינג פון דיזער סעקשאן איז באשטאנען פון 13 מיטגלידער."

* * *

גנבים ברעכען זיך אריין אין דעם אפיס פון לאקאל 9, רייסען אויף מיט דינאמיט די אייזערנע סייף און פארשווינדען מיט דער איינגאהמע פון יענעם טאג, וועלכע באטרעפט שעהנע עטליכע הונדערט דאלאר. די יוניאן קריגט אבער יעדען סענט צוריק פון דער אינשורענס קאמפאניע געגען גנבה.

* * *

די פירמע מארקס, פון 1007 פילבערט סטריט, פילאדעלפיא, באנקראטירט. אלע ארבייטער פארלירען צו עטליכע וואכען שכירות. דעם גרעסטען שאדען האט אבער געליטען א געוויסער סקוירט מאכער, וועלכער האט געהאט ביי דיזען באס 800 דאל. סעקיוריטי. דאס אבער האט ניט געשטערט דעם זעלבען בעל מלאכה צו געבען טויזענט דאלאר סעקיוריטי צו דער פירמע געזמאן און קאהען, וואו ער איז ארויף ארבייטען, און האט ארונטערגעווארפען די אלטע סקוירט מאכער דורך דעם, וואס ער האט ארונטערגעלאזען 5 סענט פון יעדער סקוירט.

איהרען, זאל זיין א פשוט'ע אינמעגליכקייט.

און נאך איין וואונש רייסט זיך ארויס פון אונזער סאמע הארץ. די פאראייניגונג צווישען אלע יוניאנס אין דער נאדעל־אינדוסטריע איז אימער געווען אונזער שטארקסטער וואונש. אפיציעל איז די פאראייניגונג נאך ניט צוריסען געווארען, אבער זי האט ניט געלעבט איהר שטארקען לעבען, וואס זי האט געקענט און געזאלט. עס איז אמת, אז אין א צייט פון נויט איז די אמאלגאמייטעד און די אינטערנעשאנאל און די אנדערע יוניאנס געקומען איינע די אנדערע צו־הילף. אבער דאס איז ניט גענוג. די פאראייניגונג האט זיכער געקענט און געמוזט זיין א פיל שטארקערע. און עס דוכט זיך אונז, אז די קליינינקייטען, וואס האבען געשטערט צו א געגענזייטיגער פארשטענדיגונג, וואס זאל פיהרען צו א ווירקליך לעבעדיגען בונד, זיינען גענצליך באזייטיגט. און מיר דענקען, אז עס וואלט געווען זעהר און זעהר ווינשענסווערט צו מאכען די אלייענס פאר ווירקליך א בונד, וואס זאל לעבען און פונקציאנירען. און מיט דעם וואונש גראטולירען מיר ווידער און אבער אונזער אמאלגאמייטעד צו איהר צעהן־יאהריגען שטארקען און פרוכטפולען לעבען און קעמפען. זאלען נאר די נעקסטע צעהן יאהר זיין אזעלכע געראטענע, און די אמאלגאמייטעד וועט זיין איינע פון די וואונדערבארסטע און שטארקסטע ארבייטער־ארגאניזאציעס ניט נאר אין אמעריקא נאר אין דער גאנצער איבעריגער וועלט.

און איצט צום קאמף, מעמבערס פון לאקאל 62 און 91!

דעם דינסטאג האט איהר פארלאזען אויף דעם רוף פון אייערע יוניאנס די שעפער און איהר זיינט ארויס אין קאמף געגען די פארדאמט־שלעכטע באלוינונג, וואס איהר האט געקראגען פאר אייער ארבייט, און געגען אלע אנדערע ארבייטס־באדינגונגען, וואס האבען גאר פילע פון אייך געמאכט שטעלען די אלטע פראגע: „איז אזא לעבען ווערט צו לעבען?" איהר, די זאגענאנטע ווהייט־גודס־וואירקערס, כאטש אין דער אמת'ן ארבייט איהר אויף סילק און מוסלין; איהר, די משילדרען דרעס־וואירקערס, וועלכע באקליידען א וועלט מיט קינדער, ווערענד איהר אליין און אייערע קינדער געניסען גאנץ וועניג פון דעם, האט איינגעזעהן, אז אזוי צו לעבען איז פשוט א שאנדע. די וועלט איז אזוי שעהן און רייך, און וואס האט איהר פון דעם? כמעט נארניט. אט דאס איז דער גרונד־געפיהל, וואס האט אייך ארויסגענומען פון אייערע שעפער אין די סטרייק־האלס, און אויף די פיקעט־ליין.

נו וועלכער מענש, מיט נאר א מענשליך הארץ, וועט ניט ווינשען אייך, בראווע, מוטיגע קעמפערינס, וואס דורשטען און לעכצען נאך א ביסעלע מעהר גליק אין לעבען, א ביסעלע מעהר זונען־שיין, א ביסעלע מעהר רוה, אום ניט פארוויאנעט צו ווערען פאר דער צייט, ווער, ווער וועט אייך ניט ווינשען דעם גרעסטען ערפאלג? מיר זיינען זיכער אין דעם, דאס אונזער גאנצע ארבייטערשאפט איז לייב און לעבען מיט אייך אין דעם קאמף. נו האט־זשע דאס אין זינען, טייערע שוועסטער־קעמפערינס! איהר זיינט ניט אליין, ניט הילפלאז. קעמפט בראוו, מוטיג און מיט פולער איבערלעגונג אונטער אייער איבערגעבענער און געניטער פיהרערשאפט, און אייער זיג איז זיכער!

GERECHTIGKEIT
A Jewish Labor Weekly
Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union
Office: 3 West 16th St., New York, N. Y.
MORRIS SIGMAN, President S. YANOFSKY, Editor
A. BAROFF, Sec'y-Treas. H. SCHOOLMAN, Business Manager
Subscription price paid in advance: $1.00 per year.
Vol. VII. No. 8. New York, Friday, Feb. 20, 1925.
Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

וואהלען און וואהלען

לעצטע וואך האבען געזאלט פארקומען וואהלען פאר ביזנעס־איידזשענטס און מענעדזשער פאר דער דרעס־דיוויזשאן פון דעם דזשאינט באארד. זיי זיינען אבער ניט פארגעקומען. וויצע־פרעזידענט פיינבערג, מענעדזשער פון דזשאינט באארד, האט געפונען פאר נויטיג אפצושטעלען די וואהלען. איז פון אויבען־אויף קומט עס אויס, אז ברודער י. פיינבערג האט געהאנדעלט מעשה דעספאט. וואס הייסט אפשטעלען וואהלען פון יוניאן־באאמטע, וועלכע זיינען באשטימט געווארען פאר א געוויסען טאג? אין מסתמא וועלען אונזערע אגענטען פון מאסקווע ארויסקומען — אויב זיי זיינען שוין ניט ארויסגעקומען — מיט א געוואלדיגען געפילדער נעגען דעם ביוראקראט, דעם קאנטער־רעוואלוציאנער, דעם רשע מרושע, י. פיינבערג, וואס האט געשטערט דעם פאלק, דעם רענק ענד פייל, אויסצודריקען זיין ווילען; זיי, די גרויסע דעמאקראטען, וועמעס איבערהארען און באפעהלער האבען אנגעטאן א שלאס אויף דעם מויל פון דעם גאנצען רוסישען פאלק דורך דעם שרעקליכסטען טעראר, וואס די וועלט האט אמאל געזעהן; זיי, די גרויס'ע יוניאן־פריינד, וועלכע לאזען ניט אויס קיין געלעגענהייט צו פאר'מסר'ען פאר די בעלי בתים, אז אונזערע יוניאן־קאסען זיינען לעדיג, אז אונזערע יוניאנס האבען ניט קיין גראשען ביי דער נשמה, און פאלגליך אזוי הילפלאז אין אלע זייערע קעמפע, אז די בעלי בתים האבען ניט דעם מינדעסטען גרונד צו זיין אומרוהיג, וועלען מיט אן אנשטעל פון געוואלדיגער ענטריסטונג אויפהויבען א געשריי ביז'ן הימעל נעגען אזא נבלה, אזא פארשוועכונג פון דעם דעמאקראטישען פרינציפ.

⁂

און אזוי זעהט עס טאקע אויס פון אויבען־אויף. אין דער ווירקליכקייט אבער האט וויצע־פרעזידענט פיינבערג מיט זיין „דעספאטישער" האנדלונג ערשט פעסטגעשטעלט די וויכטיגקייט, יא, די הייליגקייט פון דעם דעמאקראטישען פרינציפ. לאמיר פרובירען צו מאכען גאנץ קלאר פאר אונזערע לעזער און אונזערע מעמבערס וועגען וואס דא האנדעלט זיך. דאס, וואס אונזערע באאמטע דארפען אויסערוועהלט ווערען, און קענען זיך אליין ניט אויסערוועהלען, דאס איז, זעלבסטפארשטענדליך, גאנץ גוט און אין פולען איינקלאנג מיט דעם דעמאקראטישען פרינציפ, מיט דעם פרינציפ, אז דאס פאלק אליין קען און זאל באשטימען זיין אייגענעם שיקזאל. אבער עס זיינען דא וואהלען און וואהלען. געוועז און פאראן נאך אויך היינט־צו־טאג אזא סארט וואהלען, וועלכע מאכען דעם גאנצען פרינציפ פון דעמאקראטיע צו שפאט און צו שאנד. דהיינו, ווען די שטימען ווערען געקויפט פאר אזויפיל און אזויפיל פער שטימע; אדער, ווען מען טרייט די וועהלער צו פאר'שכור'ען מיט שלעכטען בראנפען, כדי זיי זאלען ניט וויסען פון ארור המן ביז ברוך מרדכי, און זאלען אין זייער שכור'ען צושטאנד וואוטען פאר דעם אדער יענעם קאנדידאט; און נאך אנדערע אזעלכע מיטלען, וועלכע מאכען ווירקליך פאר א ביטערען שפאט די גאנצע דעמאקראטיע.

⁂

מיט דעם אויפקומען אין אונזער יוניאן־לעבען פון דעם זאגענאנטען רויטען עלעמענט, וועלכער ווערט אנגעטריבען און אנגעשרויפט פון די מאסקווער לאקייען, זיינען די וואהלען פארוואנדעלט געווארען אין דעם העסליכסטען שטימען־יאריד, וואס מען קען זיך נאר פארשטעלען. יעדער מענש, וואס האט ניט געטראגען דעם געוויסען רויטען לייבעל, האט ער געמעגט זיין ווי עהרליך און ווי פעהיג פאר דעם אמט, פאר וועלכען ער איז נאמינירט געווארען, אלס קאנדידאט, איז באנאסען געווארען מיט גאנצע פאמוניצעס פון זידלעריי; מען האט אויסגעטראכט אויף איהם כל דבר אסור; עס זיינען גצווען זשאגאר פעלע, ווען מען האט זיך נעגראבען אויף דעם געמיינסטען שטייגער אין זיין פאמיליען־לעבען, מיט דעם רעזולטאט, דאס די אמת־גוטע און פעהיגע מענשען אין אונזער יוניאן, אום ניט צו ווערען באשמוצט און באזידעלט אויף דעם געמיינסטען שטייגער דורך ליפ־לעטס און זייערע שמיר־בלעטער, האבען זיך אין גאנצען אפגערוקט פון דעם עפענטליכען יוניאן־לעבען.

⁂

דער דזשענעראל עקזעקוטיוו באארד פון דער אינטערנעשאנאל, איינזעהענדיג די געפאהר פון אזא מין „פאליטיק", וועלכע פארשוועכט דעם כאמע עצם פון דעמאקראטיע, און וועלכע קען מיט דער צייט פיהרען צו דעם רואין פון דער יוניאן, האט שוין מיט א צייט צוריק געפאסט א באשלוס צו מאכען א סוף צו דער דאזיגער שענדליכער פאליטיק־טרייבעריי און זי האט פעסטגעשטעלט געוויסע רולס, לויט וועלכע די וואהלען פאר אלערליי באאמטע דארפען געפיהרט ווערען. אזוי, צום ביישפיל, האט ער ערקלערט פאר אונגעזעצליך אלערליי „סלייטס"; אויך טארען ניט ארויסגעגעבען ווערען קיינע ליפלעטס, אין וועלכע איינער צו זאל מאכען דעם צווייטען צו קייט און צו בלאטע; בקיצור, וואס עס איז נאר מעגליך געוועזען צו טאן, אום צו מאכען די וואהלען פאר באאמטע ווי ווייט מעגליך ציכטיג און עהרליך, איז געטאן געווארען. די לעצטע קאנווענשאן האט איינשטימיג גוטגעהייסען די דאזיגע רולס, און זיי זיינען געווארען א טייל פון דער קאנסטיטוציע פון דער אינטערנעשאנאל.

⁂

נון, האבען געזאלט לעצטע וואך פארקומען וואהלען פון ביזנעס־איידזשענטס און מענעדזשער פאר די דרעס־אינדוסטריע. די דאזיגע קאנדידאטען זיינען צוערשט פארגעקומען פאר א קאמיטע, יעדער איינער פון וועלכע האט געהאט א רעכט צו מאכען זיינע איינווענדונגען נעגען אירגענד א קאנדידאט, נאטירליך, אנגעבענדיג געניגענדע גרינדע. אין דער קאמיטע איז, נאטירליך, אויך געוועזען פול־פארטראטען לאקאל 22. געוויסע קאנדידאטען האט די קאמיטע געפונען פאר ניט פעהיג גענוג, פאר ניט פאסענד, און זיי, זיינען ניט אויפגעשטעלט געווארען אויף דעם באלאט. וועגען די אבער, וואס זיינען ארויף אויף דעם באלאט, איז ניטא און עס קען ניט זיין דער מינדעסטער צווייפעל, אז די גאנצע קאמיטע, אדער וואס איז דאס זעלבע, די מאיאריטעט פון דער קאמיטע, האט זיי געפונען פאר גיט גענוג. אלעס, וואס איז געבליבען צו טאן, איז איבערצולאזען די ברירה צו דער מעמבערשיפ, און זאל זי אויסקלייבען די סאמע פעהיגסטע און בעסטע. ווען דאס וואלט פאסירט, וואלטען די וואהלען שוין געהאט שטאט־געפונדען, און אלעס וואלט געווען צו ענדע. האט עס אבער אנדערש פאסירט. א געוויסער עלעמענט פון דעם דרעס־מאכער לאקאל, לאקאל 22, האט חוצפה'דיג געבראכען די פעסטגעשטעלטע וואהלען־רולס פון דער אינטערנעשאנאל. מיט א טאג פאר די וואהלען איז ערשינען א ליפלעט, אין וועלכען די קאנדידאטען, וואס געהערען ניט צום קלייזעל, וואס נעמט זיינע באפעהלע פון מאסקווע, זיינען אויף דעם נידריגסטען אופן אטאקירט געווארען; און דאס נידריגער און געמיינער איז געוועזען די אטאקע, ווייל די אטאקירטע האבען ניט געהאט די נויטיגע צייט צו ענטפערען.

⁂

די דאזיגע האנדלונג איז אין טאט און אין גייסט א פאלשטענדיגע פארגעוואלטיגונג פון דער קאנסטיטוציע פון דער אינטערנעשאנאל, און וויצע־פרעזידענט י. פיינבערג, מענעדזשער פון דעם דזשאינט באארד, וואלט ניט געטאן זיין פליכט, סיי אלס מענעדזשער פון דעם דזשאינט באארד, סיי אלס וויצע־פרעזידענט פון דער אינטערנעשאנאל, און סיי, אלס איינפאכער יוניאן־מעמבער, ווען ער וואלט ניט אנגענומען קיין פעסטע שטעלונג אין באצוג צו די, וואס ברענגען מיט זייערע ווילדע מעשים שאנדע אויף אונזער גאנצער יוניאן.

⁂

נאר, אויב איהר מיינט, אז ברודער פיינבערג האט טאקע געהאנדעלט מעשה דעספאט, מאכט איהר א גרויסען טעות; ניין, אפילו אין דעם פאל האט ער געהאנדעלט, ווי אן אמת'ער יוניאן־פיהרער דארף האנדלען. ער האט זיך געווענדעט צום עקזעקוטיוו באארד פון לאקאל 22, און האט פון איהם געפאדערט, אז ער זאל עפענטליך פארדאמען די האנדלונג פון די, וועלכע האבען זיך שולדיג געמאכט אין דער דאזיגער געמיינער אטאקע א שעה פאר ליכט־בענשען, זאגענדיג, און זאל אויפפאדערען די אלגעמיינע מעמבערשיפ ניט צו שענקען די מינדסטע אכטונג צו דעם סארט בלעטלאך, און זאלען וואוטען, ווי זייער געוויסען און אינטעליגענץ וועלען זיי דיקטירען. איז דאס צופיל פארלאנגט פון אן עקזעקוטיוו באארד פון א יוניאן, וועלכע ווערט אויטערוועהלט אפצוהיטען די גאנצקייט און די נייטיגע דיסציפלין פון דער יוניאן? אבער דער עקזעקוטיוו באארד פון לאקאל 22 האט זיך, ליידער, אפגעזאגט פון צו ערפילען דעם זעהר גערעכטען פארלאנג, און פאר וויצע־פרעזידענט פיינבערג איז ניט געבליבען קיין אנדער וועג, ווי אפצושטעלען אין גאנצען די וואהלען פאר א צייט.

⁂

די וואהלען פון באאמטע מוזען זיין ע ה ר ל י כ ע וואהלען. און אויב דאס איז ניט מעגליך, איז שוין פיל, פיל עהרליכער, אז עס זאלען קיינע וואהלען ניט זיין, ביז אלעס וועט געטאן ווערען, אז זיי זאלען קענען זיין אזעלכע, מיט וועלכע די יוניאן זאל זיך ניט דארפען שעמען.

⁂

דאס איז אין קורצען די גאנצע געשיכטע. און מיר האפען, אז אט די פאסירונג וועט פיהרען צו גאנץ וויכטיגע פאלגען פאר דעם ווייטערען לעבען און געדייהען פון אונזער יוניאן. עס מוז איצט קלאר זיין פאר דעם אונפאראנטווארטליכען עלעמענט אין אונזער יוניאן, וועלכער שטעהט אונטער דעם איינפלוס פון איינפאכע שורקען, אז עס איז דא א גרענעץ, וועלכען זיי טארען ניט איבערטרעטען; מיר צווייפלען ניט פאר איין מאמענט, אז דאס, וואס דער עקזעקוטיוו באארד פון לאקאל 22 האט זיך אנטזאגט צו טאן דאס, וואס איז געוועזען זיין פליכט, דאס וועט טאן דער דזשאינט באארד און וועט רופען צו פאראנטווארטליכקייט די שולדיגע אין דעם סקאנדאל, און ווי וועלען קריגען זייער פארדינטען פסק. מעהר פון אלץ האט זיך אבער ארויסגעוויזען גאנץ קלאר, אז דער ניי־אויסערוועהלטער עקזעקוטיוו באארד איז נאך גאנץ ווענינ באקאנט מיט זיינע פליכטען, און דאס, אויב ער וועט זיך ניט אנטאן א כח און מאכען זיך באהאווענט מיט אלץ, וואס איז נוגע די יוניאן, וועט ניט בלייבען קיין אנדער אויסוועג פאר די אינטערנעשאנאל, ווי אליין איבערצונעמען דעם קאנטראל איבער דעם לאקאל.

⁂

דער איינציגער זכות, וואס מיר קענען געפינען אויף דעם עקזעקוטיוו באארד פון לאקאל 22, איז דאס, וואס ער איז נאך אזוי יונג. אמת, ברודער פיינבערג האט געטאן אלעס, וואס ער האט נאר געקענט, אום צו ערקלערען איהם, וואס זיין פליכט איז, און מען קען דארום ניט זאגען, אז דער ע. ב. פון לאקאל 22 האט געהאנדעלט אזוי שלעכט אוים בלויזער אונוויסענהייט. אבער דאך, דער פאקט, דאס ער איז נאר־וואס אויסגעוועהלט געווארען און אויסגעוועהלט געווארען, אפשר, פון דעם זעלבען עלעמענט, וואס האט אזוי אונעהרליך און אזוי ניט־יוניאן־מעסיג געהאנדעלט אין דעם איצטיגען פאל, האט עס פאר איהם געמאכט באזאנדערס שווער צו קומען צו א באלדיגער ענטשיידונג. מיר ווילען אבער גלויבען, אז איצט זעהט ער שוין איין זיין גרויסען פעהלער, און דאס ער פארשטעהט איצט, דאס, כדי ער זאל קענען אויסדינען זיין טערמין אונאונטערבראכען אין דעם לאקאל, און טאן דאס מעגליכסט־גוטע פאר איהם, וועט ער מוזען אין אלץ וואס ער טוט, נעמען, אלס זיין פיהרער און וועג־ווייזער, די קאנסטיטוציע פון דער אינטערנעשאנאל, ווי זי ווערט פארשטאנען און אויסגעטייטשט פון דעם ג. ע. ב.

צום צעהן־יעהריגען יוביליאום פון דער אמאלגאמייטעד

מיר האבען זיך אביסעלע פארשפעטיגט מיט אונזער באגריסונג צו דער אמאלגאמייטעד לכבוד איהר צעהן־יאהריגען שטארקען און פרוכטבארען לעבען. אבער מיר זיינען זיכער, אז די אמאלגאמייטעד וועט עס אונז מוחל זיין. זי וויים, וואס פאר א גרויסען פריינד זי האט געהאט פון דעם ערשטען טאג פון איהר געבורט אין דער אינטערנעשאנאל, און עס קען ניט זיין, אז זי זאל אויף א מאמענט פארדעכטיגען, אז די אינטערנעשאנאל האט זיך אויף דאס מינדעסטע געענדערט אין איהרע געפיהלען צו איהר. און די פריינדשאפט צווישען די ביידע גרויסע ארבייטער־ארגאניזאציעס איז דאך אזא נאטירליכע, ווייל, ווער קען נאך אזוי ווירדיגען און אפשאצען די גרויסע אויפטואונגען פון דער אמאלגאמייטעד אין דעם משך פון די לעצטע צעהן יאהר, ווי די אינטערנעשאנאל, וועלכע האט דורכגעמאכט עהנליכע אזעלכע קעמפע, און האט צו טאן כמעט מיט דעם זעלבען מענשען־מאטעריאל? און דאס זעלבע מוז אויך פיהלען די אמאלגאמייטעד בנוגע צו דער אינטערנעשאנאל. דארום, צי מיר האבען יע געשיקט, אונזער גרוס אין צייט, צי ניט, אבער מיר זיינען זיכער, דאס די אמאלגאמייטעד האט אויף איין מאמענט ניט געקענט צווייפלען אין דער אמת'ער פריינדשאפט און דעם גוטען ווילען פון דער אינטערנעשאנאל צו איהר.

⁂

אמת, עס איז געווען א מאמענט, ווען מיר האבען געפיהלט צו זיין א ביסעל ברוגז אויף די אמאלגאמייטעד. דאס איז געווען דאן, ווען די פארדארבענסטע עלעמענטען אין אונזער באוועגונג זיינען אזוי נידערטרעכטיג באפאלען די אינטערנעשאנאל מיט אלערליי זלזולים און בלבולים, און די אמאלגאמייטעד האט ניט געפונען פאר נויטיג צו זאגען א גוט ווארט פאר איהר שוועסטער־צווילינג, מיט וועלכער זי איז געווען אזוי קערפערליך און גייסטיג פארבונדען. יע, נאך מעהר. עס איז געווען א צייט, ווען די אמאלגאמייטעד האט ניט נאר געכאפט א שווייג, נאר האט צוליב א זעהר פארגרייזטער פאליטיק נאך געשטיצט די געוויסענלאזע יוניאן־ברעכער, און זאגאר אונטערגעקאקעטירט מיט זיי. מיר האבען זיך געפיהלט גאנץ שלעכט, אבער דאך האבען מיר קיינמאל ניט געצווייפעלט אין דער פריינדשאפט איהרער. נאר מיר האבען פארשטאנען, אז זי איז געווען אין אזא לאגע, דאס זי קען זיך אנדערש ניט העלפען. אחוץ דעם זיינען מיר געווען זיכער, אז לאנג וועט עס ניט אנהאלטען; אז עס וועט מוזען קומען אדער דערצו, אז די גאנצע אמאלגאמייטעד זאל איבערגעגעבען ווערען אין די מאכט פון די רויטע וואונדערטוערס, וואס ווייל מיט ווענינער קענט איהר זיי ניט צופרידענשטעלען, און דאס וואלט געמיינט דער פאלשטענדיגער חורבן פון דער מעכטיגער שניידער־ארגאניזאציע, אדער די אמאלגאמייטעד וועט ענדליך געפינען דעם נויטיגען מוט, און אנשטאט איבערצוגעבען דעם שליסעל די גנבים אין די הענט, וועט זי זיי געבען איבער די הענט. מיר זיינען ווירקליך צופרידען צו זעהן, אז דאס לעצטע האט פאסירט, און דאס די אמאלגאמייטעד, בלאנדזשענדיג פאר א געוויסע צייט, מארשירט אין רייה און גליד מיט דער גאנצער ארבייטער־באוועגונג.

⁂

מיר באגריסען דארום פון גאנצען הארצען אונזער גרויסע, מעכטיגע שוועסטער־ארגאניזאציע, די אמאלגאמייטעד קלאדהינג ווארקערס אוו אמעריקא. מיר באגריסען איהר פיהרערשאפט, וועלכע האט מיט אזא ענערגיע, מיט אזא אויסגעהאלטענקייט איהר מגדל געווען צו דער גרוים און מאכט, וואס רופט ארוים מיט רעכט די באוואונדערונג פון יעדען דענקענדען און עהרליכען מענשען. צעהן יאהר איז ווירקליך א זעהר קליינער שפאן צייט, און דאך ווי גרויס איז דער אונטערשייד פון פאר־צעהן־יאהר ביז היינט. מיט צעהן יאהר צוריק איז דער מענער־שניידער געווען א ווארים, אויף וועלכען יעדער גארניט האט געקענט טרעטען מיט די פים, ווער האט זיך גערעכענט מיט דעם שניידער? שניידער איז געווען א שימוף־ווארט. און מיט רעכט. ווי קען מען אכטען איינעם, וואס איז אזוי שוואך און אזוי הילפלאז, ווי עס איז געווען דער שניידער מיט צעהן יאהר צוריק? בלויז צעהן יאהר זיינען אוועק, צעהן יאהר פון גרויסע אויפטואונגען, צעהן יאהר פון אנגעשטרענגטער ארגאניזאציאנס־ארבייט, און דער פאראכטעטער שניידער, דער ווארים איז געווארען א גרויסע מאכט איבערטאל, וואו מענער־קליידער ווערען געשאפען, און דער גאנצער אויסזעהען און דאס גאנצע פיהלען פון דעם שניידער האט זיך טאטאל געענדערט.

⁂

דאס איז א גרויסער, א וואונדערבארער אויפטו, וועלכער מוז פון אלעמען אנערקענט ווערען, פריינד אדער פיינד, אבער פון פריינד אודאי און אודאי. מיר ווינשען דער אמאלגאמייטעד, וועלכע איז נאך אין דער אמת'ען אזוי יונג צו האלטען אין איין וואקסען, וואקסען אין מאכט און איינפלוס, און מעהר פון אלץ אין דער באוואוסטזיניגקייט פון איהרע מעמבערשיפ, אזוי דאס „די קינדער־קראנקהייט", וואס האט די טעג אויסגעבראכען אין א קליינעם טייל

נאך פארשטעהן. אבער אין דעם שטיק זיינען דא נאך אנדערע מענשען, וועלכע פיהלען ניט די מינדסטע שנאה צו ד'אוראן, טו ווי איז עס מעגליך, אז זיי זאלען אזוי שנעל פאסען אן אורטייל וועגען דער שולד פון איינעם, וועלכער האט זיך אין פילע פעלע ארויסגעוויזען אלס אזא העלדישער קעמפער? ווי קומט עס, אז קיינעם איז ניט איינגעפאלען א טראכט צו טאן, אפשר איז דא אויסגעשפרייט געווארען א פאסטקע פון דער זייט פון'ם שונא, פאר ד'אוראן, ווייל ער האט פארראטען זיין אריסטאקראטישע אפשטאמונג, און איז צוגעשטאנען צו דער רעפובליק? און ווי קומט עס, דאס די נעניטע, און אלע פרינציפיעלע מענשען גלויבען אליז, וואס דער שפיאן זאגט זיי?

און דאסזעלבע פארקערט. טעליע איז זיכער, דאס גענעראל ד'אוראן איז אומשולדיג. ווארום? ווייל מיט א פאר שטונדען פריהער האט ד'אוראן איהם דערציילט, אז זיין איינענער ברודער, וואס איז מיט דער פרייסישער ארמיי, גראבט א גרוב אויף איהם און זוכט מיט אלערליי מיטלען איהם צו רואינירען. גלויבט ער דארום, אז ענדליך האט דער ברודער זיינער געפונען דעם ריכטיגען מיטעל, און דאס גענעראל ד'אוראן איז דארום אומשולדיג. איז דאס אבער שוין אזוי זיכער? אפשר האט זיך ד'אוראן באצייטענס באווארענט מיט א פארטיידיגונג, און האט געפונען דעם ריכטיגען מאן, צו וועמען פארטרויען דעם „סוד", וויסענדיג זעהר גוט, דאס טעליע, דער מענש, וואס קעמפט פאר אמת, וועט פאר איהם זיין זיין בעסטער פארטיידיגער?

די גאנצע מעשה, ווי איהר זעהט, איז צוזאמענגעקלעפט מיט ניכטערע שפייעכץ. ביי דעם מינדסטען בלאז צופאלט זי. עס פעהלט אין איהר גענצליך דער צעמענט פון לעבען. בלייבען נאר אין דער פיעסע די רייד מכח גערעכטיגקייט און פאטערלאנד. אבער אזוי ווי אויך די רייד האבען שוין צימליך דערעסען דעם עולם, ער האט זיך גענוג אנגעהערט און אנגעלעזען וועגען זיי אין דער צייט פון אונזער לעצטער מלחמה, קען זי ניט זיין פאר דעם טעאטער-געהער פון אירגענד אן אינטערעס.

נאטירליך, ראמעין ראלאנד איז ניט שולדיג. ער האט עס געשריבען מיט א פערטעל יאהרהונדערט צוריק. און געשריבען האט ער עס ניט מיט דעם צוועק צו שאפען א קונסט-ווערק, נאר לשם אגיטאציע. עס האט זיך יעמאלט געקאכט מיט דעם דרייפוס-פראצעס, האט ער אויף גיך אויפגעמאלט א פאר סצענקעס, אין וועלכע עס ווערט געשילדערט די מעגליכקייט, אז אן אומשולדיגער מענש זאל קאנען פארטורטיילט ווערען.

קאן זיין, אז דאן, פאר דעם מאמענט, אלס א צייט-זאך האט עס ניט פארפעלט צו האבען א ווירקונג, כאטש איך גלויב ניט, אז דאס זאל האבען שטארק געהאלפען זאלא, פיקאר און די אנדערע דרייפוס-פריינד אין זייער קאמף. מיר דאכט זיך, אז זאלא'ס „איך באשולדיג" האט מעהר קראפט און לעבען, ווי הונדערט אזעלכע מאכערייקעס. קאן זיין, אז אויך דאן איז עס ניט געווען קיין זעהר וויכטיגע זאך. א חוץ דעם, ראמעין ראלאנד, איז נאך דאן ניט געוועזן דער באריהמטער ראלאנד, וואס ער איז איצט. עס איז קענטיג, אז די גאנצע ארבייט איז א איינגעלשע, איז אט דאס, וואס ראמעין ראלאנד האט אנגעשריבען מיט א פערטעל יאהרהונדערט צוריק, אונטער דעם איינדרוק פון א צייט-פאסירונג, ווערט אויפגעפיהרט אין אונזער אידישען קונסט-טעאטער מיט דעם גאנצען טראסק, אלס קונסטווערק, און אונזער קריטיק געפינט ניט דאס מינדסטע וואס אויסצוזעצען, כאטש עס איז זיכער, אז ווען פונקט אזא מאכערייקע וואלט געבראכט צום טעאטער-מענעדזשער אן אומבאקאנטער יונגער מאן, וואלט מען איהם גוט אויסגעלאכט, און טאמער וואלט דער מענעדזשער עס יע אויפגעפיהרט, וואלט אונזער קריטיק איהם צוריסען, ווי א הערינג.

אבער, ווי עס איז צו זעהן, זיינען אט די אלע קונצען און שמד-שטיק פון קיין נוצען נים. דער עולם איז פארט ניט קיין גולם. מען קען איהם לאנג ניט נארען. די פיעסע די „וועלף" איז פון אנפאנג אן געווען א גרויסער דורכפאל. די גענעראלסקע און אפיצערסקע מונדירען האבען ניט געקאנט ציהען קיין פולע הייזער, די רייד אין דער פיעסע אויך ניט. די פיעסע, וואס איז געווען א דורכפאל מיט א פערטעל-יאהרהונדערט צוריק אין פראנקרייך, און, וואס איז געווען די ערשטע און די לעצטע פיעסע פון ראמעין ראלאנד, איז נאך מיט מעהר רעכט דורכגעפאלען א פערטעל-יאהרהונדערט שפעטער אין דעם אידישען קונסט-טעאטער אין ניו יארק.

דער קריטיקער.

פון אנדערע צייטונגען

פון ל. פינקעלשטיין

עס איז א באוואוסטע זאך אין דער ארבייטער-באוועגונג, דאס די קאמוניסטען און זייער אומפאראנטווארטליך בלעטעל, וואס פארשעהמט און פארפאטשקעט יעדען טאג דעם שעהנעם ווארט פרייהייט, און לעכטערט דעם באגריף וואס מיר האבען פון'ם ווארט, — האבען תמיד געהאט א „דאבעל סטאנדארד", איינעם פאר אונזער אינטערנייישאנאל און א צווייטען פאר דער אמאלגאמייטעד.

און מאנכע מענשען פלעגען זיך וואונדערען: ווי קומט עס, דאכט זיך די אמאלגאמייטעד איז ניט אין קיין הינזיכט מעהר פראגרעסיוו ווי די אינטערנייישאנאל, און דאך האבען די קאמוניסטען די אמאלגאמייטעד געשאנעוועט און די אינטערנייישאנאל ארונטערגעריסען.

עס זיינען געווען פאלען, ביים סעטלען סטרייקס, אדער ביים סעטלען טרייד סכסוכים אויף א פרידליכען אופן, דאס די אמאלגאמייטעד האט געמאכט גרעסערע הנחות צו די באלעבאטים ווי די אינטערנייישאנאל, אבער די קאמוניסטען האבען זיך געמאכט ניט זעהענדיג. זיי האבען עס פארשווינען. אין דער זעלבער צייט האבען זיי שטענדיג געבולען ווי משוגע'נע הינט אויף אונזער אינטערנייישאנאל. דאס בעסטע וואס די אינטערנייישאנאל האט געטאן האט ניט געטויגט; אבער וואס די אמאלגאמייטעד האט געטאן איז געווען גוט און פיין: זיי האבען ניט געהאט פאר איהר קיין סימן פון קריטיק, שוין ניט ריידענדיג פון אנפאלען אויף איהר, ווי זיי טוען עס כסדר אין באצוג אונזער אינטערנייישאנאל.

מיט א שטיקעל צייט צוריק איז הפנים דורכגעלאפען א שווארצע קאץ צווישען די קאמוניסטען און די אמאלגאמייטעד און עס האט זיך אנגעפאנגען צרות.

מיט אמאל האט די אמאלגאמייטעד זיך ארומגעזעהן, אז די קאמוניסטען, מיט זייער גאנצער פריינדשאפט צו איהר, טוען איהר מעהר שאדען ווי נוצען און זי האט זיי אויפגעפאדערט איהר לאזען צורוה. איז געווארען א ויצעקו אין דעם קאמוניסטישען לאגער. די רויטע חברה'ניקעס האבען זיך ארויפגעווארפען אויף דער אמאלגאמייטעד מיט דער זעלבער „קאמוניסטישע" חוצפה, און זיי זיינען גרייט, ווען זיי זאלען עס נאר קאנען, צו „פארניכטען", צו פארטיליגען די אמאלגאמייטעד גלייך מיט דער אינטערנייישאנאל. און אט דער פלוצלונגער אנפאלען אויף דער אמאלגאמייטעד האט ביי פילע ארויסגערופען פארוואונדערונג. די פראגע ווערט אויך באהאנדעלט אין דער ארבייטער פרעסע.

א זעהר קלאר געשריבענער ארטיקעל וועגען דער אנגעלעגנהייט איז ניט לאנג צוריק ערשינען אין „פארווערטס". דער ענין ווערט ארומגערעדט זעהר קלאר און עס ווערט, דאכט זיך, אויך געווארפען א ליכט אויף דעם, פון וואנען עס נעהמט זיך מיט אמאל די פיינדשאפט פון די קאמוניסטען צו דער אמאלגאמייטעד. דער ארטיקעל דארף געלעזען ווערען פון יעדען מיטגליד פון אונזער אינטערנייישאנאל, און מיר דרוקען איהם איבער ווי ער שטעהט און געהט:

פארוואס איז די אמאלגאמייטעד פלוצלינג געווארען אויס רעוואלוציאנער ביי די היגע קאמוניסטען?

די אמאלגאמייטעד קלאדינג ווארקערס, די יוניאן פון די מענער שניידערס, איז פלוצלונג באפאלען געווארען פון די קאמוניסטען. די לינקע חברה האבען פלוצלונג גענומען אטאקירען דער ראזינגער יוניאן מיט די שענדליכסטע בלבולים. די קאמוניסטען געהען אזוי ווייט, דאס זיי לאזען ארום פראקלאמאציעס, אז די אמאלגאמייטעד יוניאן איז אן איידזשענסי פון די באסעס. און טאמער געפינען זיך אזעלכע קאמוניסטען וועלכע ווילען ניט אונטערשרייבען זיך אונטער אזעלכע סארטען באשולדיגונגען נעגען דער אמאלגאמייטעד, וועלען זיי דערפאר ארויסגעווארפען פון דער קאמוניסטישער פארטיי.

אז די קאמוניסטען ווארפען בלבולים אויף די יוניאנס איז קיין נייעס ניט. דאס איז זייער הויפט-ארבייט און אויף דעם האלטען זיי זיך. זייער ארויסטרעטען אבער פלוצלונג מיט ווילדע אטאקעס נעגען דער אמאלגאמייטעד האט איבערראשט אלע די וועלכע זיינען פאראינטערעסירט און אלע די וואס וויסען עפעס וועגען דער אידישער ארבייטער באוועגונג אין אמעריקא.

די קאמוניסטען, וועלכע אטאקירען כסדר די יוניאנס, האבען אבער איין יוניאן ניט אטאקירט ביז דא ניט לאנג, מיט עטליכע מאנאטען צוריק. דאס איז געווען די אמאלגאמייטעד. ניט נאר ניט אטאקירט האבען זיי דער אמאלגאמייטעד, נאר געלויבט ביז אין הימעל ארייין אלס א רויטע, אלס א געוואלדיג רעוואלוציאנערע יוניאן. די לינקע חברה קאמוניסטען האבען כסדר באווארפען מיט שמוץ די אינטערנייישאנאל גארמענט ווארקערס יוניאן און געלויבט ביז אין הימעל ארייין די אמאלגאמייטעד. הילמאנ'ען, דעם פרעזידענט פון דער אמאלגאמייטעד יוניאן, האבען זיי געקרוינט אלס דעם נאהענטסטען תלמיד פון לענין, אלס דעם גרויסען רעוואלוציאנער, וועלכער קען ניט שלאפען קיין נעכט פון שטענדיגען טראכטען פון דער סאציאלער רעוואלוציע און פון סאוועט גאווערנמענטס אויף דער גאנצער וועלט. שלעזינגער'ען און זיגמאנ'ען, די פרעזידענטען פון דער אינטערנייישאנאל, האבען די קאמוניסטען פארדאמט אלס בורזשויעס, אלס קאנטער-רעוואלוציאנערען.

דער אמת איז, אז אי די אמאלגאמייטעד, אי די אינטערנייישאנאל זיינען פון דעם זעלבען סארט יוניאנס, מיט כמעט די זעלבע סארט טרייד פראגען און ביידע פיהרען זיך לויט דעם זעלבען גאנג פון אמעריקאנער יוניאנס. ביי די קאמוניסטען איז אבער די אמאלגאמייטעד געווען כשר און די אינטערנייישאנאל איז געווען טריף. א קאנווענשאן פון די אינטערנייישאנאל איז אטאקירט געווארען אלס א צוזאמענקונפט פון קאנטער-רעוואלוציאנערען, א קאנווענשאן פון דער אמאלגאמייטעד איז געלויבט געווארען אלס א צוזאמענקונפט פאר דער רעוואלוציע. די בלומען, וואס מען האט געזעהן ביי אן אינטערנייישאנאל קאנווענשאן, זיינען ביי די קאמוניסטען געווען פארדעכענט אלס געוואקסען פון דעם קאפיטאליסטישען גארטען. די בלומען ביי דער אמאלגאמייטעד זיינען געווען רויטער פון רויט, רעוואלוציאנערער פון דער רעוואלוציע אליין. אזוי איז געווען די באציהונג פון די לינקע צו אלץ וואס איז פארגעקומען אין די דאזיגע צוויי יוניאנס פון דעם נאדעל טרייד. פאר דעם זעלבען טהאט, וואס די קאמוניסטען האבען באזונגען מיט לויב, מיט שבחים דער אמאלגאמייטעד, האבען זיי דער אינטערנייישאנאל באווארפען מיט בלאטע. ווען די אמאלגאמייעד פלעגט עפעס טאן אזוינס וואס די קאמוניסטען איז ניט געפעלען געווארען, פלעגען זיי ארויסגעהן מיט אטאקעס, מיט זידלערייען אויף דער אינטערנעשאנאל. זיי האבען אויף דער אינטערנייישאנאל אויסגעלאזען דעם כעס, ווייל דער אמאלגאמייטעד האבען זיי מורא געהאט צו טשעפען.

פלוצלונג איז געקומען אן איבערקערעניש. די אמאלגאמייטעד איז געווארען טריף ביי די קאמוניסטען. זיי האבען פלוצלונג גענומען אטאקירען דער אמאלגאמייטעד מיט די מיאוס'טע עקעלהאפטע בלבולים. סידני הילמאן, דער פרעזידענט פון דער אמאלגאמייטעד, ווערט באווארפען מיט בלאטע און ארויסגעשטעלט אלס דער ערגסטער רעאקציאנער.

דער סאמע קוויל פון דעם פלוצליכען קאמף פון די קאמוניסטען געגען דער אמאלגאמייטעד קומט איצט פאר אין שיקאגא.

אין שיקאגא האט פאסירט אזא געשיכטע: די קאמוניסטען האבען ארויסגעלאזען א צירקולאר נעגען דער אמאלגאמייטעד. אין דעם צירקולאר זאגען די קאמוניסטען, אז די אמאלגאמייטעד יוניאן איז די אורזאכע פון ארבייטסלאזינקייט, אז די יוניאן חעלפט די באסעס צו שאפען די ארבייטסלאזיגקייט, כדי עס זאל בילינער ווערען ארבייט. אז די יוניאן איז אין גאנצען אן איידזשענסי פון די באסעס.

ווען דער מענעדזשער פון דער שיקאגאער דזשאינט באארד פון דער אמאלגאמייטעד יוניאן, גענאכע סעם לעווין, האט איבערגעלעזען דעם דאזיגען פאסקוויל פון די קאמוניסטען נעגען דער יוניאן, האט ער צוזאמענגערופען פערצעהן טוער פון דער אמאלגאמייטעד, וועלכע זיינען קאמוניסטען, און זיי געצייגט דעם אויפרוף. צווישען די פערצעהן קאמוניסטען איז געווען היימאן שנייד, דער פרעזידענט פון לאקאל 39, קלמן דאן, ווייט, וויים, זוסמאן, ליבערמאן, גאלווין, בערסאן, ריסמאן, סאנקין און נאך א פאר. מיר ווילען אנווייזען, אז היימאן שנייד איז געווען די גאנצע צייט דער סאמע קאמוניסטישער „פויפס", וועלכער האט פארטראטען די לינקע ביי די אמאלגאמייטעד אין שיקאגא.

אלזא, הערט וואס עס האט פאסירט מיט שנייד'ן און זיינע חברים. שנייד און זיינע חברים האבען ערקלערט, אז זיי זיינען ניט איינפארשטאנען מיט דער קאמוניסטישער אטאקע אויף דער אמאלגאמייטעד. זייער ערקלערונג איז צוגעשיקט געווארען צו דער קאמוניסטישער פארטיי, און די קאמוניסטישע פארטיי האט דעם „פויפס" שנייד מיט זיינע חברים אויסגעשלאסען פון דער פארטיי. דאס הייסט, אז איצט איז די אמאלגאמייטעד טריף ביי די קאמוניסטען און דער קאמוניסט, וואס זאגט אז די אמאלגאמייטעד איז כשר, ווערט אויסגעשלאסען פון דער פארטיי, ווייל די אמאלגאמייטעד מוז זיין טריף.

אלע וואונדערען זיך און פרעגען וואס האט דא פאסירט? איז די אמאלגאמייטעד געווארען אן אנדער סארט יוניאן? אלע וויסען, אז די אמאלגאמייטעד איז די זעלבע.

זיינען די קאמוניסטען אנדערש געווארען? אויך ניט. אלע וויסען, אז זיי זיינען די זעלבע.

וואס האט פאסירט? פאר וואס האבען די קאמוניסטען גענומען פלוצלונג אטאקירען די אמאלגאמייטעד און איהר פרעזידענט הילמאן, וועלכער איז אימעצ געווען ביי זיי פארשריען אלס רעוואלוציאנער פון דער רעוואלוציע אליין? וואס פאר אן איבערקערעניש איז דא פארגעקומען?

ס'איז פארגעקומען ניט לאנג אן איבערקערעניש אין הימעל און מיר ווייסען פאר וואס דאס איז פארגעקומען. די לבנה האט פארשטעלט די זון אין סאמע מיטען פון דער זונ'ס שיינען. מען ווייסט די אורזאכע. ס'איז דא א קלארער חשבון וועגען דעם. אז עס זיינען דא קלארע חשבונות וועגען איבערקערענישען אויפ'ן הימעל, פארוואס זאלען ניט זיין קיין קלארע חשבונות וועגען איבערקערענישען אויף דער ערד?

דער תירוץ איז, אז עס איז יא דא א חשבון וועגען דעם און א קלארער איינפאכער חשבון. דער חשבון איז פשוט וועגען געלט. די אמאלגאמייטעד האט אויפגעהערט געבען געלט פאר די קאמוניסטישע בלעטלאך.

די אינטערנייישאנאל יוניאן האט קיינמאל ניט נעגעבען קיין געלט די קאמוניסטען פאר זייערע לינקע צוועקען. די אינטערנייישאנאל האט ניט געוואלט געבען קיין געלט, און די לינקע האבען דערפאר כסדר געבלעקמיילט דער אינטערנייישאנאל יוניאן. די אמאלגאמייטעד האט יא געגעבען געלט, איז זי געווען די געוואלדיגע רעוואלוציאנערע יוניאן און איהר פרעזידענט איז געווען דער רעוואלוציאנערסטער יוניאן פיהרער.

מיט א פאר יאהר צוריק האט די שיקאגאער דזשאינט באארד פון די אמאלגאמייטעד געגעבען די קאמוניסטען דריי טויזענד דאלער. פאר די דריי טויזענד דאלער איז די לינקע חברה רעשפרונגען דעם רעוואלוציאנערען קדוש פאר די אמאלגאמייטעד. דא און דארט האבען די לינקע געכאפט א פאר דאלער ארום דעם טיש פון דער אמאלגאמייטעד יוניאן און דער דאזיגער יוניאן האבען די לינקע פארשפראכען א שטיק לויתן צו עסען מיט חבר ליענינ'ען ביי איין טיש. לעצטענס האט די אמאלגאמייטעד אויפגעהערט געבען געלט. אז די יוניאן גיט ניט קיין געלט, איז זי דאך פונקט אזוי קאנטער-רעוואלוציאנער ווי די קלאוק מאכער יוניאן, ווי די פאריערס יוניאן, ווי די געווערקשאפטען, און מען האט זיך גענומען צו דרוקען בלעטלאך, אז די אמאלגאמייטעד איז אן איידזשענסי פון די באסעס און הילמאן איז א רעאקציאנער און א כל-בו'ניק פון דעם קאפיטאליסטישען קלאס.

אט דאס איז דער חשבון פון דער איבערקערעניש צווישען די קאמוניסטען און די אמאלגאמייטעד. זאלען די גענאסען און די יוניאן-לייט ניט ארומגעהן פארטראכט וועגען דעם. זאלען די יוניאן לייט ניט חושד זיין, אז אין דער אמאלגאמייטעד איז פארגעקומען ווער ווייסט וואס. עס האט בלויז פאסירט, אז די אמאלגאמייטעד האט אויפגעהערט צו געבען געלט דער לינקער חברה און דערפאר איז די יוניאן געווארען פונקט אזוי קאנטער-רעוואלוציאנער ווי די אינטערנייישאנאל.

ס'איז נאך דא א גאנץ טשיקאווער אפענדיקס צו דער דאזיגער געשיכטע. מיר מיינען דעם ארגאן, די אפיציעלע צייטונג פון דער אמאלגאמייטעד. די יוניאן האט אויפגעהערט צו געבען געלט

(שלוס אויף זייט 15).

אין טעאטער ::

(א פאר ווערטער וועגען די „וועלף“ אין אידישען קונסט טעאטער).

מיט אייניגע וואכען צוריק בין איך געווען זעהן ראמאן ראלאנד'ס „וועלף“ אין אידישען קונסט־טעאטער. איך האב פון דער פיעסע קאפּ־וואס הנאה געהאט. מעהר, זי איז מיר שטארק נים געפעלען. ווארום, וועל איך שפּעטער ערקלערען. פילע באקאנטע, וועלכע האבען מיך געזעהן אין טעאטער, האבען שטארק געוואלט וויסען מיין מיינונג וועגען דער פיעסע. קענטיג, זיי האבען אויך קאפּ־וואס הנאה געהאט. אבער זיי האבען מורא געהאט ארויסצוזאגען פריי, וואס זיי האבען געדענקט. אונזער גאנצע קריטיק האט זיך צוריסען ליבענדיג די זאך, טו ווי קאנען איינפאכע טעאטער־באזוכער, ווי די, וועלכע האבען זיך צו מיר געווענדעט, ערלויבען זיך צו האבען זייער אייגענע מיינונג? איך האב אבער זיי ערקלערט, אז דערווייל וועל איך זיך צוריקהאלטען פון זאגען מיין מיינונג, וועל אויך גאר נים שרייבען וועגען דער פיעסע אזוי לאנג, ווי זי וועט געשפּילט ווערען, וועל אבער עס באטראכטען פאר מיין פליכט צו זאגען דורך דער „גערעכטיגקייט“ מיין מיינונג איבער דער פיעסע, אזוי שנעל ווי זי וועט מעהר שוין נים געשפּילט ווערען. און דאס גיעה איך איצט טאן.

אבער איידער איך טרעט צו צו זאגען מיין מיינונג, און באגרינדען איהר, האלט איך פאר נויטיג צו מאכען נאך א נויטיגע ערקלערונג, ווארום איך האב גלייך נים געשריבען מיין קריטיק. די זאך איז פּשוט. אימיצער האט פארשפּרייט א קלאנג, אז איך בין מיט מאריס שווארץ, דעם מענעדזשער פון קונסט טעאטער, שטארק צוקריגט, און דאס איך בין איהם א דם־שונא. די מעשה איז, נאטירליך, אינגאנצען אויסגעטראכט. איך האב מיט מאריס שווארץ קיינמאל זיך נים געקריגט, און פּשוט דערפאר, ווייל עס איז נים געווען קיינמאל די מינדסטע אורזאכע דערצו; ווען ער האט אויפגעפירט עטוואס, וואס איז מיר געווען געפעלען, האב איך איהם געגעבען דעם פולען קרעדיט. האט ער אויפגעפיהרט עטוואס, וואס איך האב געהאלטען פאר שלעכט, האב איך זיך נים צוריקגעהאלטען און געזאגט מיין מיינונג פראנק און פריי, באנוצענדיג זיך מיט דעם רעכט פון א טעאטער־קריטיקער. פערזענליך האב איך גארנים צו מאריס שווארץ. אבער אימיצער האט פארשפּרייט אזא קלאנג, און איך האב נים געוואלט, אז אימיצער זאל קענען זאגען, דאס איך האב געפונען א שעת הכושר זיך אפּצורעכענען מיט מיין „שונא“. אויך האב איך נים געוואלט, אז מען זאל זאגען, דאס איך וויל איהם שאדען אין פרנסה.

דאס איז געווען די אורזאכע פון מיין שווייגען. איצט, אז דאס שטיק איז אראפּ פון דער סצענע, פיהל איך מיך גאנץ פריי צו זאגען מיין מיינונג. אגב, וועט די דאזיגע מיינונג מיינע ווארפען, אפשר, אביסעל ליכט אויף אונזער טעאטער־קריטיק.

איך בין איבערציינט, אז די קריטיקער וואס האבען אזוי געלויבט די פיעסע, זיינען נים געווען גאנץ ערהליך נים צום פובליקום, נים צו זיך. אפשר איז עס געווען דער גרויסער און מיט רעכט גרויסער, אין באריהמטער נאמען ראמען ראלאנד, וואס האט פארבלענדעט זייער אורטיילס־קראפט; אפשר איז עס געווען דער אומשטאנד, וואס דער אידישער קונסט־טעאטער האט דאן דורכגעמאכט א שטיקעל קריזיס, און אום צו האלטען דעם טעאטער איבער'ן וואסער, האט מען באשלאסען אז די דאזיגע פיעסע, וועלכע איז יעדענפאלס נים קיין שונד־פיעסע, דארף מען צובומען. אפשר וועט עס העלפען, אז די דאזיגע פיעסע זאל ווערען די פיעסע פון סיזאן. איך ווייס נים די ריכטיגע אורזאכע, וואס האט באוואויגען אונזער גאנצע קריטיק זיך צורייסען, לויבענדיג די פיעסע, אלס אזעלכע, וועלכע „פארכאפּט אייך פון דעם סאמע ערשטען אקט“, און „איהר זיצט געשפּאנט“. „קענט זיך נים אפּרייסען, ביז די לעצטע מינוט. ווען דער פארהאנג לאזט זיך אראפּ אויף די „וועלף“. איך ווייס אבער אויף זיכער, אז דאס האט נים געקענט זיין דער פאל מיט זיי. און איך אורטייל עס נים בלויז נאך זיך, נאר נאך פילע, מיט וועלכע איך בין געווען צוזאמען אין טעאטער, און וועלכע האבען זיך שטארק געלאנגווייליגט.

פארוואס רשע איז די פיעסע „וועלף“ טאקע אזוי דורכגעפאלען. ווארום האט נים דער גרויסער נאמען „ראמען ראלאנד“ און נים די קריטיק גארנים געהאלפען צו מאכען די „וועלף“ פאר אן ערפאלג?

און דער תירוץ איז, דאס די „וועלף“ איז אין דער ווירקליכקייט קיין דראמע נים. עס איז דא אין איהר א סך מאטעריאל פאר א דראמע, אבער אזוי ווי זי איז, איז זי בלויז א ויכוח, א דעבאטע צווישען עטלאכע מענשען, יעדער איינער פון וועלכע איז אייגענטליך נים קיין לעבעדיגער מענש פון פלייש און בלוט, נאר א פּרינציפּ אויף צוויי פיס.

אין דער דראמע איז נישטא קיין ברעקעל האנדלונג, און קיינער פון די פערזאנען אין דער דראמע פארדינט נים דעם שרעקליכען נאמען וואלף, וואס דערמיט ווערט געמיינט א ווילדע חיה, וואס וויל נאר פארצוקען איהר נעבענחיה. פארקערט, אויף וויפיל די מענשען אין דער דראמע פארקערפּערען געוויסע פּרינציפּען, זיינען זיי אלע פיינע פּרינציפּיעלע מענשען. מעליע, דער מאטעמאטיקער, וואס איז באריים זיך צו אפּפערן פאר'ן אמת, אפילו ווען דער קרבן פון אומגערעכטיגקייט איז א מענש, וועמען ער האט נים ליעב, און נעגען וועמען ער אליין האט א שטיקעל פארדאכט, איז דאך אודאי א פיינער מאן, און צו רופען איהם „וואלף“ איז פּשוט א זינד. דאסגלייכען איז ריכטיג וועגען דעם רויאליסטישען קאמאנדיר. א מענש, וועמען עס ארט נים, אז זיין נאמען זאל בלייבען באשמוצט אין דער געשיכטע, אבי זיין פאטערלאנד זאל געראטעוועט ווערען, איז זיכער נים קיין חיה מיט דעם ווילדען אינסטינקט פון פארצוקען. און אפילו דער ערגסטער צווישען זיי, פערא, דער פאלקסגענעראל, האנדעלט אויך נים שלעכט צוליב פערזענליכע מאטיוען. ער זעהט אין דער אריסטאקראטיע די גרעסטע געפאהר פאר די רעפּובליק. ד'ארון איז פאר איהם די פארקערפּערונג פון דער אריסטאקראטיע. ער זעהט אין איהם דעם, וועלכער, אויב ער איז שוין איצט נים קיין פאררעטער, וועט ער אבער, אלס אריסטאקראט, מוזען ווערען סוף כל סוף אזעלכער, און ער שטעלט זיך נים אפּ פאר קיינע מיטלען איהם צו פארניכטען. איז שלעכט, ווי ער איז, ווערט ער אבער באוואויגען צו זיינע אינטריגען און געמיינע האנדלונגען דורך זיין רעפּובליקאניזם, דורך זיין גלויבען אין דאס גרויסע פאלק. אויך וועגען איהם קאן נים געזאגט ווערען, דאס ער איז א וואלף.

דערפאר איז דער נאמען פון דער פיעסע, כאטש עס קלינגט סענזאציאנעל, אבער עס איז זעהר נים צוגעפּאסט צו דעם, וואס מיר זעהען אין דער פיעסע. נישטא דאס מינדסטע פון א וואלף אין קיינע פון די „האנדלענדע“ פערזאנען. גיכער קען מען זיי פארווארפען דאס, וואס יעדער איינער פון זיי איז א פּרינציפּען־רייטער, פּשוטע מלמדים, ווי דער פארשטארבענער בארא'נאוו וואלט זיי גערופען. זיי זעהען נים דאס ווירקליכע לעבען. אויף וויפיל זיי זעהען איהם יא, איז נאר דורך די ברילען פון זייערע פּרינציפּען. שרייט איינער: „גערעכטיגקייט“, שרייט דער צווייטער „פאטערלאנד“, און איך מוז זאגען דעם אמת, אז שוין נאך דעם ויכוח צווישען די אלע פערזאנען, ווייס איך נאך אליין נים, ווער פון זיי איז גערעכט און ווער אומגערעכט.

נאר איך וויל נים איצט נעהמען אן אנטייל אין דעם ויכוח פון אונזערע פארשוינען אין דער פיעסע, וועלכער איז שוין אזוי אלט, ווי די בערג. נאך אלעמען, אז מיר געהען אין טעאטער, ווילען מיר נים הערען קיין דעבאטע, אפילו, ווען די דעבאטאנטען זיינען אנגעטאן אין אפּיצערסקע און גענעראלסקע יוניפארמס. מיר געהען אין טעאטער, אום צו זעהן דאס לעבען אפּגעשפּיגעלט אין דעם שטיק, וואס ווערט דארט אויפגעפיהרט, אבער פון דעם לעבען איז דארט קיין שפּור נים צו זעהן.

מיר געפינען די פראנצויזישע ארמעע מיט איהרע פיהרער באלאגערט אין דער דייטשער שטאדט מאינץ. און וואס זשע זעהען מיר? פון ווייטען הערען מיר שיסערייען. אבער מיר פארגעסען גאר אינגאנצען אן די טויזענדער, וואס פאלען יעדע מינוט אויף ביידע זייטען. מיר דענקען גארנים וועגען דעם, וואס טויזענדע און צעהנדליגע טויזענדע ווערען געשוואלען פון הונגער און מוזען זיך ערנעהרען מיט דער טייוועל ווייסט וואס. די גאנצע שווערע פראגע דרעהט זיך ארום איין אפיצער, וועלכער קען זיין איז יע אדער נים שולדיג.

איז דאס נים אביסעל צו לעכערליך? דא, הינטער דער סצענע, ווערען געהרג'עט מענשען אין די טויזענדע, און וועגען זיי גאר קיין פראגע נים ביי קיינעם, פארוואס ווערען זיי געפיהרט ווי קעלבער צום שלאכטהויז. אפילו מעליע, ביי וועמען אמת און גערעכטיגקייט זיינען שטענדיג אויף די ליפּען, הויבט נים אן צו טראכטען וועגען דעם. אבער אט געהט מען שיסען איינעם אן אפיצער, מאכט עס אן א געוואלדיגען שטורעם. נים ווילענדיג בלייבט איהר גלייכגילטיג. איהר פיהלט, אז דאס איז א שטורעם אין א גלאז וואסער. מעהר, איהר פיהלט, אז דער גענעראל, וועמען מען האט עס בדעה צו ערמארדען, איז אפשר גארנים אזוי אומשולדיג, ווי דער מאטעמאטיקער מעליע דענקט.

ווען דער גענעראל ווערט געשטעלט אונטער די אנקלאגע, האט ער גארנים צו זאגען צו זיין פארטיידיגונג. ער לאזט זיך ארעסטירען, פונקט ווי דער פארפאסער וואלט איהם אזוי געהייסען. ער ווערט נים אויפגערייסעלט פון דער אנקלאגע. ער האנדעלט נים, ווי איינער, וואס פיהלט זיך ווירקליך אומשולדיג.

דאס אבער איז נאך נים דער שוואכסטער פונקט אין דער פיעסע. מען כאפּט א שפּיאן מיט א בריף צו דעם גענעראל, אין וועלכען זיין ברודער, וואס שטעהט מיט די פּרייסען, דאנקט איהם פאר די טובה, וואס ער האט געטאן מיט זיין מאנעווער דער פּרייסישער ארמעע, און איהר געראטעוועט. איז, ווען דער אייניציגער ווערא, וואס האסט דעם אריסטאקראט בתכלית השנאה, וואלט זיך אנגעכאפּט אן דעם, אלס א ריכטיגען באווייז פון שולד, קען מען עס

קורץ און שארף

פון י. ב. ג.

די נאטור האט געמאכט א שטיקעל טעות. לאזענדיג אונזערע צוויי גרויסע פּרעזידענטען, וואשינגטאן און לינקאלן, געבארען ווערען אין איין מאנאט, אפּגערוקט איינער פון צווייטען בלויז צעהן טעג. אט האט זיך אויסגעלאסען א גאנצער ים פון פאטריאטיזם לכבוד לינקאלן, און אט מוז זיך שוין אויסגיסען אויף אונזערע קעפּ א נייער מבול פון פאטריאטיזם לכבוד וואשינגטאן'ס געבורטסטאג. איז דאס נים אביסעל צופיל פאטריאטיזם פאר איין מאנאט? א שטיקעלע גליק איז נאר, דאס דער גאנצער פאטריאטישער מבול, באשטעהענדיג מעהרסטענס פון מילכ און „האט ער“, איז נים אזא סכנות נפשות.

אז עס איז איינעם באשערט א גליק, איז פארפאלען. מיט קיינע מיטלען קענט איהר עס נים פארהיטען. אט האט געלעבט ערגעץ אין א שטעדטעל אין קענטאקי א יונגער פארמער. ווער האט פון איהם עפּעס געהערט ביז איצט? און ווער וואלט פון איהם געוואוסט, ווען ער וואלט אויסגעלעבט אין זיין שטעדטעל זיינע 70 יאהר? פּאסירט אבער, דאס ער דארף אריינקריכען אין עפּעס א הייל, און זאל פון דארט שוין נים קענען מעהר ארויס. א גרויסער שטיין איז איהם ארויפגעפאלען אויפ'ן פוס. פארשטעהט זיך, דאס ווען מען האט זיך דערפון דערוואוסט, איז די גאנצע שטעדטעל געלאפען איהם ראטעווען. האט זי עס אבער נים געקענט. האט זיך שוין פאראינטערעסירט דער גאנצער שטאאט, דאן די נאציאן. עפּעס א קלייניגקייט צו ראטעווען א טייער מענשליך לעבען! די צייטונגען זיינען יעדען טאג געווען פול מיט איהם. דער פּרעזידענטשאפטס־פלאץ איז אפּגעגעבען געווארען פאר דעם לעבעדיג באגראבענעם קאלינס. 18 טעג איז קאלינס געווען דער געשפּרעך פון טאג. די שטעדטעל, וואו די הייל געפינט זיך, האט גאר אפּגעלעבט. טויזענדע און טויזענדע זיינען געקומען אנצוקוקען די הייל, אין וועלכען א מענשליכען לעבען צאנקט אויס. און אזוי איז קאלינס געווארען דער פּאפּולערסטער מענש אין אמעריקא. אבער, אה, עס איז איהם נים באשערט געווען צו געניסען זיין גרויסע פּאפּולאריטעט. נאך 18 טעג פון געוואלדיגער ארבייט פון גרעבער און אינזשענירען צוצוקומען צו איהם, נאך 18 טעג פון שרעקליכע ליידען, האט מען איהם געפונען א טויטען.

דאן באטראכט נאך א זאך. אין אונזער בעסטער פון אלע וועלטען זיינען דא מיליאנען, וועלכע מען קען מיט רעכט אנרופען לעבעדיג באגראבענע. זייערע זאגענאנטע היימען זיינען נים פיל בעסער, ווי די הייל, אין וועלכען קאלינס איז פארשטאפּט געווארען. פון דעם גאנצען שעהנעם לעבען האבען זיי נאר גרויסע צרות. ווער אבער קערט פאר זיי? און דערמאנט איהר זיי יא אמאל, זיינט איהר א פארדאמטער פאראיינער, אן אגיטאטאר, א „מאקרייקער“, און וואס נים. אדער נעמט אן אנדער ביישפּיל. די וואך זיינען אין א מינע אין דער דוהר־געגענד אין דייטשלאנד אומגעקומען אין א שרעקליכען טוים 200 מיינערס — האט איהר עפּעס געהערט פיל וועגען דעם? ניין, בלוטווענינ. אבער וואס האט מען נים צוארבייט אין די צייטונגען וועגען איין מענשען? יא, צו אלץ דארף מען האבען א שטיקעלע מזל.

און ריידענדיג וועגען מזל, קוסט נים ווילענדיג אויפ'ן נעבעך פּרעזידענט קולידזש. נים, חלילה, דאס פּרעזידענט קולידזש איז ערגער און נישטיגער, ווי אלע אנדערע, אבער על כל פּנים ציינענט ער זיך דאך מיט קיין זאך נים אויס פון אלע אנדערע. און פון דעסטוועגען זעהם נאר, וועלכע ראלע ער שפּילט! וואס ער ווילט, פיהרט ער אוים. וויל ער האבען זיין פריינד סטאון פאר א ריכטער פון יונייטעד סטייטס סופּרים קאורט, פיהרט ער עס אוים. וויל ער האבען א געוויסען ווארען פאר אטארני דזשענעראל, וועט ער עס אויספיהרען. שאפט ער זיך איין אן עלעקטרישען פערדעל, אום צו רייטען אויף איהם, ווייל אויף אן אמת'ן פערד פון פלייש און בלוט האט ער נעבאך נים דעם כח אדער דעם קוראזש צו רייטען, ווערט עס צופיעלט, אלס א געוואלדיגער אויפטו פון זיין זייט. אין פאר וואס קומט עס איהם אלעס? וואס פאר א חכמה האט ער ארויסגעזאגט, אויסער די געוואלדיגע חכמה, דאס מען מוז קארגען, שפּארען? גארנים. און פון דעסטוועגען האלטען אלע איהם אין איין לויבען. אפילו אונזער סטייטסעקרעטער יוהז, וועלכער איז א פיל, פיל פעהיגערער מענש ווי ער, האט אין זיין לינקאלן־דעפּאזיט נים פארגעסען צו דערמאנען אונזער גרויסען פּרעזידענט קולידזש. און מערקט אייך, קיינער האט גארנים באמערקט. די משונה'דיגקייט דערפון, צו שטעלען לינקאלן און קולידזש אויף איין שטאפּעל! ווייזשע אנדערש קענט איהר עס ערקלערען, אויב נים מיט אביסעלע מזל?

דער באריהמטער לאיער און פּאליטישען עליהו רום האט, צו דער געלעגענהייט פון זיין 80טען געבורטסטאג, וואס זיינע גרויסע רעפּובליקאנער פריינד און אנהענגער האבען געפייערט, ערקלערט אין זיין רעדע, וואס ער האט געהאלטען, אז די רעגירונג איז איצט פיל, פיל עהרליכער, ווי זי איז געווען מיט א יאהר פופציג צוריק. וויל איך עס איהם גלויבען, ווייל ער האט געהאט די בעסטע געלעגענהייט צו וויסען און צו פארגלייכען די פארשיידענע רעגירונגען פון די לעצטע 50 יאהר, האבענדיג אין זיי אלע גענומען א גאנץ שטארקען פערזענליכען אנטייל. אבער, אז איך דערמאן זיך אן די פאלס און דאהערטיס און אן די אלערליי כאבאריסקאנדאלען פון דער האדינג־אדמיניסטראציע, וואס איז ערשט נעכטען געווען, וואונדער איך זיך, מיט וואס האט שוין די רעגירונג פון 50 יאהר צוריק געקענט ערגער זיין?

יעדענפאלס, איז עס גאנץ שעהן פון מר. עליהו רוט, וואס ער אנערקענט, אז די וועלט פּראגרעסירט דאך... איך קען נים פארטראגען יענע אלטע, וועלכע זעהען נאר אלעס שעהנעס און גוטעס אין דער פארגאנגענהייט, און אלעס העסליכע און שלעכטע אין דער געגענווארט. ווייל עס איז פּשוט נים אמת. די וועלט, די מענשען ווערען דאך שעהנער, בעסער, קליגער, און מעהר, מענשליך, ווי זיי זיינען געווען. געוויס איז דער פּראגרעס נים אזא האסטיגער, ווי עס וואלט געווען צו ווינשען. אבער ווי לאנגזאם ער געהט אז, אבער ער געהט דאך אן. און איך בין דארום גענייגט צו גלויבען, אז שלעכט, ווי עס זיינען אונזערע רעגירונגען איצט, זיינען די רעגירונגען פון פריהערדיגע צייטען געווען נאך פיל, פיל ערגער.

אין א דעבאטע וועגען דעם פארשלאג, אז אלע פאראייניגטע זאלען זיך מוזען רעדזשיסטרירען, אין וועלכען אונזער לייבאר־סעקרעטער, מר. דייווים, און אונזער פּאליטיקאמישיאנער ענרייט זיינען שטארק פארליבט, האט מר. לואים מארשאל גענומען די צווייטע זייט. ער האט אנגעוויזען, אז אזא מין געזעץ וואלט געמוזט אונפארמיידליך פיהרען צו א שרעקליכען שפּיאנאזשסיסטעם, און צו א גאנצער ארמיי פון פעדעראלע באאמטע. דערצו וואלט די דאזיגע סיסטעם געווען א פּרוכטבארער באדען פאר גרעפט און בלעקמייל.

האב איך מורא, שטארק מורא, אז מיט דעם סארט ארגומענטען האט מר. מארשאל נאר א קנאפּע טובה געטאן אונזערע אימיגראנטען. וואס קען מען נאך מעהר זאגען צו גונסטען פון א נייעם געזעץ? וואס טויג א געזעץ פאר אונזערע פּאליטישענס, וועלכער פארערט נים א נייע ארמיי פון דזשאב־האלדערס, וועלכער פארשטארקט נים

(שלוס אויף זייט 22).

קריטיקער ארבייט אזוי ווייניג פ א ר זיך און אפערט זיין כח און מוח פאר די שרייבער און לעזער, קומט איהם א גרויסען דאנק. דעם קינסטלער קענען אלע, ווייסען זיין פלאץ אין דעם טעמפעל פון קונסט, אבער דער קריטיקער איז ענליך צו א גבאי אין שוהל, וואס שטעהט אויפ'ן בימה און טיילט „עליות" יעדערן לויט זיין כבוד, און פאר זיך אליין ?... דאריבער זאג איך: דער יובילעי פון א קריטיקער איז דער יום-טוב פון א מענשען, וועלכער פארנעהמט זיך מיט ליטעראטור אונאייגענניציג. זאל לעבען אונזער יובילאר!"

נאך די געמוזטע אפלאדיסמענטען האב איך א קוק געטאן אויפ'ן קריטיקער, דעם יובילאר, און האב דערזעהן דאס ליידען פון א מענשען, וואס מוז נעביך שווייגען, ווען דאס הארץ איז איהם פול און עס שפארט צו ריידען... אַ, ווען דעם קריטיקער פאלט אריין אין האנד א „ווערק" מיט אזעלכע אפיקורסישע אידעען, וויפיעל גאל וואלט ער אויסגעשפיגען אויפ'ן פארפאסער! ער וואלט פון איהם געמאכט אש און בלאטע, ווי ער קאן. נאר איצט, אלס יובילאר, מוז ער זיצען און שווייגען און אויסהערען אזא דרשה ביז'ן סוף. וואס האט ער געטראכט אין דעם מאמענט?

נאר אט האבען גענומען דאס ווארט די „עלטערע" ליטעראטען, וועלכע האבען אין קורצע רעדעס געוואלט פארגלעטען די „צו ערנסטע" רעדע פון יונגען פאעט.

איינער האט אויפגעוויזען, אז שאפונגס-פרייד האט א קינסטלער נאר אין דער יוגענד, איידער דאס שרייבען ווערט ביי איהם א פראפעסיע. און אויך דער קריטיקער אין דער יוגענד פיהלט פרייד ביים שאפען.

דער צווייטער האט איראניש באמערקט, אז נאר א נאאיווער מענש קאן גלויבען, דאס א קריטיקער לעזט יעדעס בוך פון „אלף ביז ת". נארישקייט! דעם געניטען קריטיקער איז גענוג א בלעטער צו טאן, א שמעק טאן דאס בוך, אום צו וויסען, וואס עס האט און וואס עס פעהלט איהם.

דער דריטער האט אפגעלייקענט די באהויפטונג, אז דער קריטיקער פארנעהמט ניט קיין וויכטיגען פלאץ אין דער ליטעראטור. ער האט דערמאנט די נעמען פון ביעלינסקי, געארג בראנדעס, היפאליט טען און נאך פיעל אנדערע.

דער פערטער האט זיך אפגעשטעלט אויף דער פראגע: „וואס איז אזוינס קריטיק?" און איז געקומען צום באשלוס, אז א שעהנער קריטישער ארטיקעל איז א „שטיק" קונסט, ניט ווענ׳גער ווי א געדיכט אדער א נאוועלע.

מיט איין ווארט: יענעם אווענד האב איך געהערט זעהר פיעל גוטעס ווע׳גען דעם ווערט פון קריטיק, אזוי אז דער קריטיקער האט געמעגט זיין צופרידען, וואס די קינסטלער און פאעטען האבען איהם אפגעגעבען גרויס כבוד.

נאר מערקווירדיג, אז די אלע שפעטערדיגע רעדעס האבען ניט געקאנט פארטווישען דעם רושם פון דער ערשטער רעדע...

אפשר דערפאר, ווייל דער קריטיקער האט דערפיהלט, אז אין באצוג צו איהם איז דער יונגער רעדנער געווען גערעכט...

און אפשר קען א יובילאר פארטראגען נאר לויב-רעדעס און יעדעס קריטישע ווארט פארשאפט איהם קריינקונג.

אזוי צו אזוי, אבער דער יובילעי איז אריבער ניט אין קיין געהויבענער שטימונג, הגם דער עולם האט זיך געגעבען מיה צו מאכען זיך פריילאך...

און דער יונגער רעדנער האט אומעטיג פאר זיך געטראכט:

„ווהע, ווהע! איך האב געהאט בדעה ארויסצולאזען א זאמלונג לידער... אויף קיין גוטע קריטיק קאן איך זיך שוין ניט ריכטען!"

קורצע שמועסען

צווישען דעם רעדאקטאר און די לעזער

ס. לעווין. — וואס פעהלט אייך איין? ווי האבען מיר געקאנט דענקען עטוואס שלעכטס וועגען אייך, אז מיר קענען אייך גארניט! פון אייער בריף האט איהר זיך ארויסגעזיינט אביסעל צו פרום, און דארום האבען מיר געהאלטען פאר נויטיג צו מאכען אונזער באמערקונג. און אונטער דעם ווארט „צו פרום" פארשטעהען מיר אזא נעראנקען-צושטאנד, וועלכער דערלאזט ניט די מינדעסטע קריטיק אויף דאס, וואס איינער האלט פאר ריכטיג. און דאס איז עטוואס, וואס קען איינעם פיהרען צו דעם נעראנק, אז וויבאלד איינער איז מיט איהם ניט אין גאנצען איינפארשטאנען, איז ער שוין כל דבר אסור: א פאררעטהער, א קאנטער-רעוואלוציאנער, א קעגב, א באסאגענט, און וואס ניט! נאטירליך זיינען די מעהרסטע מענשען, וואס דענקען אזוי, ניט שולדיג. מען האט זיי שלעכט געלערענט, און מיר זיינען זיך מודה, אז אויך מיר אליין האבען נאר פיהעס ביינעטראגען דערצו. אט, ווער ווייסט עס ניט פון דעם געוועהנליכע נעדאנק, אז אלץ וואס איז גוט פאר'ן באס, איז שלעכט פאר'ן ארבייטער, און פארקערט, — אלץ, וואס איז גוט פאר'ן ארבייטער, איז שלעכט פאר'ן באס. און אונזערע זשעגאנטע קלאסען-באוואוסטע ארבייטער האלטען זיך פעסט ביי דעם נעדאנק. אבער, כאטש אין אנגעמיין קען זיין, איז דער נעדאנק ריכטיג, אבער עס קומען פאר צייטען און אומשטענדען, ווען די אינטערעסען פון דעם באס און דעם ארבייטער זיינען גארניט אזוי יחיפוך איינער די אנדערע. אט, למשל, אין דער פראגע פון דעם קליינעם שאפ, זיינען די אינטערעסען סיי פון די ארבייטער און סיי פון די מאנופעקטשורערס איינע און דיזעלבע, און ביידע וואלטען געוואונשען זיין פארשווינדונג אדער געהכט א נאך איינפאכערען ביישפיעל: עס איז סעזאן, ניטא קיין ברעקעל ארבייט פאר א רפואה, איז אי דער ארבייטער און אין דער באס, ביידע קוקען אויס אויף די מינוט, ווען ארבייט וועט זיך אנהויבען. האט איהר שוין געטראפען אז ארבייטער, וואס זאל וויגשען, אז זיין באס זאל קיינמאל קיין ארבייט ניט האבען? ווי קען ער עס? דאס וועט דאך מיינען: אויסשטעלען זיך אין אוינג, אבי דעם באס ביידע אויגען. דערפאר האבען מיר געזאגט, און ווידערהאלען עס, אז פאר אונז איז עס נאר א קנאפער ארגומענט, אז „דאסזעלבע וויל דער באס, און דארום טויג עס שוין ניט". דאס איז נאר קיין ראיה ניט. מיר קענען ניט איינפארשטאנען זיין מיט דעם באס אין טויזענד און איין זאך, אבער אין איין פונקט קען ער דאך זיין גערעכט. וואסזשע איז דער פועל יוצא פון דעם? אטוואס: אין אלע פראגען דארף מען באנוצען לאגיק, שכל, און נים זיך שטיצען אויף אן אנגענומענעם כלל, ווייל אמאל רעז דער כלל אליין זיין א פאלשער. אלזא, נאך אמאל: וואלטען מיר געדענקט שלעכטס ,וועגען אייך נאר דערפאר, ווייל איהר האט געהאט אן אומבאגרינדעטען חשד אויף אימיצען, וואלטען מיר געווען שולדיג אין דאסזעלבע, אין וואס מיר האבען אייך באשולדיגט, ווייל נאך פילע ערפאהרונגען אין לעבען ווייסען מיר, אז עס איז ניט רעכט און ניט קלוג צו ווארפען אירגענד א חשד אויף אימיצען, איידער מען האט שטארקע גרינדע פאר דעם. לאמיר דאס איבערלאזען צו די פראפעסיאנעלע דעמאגאגען, וועלכע מאכען א לעבען פון זידלען און שמוצען אהן דעם מינדעסטען גרונד. דאס איז דאך זייער היונה. וועלען זיי אויך גיך, גאנץ גיך, לאמיר האפען, אויסגעפונצט ווערען, און זיי וועלען קריגען זייער פסק. אבער עהרליכע ארבייטער, ווען זיי טוישען זיך אויס מיט זייערע נעראנקען, דארפען זיך היטען פון צו נעברויכען אזעלכע מיטלען.

בן עליעזר. — אייער בריף ווערט פארעפענטליכט. אמת, מיר זיינען אין גאר ווענינע פונקטען איינפארשטאנען סיי מיט אייערע ארגומענטען, און סיי מיט דעם אופן, ווי איהר ארגומענטירט, אבער איהר זיינט בארעכטיגט צו אייער מיינונג, אפילו ווען זי זאל גערן להיפוך דער גאנצער מעמבערשיפ. אויף איין פונקט אין אייער בריף וועלען מיר זיך אפשטעלען. איהר שרייבט, אז באשר עס זיינען דא אין די יוניאנס רעכטע און לינקע, און ווען איינער זאגט „טאג", זאגט דער צווייטער „נאכט", דארום איז נעזינטער וואס ווענינער מיטינגען. דאס איז א זעהר, זעהר שלעכטער ארגומענט. עס איז ניטא און עס קאן ניט זיין קיין אנדער פלאץ פאר אלערליי סכסוכים צווישען די ארגאניזירטע ארבייטער, ווי דער יוניאן-מיטינג. קוים אבער וועט איהר ניט אפהאלטען קיין מיטינגען, קיין געזעליגע מיטינגען. אום ניט צו דערלאזען צו דעם, אז די מעמבערס זאלען קענען ארויסזאגען זייערע מיינונגען, מוז עס פיהרען דערצו, אז די, וועלכע איהר ווער שטערען, וועלען אליין פאררופען מיטינגען און דארט מאכען אלערליי באשולדיגונגען, און דערצו נאך מיט א שיין פון רעכט. וואלט אונזער יוניאן געהאט די מאכט פון די רוסישע באלשעוויקעס, און געקענט צומאכען די מיילער פון אלע איהרע געגנער מיט געוואלט, וואלט נאך אפשר אייער ארגומענט, אונגערעכט און אונדעמאקראטיש, ווי ער איז, געהאט א זין. אבער, ווי איהר ווייסט, קען ניט די יוניאן אזוי האנדלען. און מיר זיינען זיכער זי וואלט אזוי ניט געהאנדעלט אפילו ווען זי וואלט געקאנט. דערפאר מוזען, לויט אונזער מיינונג, די יוניאן-מיטינגען וואס אפטער אפגעהאלטען ווערען, טאקע כדי צו געבען די מעגליכקייט „ארויסצולאזען סטים". און זאל נעמען א סוף צו די קריטיקען און דעבאטען וואס ווערען געפיהרט אויף דער גאס. פאראן אבער נאך אנדערע ארגומענטען אט באטראכטונגען אין דער פראגע וואס ברודער ברעסלאו האט ארויסגערופען. מיר וועלען זיכער פון אונזער זייט אויך נעמען דאס ווארט אין דער ריכטיגער צייט.

א. ב. — אן עולה, בנאמנות, אפצולאכען פון אונזער מרס. קלאוקמייקער. פאר וואס קומט עס איהר? איז זי דען ניט פיל ערגער אפ, ווי מר. קלאוקמייקער? מר. קלאוקמייקער, שלעכט ווי עס איז איהם, ווען עס איז סלעק, קען ער כאטש פארלאזען דאס הויז, פארברענגען מיט גוטע ברידער און פארגעסען א ווייליע אן די צרות. די קינדער רייסען ניט פון איהם, נאר פון דער מאמע: מאמע, גיב דאס, גיב יענעס: בארגען אין קרעמעל, דאס טוט די מיסעס, ניט ער: קורץ, זי פיהלט ערגער די צרות פון סלעק. טו ווי קענט איהר האבען די הארץ און אפלאכען פון איהר, דערצעהלענדיג א מעשה, דאס זי ווייסט געבאך ניט אפילו, וואס סלעק באטייט? אי, ווייסט זי! און דאס ווייסט זי פון די סאמע ערשטע פאר טעג, וואס זי איז געקומען קיין אמעריקא. זייט זיכער, אז דאס איז געווען איינער פון די ערשטע ווערטער, מיט וועלכע זי האט זיך באקענט. אבער, ווען אפילו ניט? אנגענומען, אז זי האט ניט פארשטאנען, וואס איהר מאן האט געמיינט מיט דעם ווארט: „עס וועט באלד אנהויבען מר. סלעק, און מען דארף פאר איהם אפשפארען א סענט", דארף מען שוין פון איהר אפלאכען? האבען מיר ניט גענוג מענער, וועלכע זיינען אומוויסענד, דארף מען פון זיי מאכען חוזק? הערט א מעשה: ארויסגעהענדיג פון אפיס, טרעפען מיר אין דער לאבי עטליכע באקאנטע אידען, מאכען מיר אביסעל שפאס און נעהען אוועק. צוזאמען מיט אונז נעהט אויך ארויס א איד פון א גאנץ יאהר. נאטירליך, פרעגען מיר איהם, ווי זיין נאמען איז, און וואס ער טוט. זאגט ער אונז, דאס ער איז א פרעסער, און דאס ער איז אויף צרות, ווייל ער איז מעהר ניט אזוי שנעל, ווי אין די אמאליגע צייטען. זיפצען מיר מיט מיט איהם. דאן פרעגט ער דעם שרייבער פון די צייל̇ען, ווער ער איז. זאגען מיר איהם: מיר זיינען דער רעדאקטאר פון דער „גערעכטיגקייט". איהר וועט אונז גלויבען, ניט דער מאן האט געוואוסט, וואס מיר מיינען מיט דעם ווארט רעדאקטאר, און ניט ער האט געוואוסט, אז עס איז דא א צייטונג, וואס די אינטערנעשאנאל גיט ארויס. און דער מאן איז שוין עטליכע און דרייסיג יאהר א פרעסער אין ניו יארק. מיינט איהר, אז מיר האבען פון איהם געלאכט? ווי איז דאס א מענש אזוי אומוויסענד? נייז, מיר האבען ווירקליך פון גאנצען הארצען איהם באדויערט, און געטאן אונזער בעסטעס איהם אויפצוקלערען איבער איינינעס, שפעט, ווי עס מעג שוין זיין פאר איהם. מיר שטויסען זיך אן, אז ער מוז זיין ניט דער איינציגער צווישען אונזערע צעהנדליגע טויזענדער. נו, זאל מען דערפאר מאכען פון זיי א קאריקאטור? ניין. זיי האבען עס זיכער ניט פארדינט. ניט אפלאכען פון זיי, נאר ווי ווייט מעגליך זיך געבען די מיה זיי צו באלעהרען — אט וואס עס איז נויטיג. אייער מעשה'לע וועט ניט פארעפענטליכט ווערען.

די אויסגעשלאסענע מעמבערס פון דער קלאוקמאכער יוניאן, פילאדעלפיע. — מיר קענען אייער בריף, וואס איהר האט געשיקט צו סעקרעטער גאלדין, ניט פארעפענטליכען. די „גערעכטיגקייט" איז דער אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל. מיט דעם, וואס איהר זיינט אויסגעשלאסען געווארען פון דער יוניאן האט איהר פארלארען אלע אייערע רעכטע, אלס יוניאן-מעמבערס. פאלגליך קענט איהר אויך זיך ניט באנוצען מיט דער צייטונג פון דער יוניאן, ווי דאס קענען בריוז די יוניאן מעמבערס. אייער בריף איז בכלל פון דעמזעלבען אינהאלט, ווי פון די אויסגעשלאסענע מעמבערס פון דער לייריס וויכט מייקערס יוניאן אין פילאדעלפיא. האבען מיר זיי געענטפערט און זיי ערקלערט, אז ניט אזא בריף האבען זיי באדארפט שרייבען, אויב עס איז טאקע דא ביי זיי אזא שטארקער חשק זיך אנצושליסען אן דער יוניאן און העלפען אין דעם קאמפיין. מיר קענען אייך זאגען דאס זעלבע. אייער גאנצע ארגומענטאציע איז זעהר ניט איבערצייגענד, און באזונדערס איצט, איהר בארופט זיך אויף דעם סטאפעדזש, און דאס איהר זיינט בארייט צו העלפען אין זיין דורכפיהרונג. דערפאר ווילט איהר מען זאל אייך אריינגעמען אין דער יוניאן. נו, איז שוין דער סטאפעדזש צו ענד. די יוניאן האט געוואונען איהרע פארדערונגען אהן אייך, איז איצט ווילט איהר שוין ניט געהערען צו דער יוניאן? איהר מוזט איינזעהן, דארום, אז אייער הויפט-ארגומענט איז געווען א גאנץ שוואכער. לאמיר אייך אויסזאגען א סוד, דאס, ווען אפילו די יוניאן וואלט יא באשלאסען אייך אריינצונעהמען, זיינען מיר שטארק מסופק, אויב זי וואלט אייך איבערגעגעבען אירגענד וועלכע פאראנטווארטליכע ארבייט צו טאן. און וואלט זי ניט רעכט געהאט? האט איהר דען ניט מיט אייער האנדלונג קלאר באוויזען, אז פאר אייך איז די יוניאן נאר ניט דער עיקר? האט איהר דען ניט אזוי געהאנדעלט, אז יעדער איינער מעג גלייבען, דאס פאר אייך איז די יוניאן בלויז א מיטעל פאר דאס, וואס איהר גלויבט, איז העכער און וויכטיגער ווי די יוניאן? טו ווארום זאל די יוניאן אזעלכע מענשען דוקא אנטרויען מיט פאראנטווארטליכער ארבייט? און דאס זעלבע, וואס מיר האבען געזאגט צו די אויסגעשלאסענע ליידיס וויסט מייקערס, זאגען מיר צו אייך: די יוניאן האט אייך אויסגעשלאסען. זיכער ווייסט איהר פאר וואס. ווארום-זשע דערמאנט איהר ניט מיט א ווארט וועגען דעם אין אייער בריף? ווען די יוניאן זאל האנדלען אט אזוי ווי איהר ווילט, און אריינגעמען אייך אהן אירגענד וועלכע באדינגונגען, וואלט דאך אויסגעקומען, אז די יוניאן ערקלערט זיך „שולדיג". איז אויב זי איז יא שולדיג, וואלט איהר באדארפט ווארטען, ביז זי וועט צו אייך שיקען א בריף און אייך בעטען: קומט, ברידערלאך, אין דער יוניאן, ווייל מיר זיינען שולדיג, און זייט אונז מוחל. אבער אזוי ווי די יוניאן שרייבט אייך ניט, נאר איהר שרייבט צו דער יוניאן, מוזט איהר לאגישער ווייזע ערקלערען, אז איהר דענקט ניט מעהר אזוי ווי איהר האט געדענקט, און מוזט צוזאגען צו האנדלען אין דער צוקונפט אנדערש ווי דאן, ווען די יוניאן האט אייך אויסגעשלאסען.

ב. צ. — מיר — פון אונזער זייט — זיינען פאראינטערעסירט בלויז אין איין זאך, און דאס איז, אז די וואהלען זאלען זיין עהרליכע, און אונטער דעם ווארט „עהרליכע" פארשטעהען מיר, יערשטענס, אז דער קאמפיין זאל געפיהרט ווערען אויף אן עהרליכען אופן: אז די פארשידענע צדדים זאלען ניט אונטערווארפען איינער דעם אנדערען קיין „ממזרים", ניט אויסטראכטען איינער אויף דעם צווייטען קיין ניט-געשטויגענע און ניט געפלויגענע בלבולים. צווייטענס, מיינען מיר, אז די שטימען, וואס ווערען אפגעגעבען, זאלען ריכטיג און עהרליך געצעהלט ווערען און קיין אפגעגעבענע שטימען זאלען ניט צוגע׳גנב׳ט ווערען, און קיינע ניט-אפגעגעבענע שטימען זאלען ניט צוגעלייגט ווערען. דאס איז אלעס, אין וואס מיר זיינען פאראינטערעסירט. עס ארט אונז אבער להלוטין ניט, ווער עס וועלען זיין די אויסערוועהלטע. און אט פאר וואס: זיינען די אויסערוועהלטע פיגוט׳ע אונעהרליכע מענשען, וועט מען זיי גלייך אויסגעפינען, און די יוניאן וועט שוין געפינען וועגען, ווי פון זיי פטור צו ווערען: זיינען זיי אונפעהיגע, — וועט די יוניאן געוויס ליידען, אבער נאר פאר א צייט. און דאן, נעגען דעם איז קיין מיטעל ניטא. אבער מיר שרעקען זיך נארניט פאר דעם פאל, אז עס וועלען אויסערוועהלט ווערען אזעלכע, וועלכע זיינען עהרליך און פעהיג. נאר זיי זיינען מיט אונז אין געוויסע זאכען ניט איינפארשטאנען. מיר באהויפטען דען צו האבען פאר זיך דעם גאנצען אמת? דאס ניט, איז אפשר זיינען זיי גערעכט? דערצו מוזט איהר פארשטעהן נאך צוויי זאכען: מיר גלויבען ערשטענס, דאס נאך פילע, וועלכע האלטען איצט אין מאכען טומעל, וועלען אזוי שנעל, ווי זיי וועלען דערפיהלען זייער פאראנטווארטליכקייט, אלס יוניאן-טוער, ווערען גאנץ אנדערע מענשען. מיר האבען שוין געזעהן אפט אזעלכע ביישפיעלע. פאראנטווארטליכקייט האט א שטארקע אויסניכטערענדע ווירקונג אויף די, וועלכע האבען א נייגונג זיך צו פאר'שכור'ען מיט אלערליי אנגעבלאזענע פראזען. צווייטענס, אונזער יוניאן איז א קערפערשאפט, וועמעס פיהרונג הענגט ניט אם אין גאנצען פון דעם ווילען פון די אדער יענע פיהרער. אונזער יוניאן האט א באשטימטע פאליסי, וואס ווערט אנגענומען יעדע צוויי יאהר אויף איהרע קאנווענשאנס, און וועמעס פאליסי ווערט אויסגעטייטשט פון דעם אויסגעוועהלטען ג. ע. ב. פאר די קומענדע צוויי יאהר. דער פאר, ווער עס זאל ניט אויסערוועהלט ווערען, מוז ער אין אלץ, וואס ער טוט, האנדלען אין איינקלאנג מיט דער אנגענומענע פאליסי פון דער גאנצער אינטערנעשאנאל. אין פאל ער האנדעלט דאגעגען, האט דער ג. ע. ב. די פולע מאכט צו מאכען גלייך א סטאפ צו א פיהרונג, וואס איז להיפוך דער קאנסטיטוציע און אלע באשטימטע פאליסים פון דער אינטערנעשאנאל.

קורץ און שארף

(שלוס פון זייט 10)

דעם שפיאנאזש-סיסטעם, און וועלכער גיט ניט א געלעגענהייט פאר כאבאר איז א גרויסער מאס? איך האב דארום שטארק מורא, אז איצט, ווען מר. מארשאל האט זיי אנגעוויזען אויף די אונפארמיידליכע פאלגען פון אזא געזעץ, וועלען די דייוויסעס און די ענגריימס ערשט רעכט ארבייטען און קעמפען פאר איהם.

די העררען דייוויס און ענגריים האבען פון זייער זייט ערקלערט, דאס דורך דעם נייעם געזעץ וועלען מיליאנען פארברעכער מוזען פארלאזען אמעריקא, און צוהאפהערען אהין, פון וואנען זיי זיינען געקומען. עס איז זיכער, דאס די ביידע דעבאטאנטען ווייסען גאנץ גוט, אז דער פארגעשלאגענער געזעץ וועט דאס ניט אויספיהרען, און דאס עס וואלט זיי זעהר באנג געטאן, ווען דאס וואלט טאקע געווען דער פאל. וואס וואלט געבליבען, למשל, פאר מר. ענגריים צו טאן, ווען די אלע פארברעכער וואלטען פארלאזען אמעריקא? זיי ווייסען זעהר גוט, אז די אמת'ע פארברעכער וועלען שוין געפינען די ריכטיגע מיטלען זיך אויסצודרעהען. וואס שטערט זיי דען צו ווערען אמת'ע „ציטיזענס"? אריינשמוגלען וועלען אין דעם נעץ פון רעדזשיסטריישאן גאנץ אונשולדיגע מענשען, מענשען, וועמען עס געפעלט ניט אמעריקא מיט אלע איהרע פיהרונגען, און וועלכע האבען דעם מוט דאס ארויסצוזאגען. און אט דאס ווילען די הערען דייוויס און ענגריים, אבער זיי האבען ניט דעם מוט דאס אפען ארויסצוזאגען, און עס טוט מיר לייד, וואס מר. מארשאל האט זיי טאקע דאס פראנק און פריי ניט געווארפען אין זייערע פנים'ער.

יעדענפאלס, איך קען מיר ניט פארשטעלען, אז דער דאזיגער פראיעקט זאל ווען-עס-איז קענען אויסגעפיהרט ווערען אין דער פראקטיק, ווייל פראקטיש וועט עס מוזען פיהרען דערצו, אז א ל ע, בירגער און ניט-בירגער, זאלען זיך מוזען רעדזשיסטרירען. און איך קען ניט גלויבען, אז דער אמעריקאנער, וואס איז פארט אויפגעצויגען אין די טראדיציעס פון פרייהייט, זאל ווען-עס-איז איינשטימען דערצו. און דאך, ווער קען זיין זיכער? אין אונזער צייט האט דאך שוין פילעס פאסירט, וואס איינער מיט עטליכע יאהר צוריק האט קוים געקענט זיך פארשטעלען.

דער יוביליי פון א קריטיקער

(פון דעם בוך: „די פאפירענע וועלט")

פון על עם.

אין א גרויסער שטאָדט פון פאעטען און קינסטלער, רעדאקטארען און פער־לעגער, ליטעראטען און זשורנאליסטען, האט געלעבט א ליטעראַרישער קריטי־קער, וועלכער האט אפגעארבייט מיט דער פעדער פינף און צוואנציג יאהר.

אין פארלויף פון זיין טעטיגקייט האט ער ענטדעקט אויפ'ן ליטעראַרישען הימעל דריי אדער פיער שטערן. אמת, עס האט זיך שפעטער ארויסגעוויזען, אז דאס זיינען געווען נאר מעטעארען, און ווי זיינען שנעל פארשוואונדען געווארען. נאר דאס איז ניט די שולד פון קריטי־קער.

פיעלע פון די באריהמט געווארענע פאעטען און קינסטלער האבען איהם צו פארדאנקען, ווייל ער האט זיי ארויסגע־פיהרט אין דער ברייטער וועלט.

דאך האט ער זעהר ווייניג גוטע פריינד, וועלכע זיינען איהם דאנקבאר פאר די גוטס, וואס ער האט ווענען זיי גערעדט. דאגעגען האט ער אהן א שיעור שונאים צווישען די פאעטען, וועלכע ער האט פארטשעפעט אדער ניט גענוג גע־לויבט אין זיין קריטיק.

אזוי איז שוין פון אייביג אן מיט די פעדער מענשען, וועלכע זיינען שטארק עמפפינדליך, פיעל שטארקער אלס אנ־דערע מענשען.

אבער עס האט זיך געפונען איינער א פערעהרער פון דעם קריטיקער, וועל־כער האט אויפמערקזאם געמאכט דעם עולם ליטעראטען, אז ס'איז א יושר צו מאכען א יוביליי דעם מענשען, וואס האט אפגעארבייט פינף און צוואנציג יאהר אין דער ליטעראטור. די קאלע־גען שרייבער האבען איינגעשטימט מיט דעם אהן פיעל דעבאטען. אפילו די „באליידיגטע", די וואס טראגען אין הארצען א פארדרוס אויפ'ן קריטיקער, האבען ניט פראטעסטירט. אפשר האָ־בען ווי דערביי געהאט א פארבארגענע כונה דורך דעם יוביליי געבען אנצוהע־רעניש דעם קריטיקער, אז ער האט שוין אפגעלעבט, אז זיין צייט איז שוין אריי־בער.

און דער קריטיקער האט זיך ניט גע־לאזט בעטען. אום שטיינס געזאגט: וואס אנדערש האט א אידישער שריי־בער אויף דער וועלט, אז ניט א פיצעלע „ארכשטערבליכקייט", וואס קאלעגען זא־גען איהם „צו ביי זיין יוביליי"?

נאכדעם ווי מען האט זיך עטליכע וואכען געגרייט, נאך עטליכע בעראטונ־גען פון קאלעגען ספעציאליסטען צו פייע־רען יובילייען, נאכדעם ווי אין די צייט־ונגען זיינען געווען אפגעדרוקט אנאנ־סען וועגען דעם ראזינען יוביליי — איז ענדליך אנגעקומען יענער גרויסער טאג.

ביים יובילאר אין שטוב האט זיך צונויפגעזאמעלט א היבשער עולם פא־עטען און קינסטלער און די איבעריגע פעדער־לייט, אלע געקליידעט יום־טוב'־דיג, אלע האבען אויסגעזעהן פייערליך. דערנאך האט מען געלייענט טעלעגרא־מען, דערנאך האט מען געהאלטען טאס־טען, דערנאך האט מען זיך משמח גע־ווען — אלין, אזוי ווי עס פיהרט זיך ביי א יוביליי לויט די געזעצען און מנהגים פון יובילייקארעקס.

נאר ניט דאס בין איך אויסען צו דערצעהלען.

איהר מוזט וויסען, אז לויט דעם פראגראם, וואס איז אויסגעארבייט גע־ווארען דורכ'ן יוביליי קאמיטעט, האט איינער א קאלעגע געמוזט האלטען א לענגערע רעדע, א מין „אבשאצונג", ד. ה. אנווייזען דעם ווערט פון יובילאר, דעם ארט, וואס ער פארנעהמט אין דער ליטעראטור, וואס ער האט אויפגעטאן און מיט וואס האט ער פארדינט זיין עולם הבא.

אבער ווער זאל האלטען די רעדע? אמת, יעדער פון די קאלעגען האט זיך געהאלטען פאר גענוג קאמפעטענט פאר אזא ארבייט, און יעדער איז געווען זי־כער, אז זיין רעדע וואלט געווען די שטארקסטע, די טרעפענדסטע. דאך איז ניט לייכט געווען צו געפינען דעם פאסענדען מאן, וואס זאל געבען די ר י כ ט י ג ע אבשאצונג.

זאל מען דאס איבערגעבען איינעם, וואס איז בלויז איין מאל באליידיגט געווארען דורך דעם קריטיקער, וועט ער געוויס ג י ט ר ע ר ש א צ ע ן; און ווען עס וועט רעדען איינער, וועלכען דער קריטיקער האט געלויבט, דאן וועט ער געוויס א י ב ע ר ש א צ ע ן. אזוי צי אזוי, וועט ארויסקומען א פאלשע אב־שאצונג.

נאך לאנגע דעבאטען (ווארום צווי־שען די קאמיטעט־מיטגלידער זיינען גע־ווען אדער „באליידיגטע" אדער „געלויב־טע") האט מען ארויסגעשטעלט א יונ־גען פאעט, וואס האט נאך ניט ארויס־געגעבען קיין זאמלונג פון זיינע לידער און דאריבער נאך ניט געהאט די געלע־גענהייט צו טרעפען זיך מיט דעם קרי־טיקער.

אט א קורצען איגהאלט פון יענער רעדע, אין וועלכער דער יונגער פאעט האט געפרובט געבען א גייסטיג בילד פון א קריטיקער, ווייל איך איבערגעבען מיינע לעזער. און נאר דאס אליין בין איך אויסען.

***

— „א יוביליי פון א קריטיקער — האט דער רעדנער אנגעפאנגען — איז א יום־טוב מעהר פאר די שרייבער אלס פאר די לעזער. אמת, עס איז אנגענו־מען, אז דער קריטיקער איז דער קא־מענטאטאר פון שרייבער, ד. ה. ער ער־קלערט פאר'ן פובליקום דאס ווערק פון קינסטלער, ער דיענט, אזוי צו זאגען, אלס פערמיטלער צווישען קינסטלער און פובליקום. אבער, לויט מיין איבערצייגונג, איז דער קריטיקער פיעל וויכטיגער פאר דעם שרייבער, ווי פאר דעם לעזער. ווען ניט די קריטיקער, וואלט די ליטע־ראַרישע וועלט קיין קיום ניט געהאט..."

דער קריטיקער, וואס איז געזעסען אויבען־אן, האט אויפגעשיינט און פון באשיידענהייט האט ער אראבגעלאזען די אויגען. נאר א טייל פון די פאעטען און די קינסטלער האבען פאראיבעל גע־האט, וואס דער רעדנער האט איבערגע־כאפט די מאס. ער האט עס דערפיהלט און געגומען ערקלערען זיין געדאנק:

— „איך מיין ניט דערמיט צו זא־גען, אז דער קריטישער ארטיקעל, וואס אנאליזירט א קונסט ווערק, האט אן און פאר זיך א ווערט פאר דעם קינסטלער. ניין! נאר די אנוועזענהייט פון קרי־טיקער איז אהן א שיעור נוציליך פאר'ן קינסטלער. אין דער מינוט, וואס ער שאפט זיין ווערק, שטעהט איהם פאר די אויגען דער קריטיקער. בלויז איין גע־דאנק פיהלט אן זיין גאנצע נשמה: וואס וועט זאגען דער קריטיקער אויף זיין ווערק? אמת, דאס פובליקום האט אויך ביים קינסטלער א שטיקעל ווערט. דער עיקר איז אבער דער קריטיקער. נאר די קינסטלער, וואס זיינען געווארען זעהר פאפולער, וואס זייערע ווערק פאר־קויפען זיך אין די צעהנדליגער טויזענד, קוקען אויס אויפ'ן פובליקום. אבער ווען דער קינסטלער לעבט נאך אין א העכערער וועלט פון שאפונג, איז זיין גייסט און זיין נשמה ווייט־ווייט פון מארק־חשבונות. דאן איז ביי איהם איין גוט ווארט פון קריטיקער טייערער ווי טויזענד דאלאר פון פובליקום. דאריבער זאג איך: אין באצוג צום קינסטלער איז דער קריטיקער די העכסטע מאכט, וועלכע קאן באגנעדיגען אין באשטרא־פען, מאכען גליקליך און אומגליקליך. און ווען דער קינסטלער גיט זיך מיה ארויסצולאזען פון האנד א פאדפאלקא־מענטע ארבייט, ווען ער מאטערט זיך צו באזייטיגען פון זיין ווערק אלעס איבערי־געס, אלע שוואכע ערטער, ווען ער שטרענגט זיך אן צו געבען דאס שענסטע און דאס בעסטע, וואס זיין נשמה פאר־מאגט — קומט דערפאר א דאנק דעם קריטיקער! ווען ניט ער, וואלט דער קינסטלער ניט געווען אזוי פלייסיג. אלע ווייסען, אז פאעטען און קינסטלער זיי־נען בטבע א ביסל פויל, און דאס וואלט זיי געבראכט צו מאכען זיך לייכט זייער הייליגע ארבייט. נאר ווייל זיי ווייסען, אז אויף זיי גיט אכטונג א שארפע אויג, די אויג פון קריטיקער, נעהמען זיי זיך אין די הענד און לאזען די פוילקייט ניט געוועלטיגען איבער זיך..."

די לעצטע ווערטער האבען געדארפט ארויסרופען פראטעסטען, ווייל דאס איז א מין אויסזאגען פון „חדר", ארויסגעבען א פראפעסיאנעלען סוד. נאר ווייל קיין זייטיגער מענש איז דערביי ניט געווען, אליך אייגענע: פאעטען און קינסטלער, האט קיינער דעם רעדנער ניט איבער־געשלאגען און ער האט פארטגעזעצט:

— „אבער זאגט אייך וואס איהר ווילט! יעדעס מאל ווען איך טראכט וועגען דעם שיקזאל פון א קריטיקער, האב איך מיט איהם גרויס מיטלייד... דער קינסט־לער האט דאך, אויסער כבוד און אמאל אויך רייכקייט, שאפונגס־פרייד. אייך אלעמען, פאעטען און קינסטלער, דארף איך דאך ניט ערקלערען, וואס אזוינס באדייט שאפונגס־פרייד. איהר ווייסט דאך גאנץ גוט, אז איין מינוט פון אזא פרייד איז טייערער פון אלע לעבענס־פרייד. אבער אויך דער פשוט'ער לעזער,

אויב נאך ער איז א מענש מיט געפיהל, איז איינשטאנד צו געניסען א קונסט־ווערק. ניט אזוי דער קריטיקער! איהם איז ניט באשערט ניט די פרייד פון שא־פען, ניט דער פארגעניגען פון געניסען. ער איז מעהר ווי א לעזער און ווייניגער, ווי א קינסטלער. דער קריטיקער געהט צו צו א קונסט־ווערק באוואפענט מיט א נאטיץ־ביכעל און א בלייפעדער, אזוי ווי ער גרייט זיך צו א קאמף... דאס רוב ווערט איהם פארשוואונדען די שענ־קייט פון דעם קונסט־ווערק ווייל ער איז פארנומען מיט זוכען די דעפעקטען. מעגליך, אז ער באמערקט די דעטאלען פון א קונסט־ווערק פיעל מעהר, ווי עס זעהט אן איינפאכער מענש. דערפאר אבער ווערט פאר איהם פארלארען די שענקייט פון ווערק אלס גאנצע. איך צווייפעל שטארק, אויב די שטערנזע־הער, וואס קוקען צום הימעל דורך טע־לעסקאפען, קאנען באוואונדערען דעם גלאנץ פון דער לבנה און דעם פראכט פון די שטערן, אזוי ווי דער פשוט'ער מענש, וואס קוקט אויף די הימעלס פלא־נעטען בלויז מיט זיינע ביידע אויגען..."

דער קריטיקער, דער יובילאר, האט זיך געביטען אין געזיכט. קאנטיג, אז ער האט זיך ניט געריכט אויף דעם. אויך פיעלע פון די קינסטלער, וואס אין האר־צען האבען זיי מסכים געווען מיט דעם רעדנער, האבען געהאט פארדרוס אויף איהם, וואס ער האט עס ארויסגעזאגט ביי א יוביליי פון קריטיקער. דאס פאסט ניט. מען האט שוין חרטה גע־האט, וואס מען האט איבערגעגעבען אזא וויכטיגע מיסיע א יונגען ליטעראט. אי, די יונגע! קיין ביסעל טאקט פארמא־גען זיי ניט. זיי ווייסען ניט, ווען און וואו מען דארף שווייגען... אויך דער רעדנער אליין האט געפיהלט, אז ער איז אראבגעקראכען פון גלייכען וועג, און ניט דא איז דער ארט פאר זיינע אמת'ן, אבער ער האט שוין ניט געקאנט ארויף אויפ'ן „שליאך", דאריבער האט ער ווייי־טער גערעדט:

— „און נאך איינס: דער איינ־פאכער לעזער נעהמט אין האנד נאר דאס בוך, וואס איהם געפעהלט אדער וואס אנדערע האבען איהם רעקאמענ־דירט. ווייל ער — לעזט ער איבער ביז'ן סוף, ווערט איהם נמאס — ווארפט עס אוועק. ניט אזוי איז עס דער קריטי־קער: ער מוז לעזען יעדעס בוך פון אנהויב ביז'ן סוף, אפילו ווען עס עקעלט איהם, אפילו אויב דאס טעמע פון בוך נעהמט איהם אן ווי דער פאראיאריגער שנעע. באטראכט נאר: אין א משך פון פינף און צוואנציג יאהר, וויפיעל ביכער האט דער מענש (דער רעדנער האט אנגעווי־זען אויפ'ן יובילאר) געבאך איינגעשלונ־גען! וויפיעל לידער האט ער דורכגע־לעזען, וואס האבען פארשאפט אמת'ע יסורים זיין עסטעטישען געשמאק! ווי־פיעל ערצעהלונגען האט ער געליטענט, וואס מען קאן פון זיי שיער פון זינען אראב! ביי וויפיעל פאעטיש־פילאזא־פישע ווערק האט ער געבאך געבראכען דעם קאפ צו פארשטעהן די טייטש־ווערטער! פארמאגען פיעל פון אייך, רבותי, אזא געדולד?"

דער רעדנער האט א ווײלע איבער־געריסען זיין רעדע, געטראכט ווי אזוי צו פארענדיגען די „אבשאצונג", און ענדליך אויסגעשריען:

— „נאר מאכי דערפאר, ווייל דער

וואו נעמט מען דעם שנירל פערל?

(פעליעטאן)

פון לעבעדיגען

וואס אין דער וועלט קען פאסירען!

שרייבט א צייטונג: „א 102 יאה־ריגע פרוי, וועלכע האט ניט ארויסגע־רערט קיין ווארט 58 יאהר, האט נעב־מען געבראכען איהר שווייגען, אויס־דריקענדיג באוואונדערונג פאר א שני־רעל פערל".

אלזא, דער כח פון א שנירעל פערל, האט געעפענט דאס מויל פון א פרוי...

אבער, פרעגט זיך: וואו נעהמט מען אזא שנירל פערל וואס זאל פאר־מאכען דאס מויל פון א פרוי?

אזא איז הבנים ניטא!...

איהר וועט זאגען, אז מאקע די זעל־בע פרוי פון די שנירל פערל, זי האט דאך ניט ארויסגערעדט קיין ווארט גאנ־צע 58 יאהר! — אבער ווער איז אין דעם מחויב צו גלויבען.

א פרוי, וואס זאל שווייגען 58 יאהר — גלויבט זיך ניט אז זי איז דא אויף דער וועלט... איך קען אפילו קיין פרוי וואס זאל שווייגען גאנצע 58 סעקונדען, ניט נאר 58 יאהר!

ניטא אזא זאך!

הייגט די אורזאכע פון איהר לאנ־גען שווייגען, וואס מען ניט אן, ליינט זיך אויך ניט אויפ'ן שכל.

„זי האט אויף זיך גענומען, דער־צעהלט די צייטונג, ניט צו ריידען קיין הארט ווייל איהר געליבטער האט זי פארלאזען..."

אויך א פאלשער גרונד: צוליב לי־בע? — ניין! א פרוי שווייגט קיינמאל ניט צוליב ליבע, קיינמאל ניט...

פארקערט: ווען א מאן ענטוישט איהר אין ליבע — רעדט זי און רעדט אזוי לאנג אויס דאס הארץ ביז זי דער־רעדט זיך צו א צווייטער ליבע...

אויב א פרוי קאן אויפהערען אמאל ריידען איז עס צוליב שנאה, צוליב א ברוגז. און דאס אויך ניט אויף לאנג און אויך דאן ברוגז'דיגערהייט רעדט זי. מיט די אויגען וואס שיסען פייער, מיט איהר בליק וואס קערט וועלטען... און מיט אלע איהרע גלידער וואס האסען און פאראכטען...

אבער איך קעהר זיך אום צו דעם שנירל פערל:

פון דער גאנצער מעשה מיט דער 102 יעהריגער פרוי גלויב איך נאר אין שנירל פערל.

די ווירקונג פון פערל אויפ'ן ווייי־בערשען מין איז אומצווייפעלהאפט גרויס. צוליב פערל — קען אפילו א שטומע פרוי אנהויבען ריידען און ניט נאר א ברוגז'ע פרוי.

בכלל פעהלען אונז מיטלען צו מא־כען א פרוי ריידען...

און פרויען ריידען דאכט זיך גלאט א קאפישקע צופיל.

און אויך אלע מענשען ריידען, אויב איהר ווילט, איבעריגע רייד.

רייד — איז דער ביליגסטער אר־טיקעל אין מארק.

רייד — איז צוגענגליך צו אלע־מען.

יעדער האט זיך זיינע רייד: דער חכם ווי דער נאר.

און דער חכם ווי דער נאר רעדט צופיל.

דער חכם, ווייל ער דענקט, אז ער רעדט דאך אזוי קלוג. נו מעג מען דאך איהם הערען נאך א ווײלע.

און דער נאר ווייל ער דענקט גאר ניט אז עס זיינען דא קליגערע רייד ווי זיינע...

קורץ, עס איז שווער צו לעבען אויף דער וועלט: מען טרינקט זיך אין א ים פון רייד.

וואו מען קומט רעדט מען, איבע־ריגע רייד.

און ווילט איהר ניט ריידען, זייגט איהר ניט העפליך.

קומט איהר אהיים, א מידער, מוזט איהר ריידען צו דער ווייב, דערצעהלען איהר פון אלע אייערע גליקען פאר'ן טאג, ווען ניט — איז אויף אייך דאס ווייב ברוגז. און דער עיקר: איהר מוזט אויסהערען איהרע גליקען.

און דער סך־הכל: מען טרינקט זיך אין רייד. מען ווערט פארפלייצט...

און מאמער האט איהר אין הויז א קינד וואס רעדט דאך ניט, קען מען עס ניט פארלירען.

רעדט מען צום קינד, און מען מאַגט ביי איהם רייד.

מענשען, דאכט זיך מיר, זיינען אכזרים. זיי פייניגען איינע די צווייטע מיט איבעריגע רייד.

מען קלייבט זיך צוזאמען און מען פארטומעלט זיך מיט רייד.

און דערהויפט מאקע ווידער די פרויען.

און איך זאג זיך: רייד דאס איז אונזער אומגליק.

ווען מענשען וואלטען געקענט, דאכט זיך מיר, איינע 24 שטונדען שווייגען, אלע מיט איינמאל אנטשוויגען ווערען אלע! — וואלט אפשר די וועלט גערא־טעוועט געווארען און די גאולה וואלט געקומען...

מיר וואלטען זיך דערטראכט צו א סך נייע אמת'ן.

מיר וואלטען דערזעהן וואו מיר האל־טען אין דער וועלט.

אבער מענשען קענען ניט שווייגען, מענשען ריידען, שיטען מיט איבעריגע ווערטער... און פטר'ן די יאהרען אין פוסטען ריידען...

די מענשהייט ווערט ממש דערטרונ־קען אין א מבול פון פלפולים...

און דער סך־הכל: מיר זיינען פאר־לוירען!...

און איך ווידערהאל: צו מאכען ריידען כאטש א פרוי, איז שוין דא א מיטעל: ווייזען איהר א שנירל פערל...

אבער מיט וואס פארמאכט מען דעם מויל פון א פרוי?

וואו נעהמט מען די פערל וועלכע זאלען באזייטיגען אין זיך די גאנצע צוי־בער קראפט פון מויל־פארמאכען? און ניט נאר דער פרוי נאר אויך דעם מאן?

ניטא אזא זאך!

פון אנדערע צייטונגען

(שלוס פון זייט 11).

צו לינקע און די יוניאן איז שוין טריף ביי די לינקע. דער אפיציעלער ארגאן פון דער אמאלגאמייטעד יוניאן איז אבער נאך אלץ פול מיט לינקע שטאף.

דער רעדאקטאר פון דער אמאלגאמייטעד צייטונג איז א איד וואס שמייכעלט צו די רעכטע ציוניסטען פון איין זייט און די לינקע קאמוניסטען פון דער צווייטער זייט. ער איז פון יענע וואס האלטען, אז טאמער איז אויף יענער וועלט דא א רעכטער גאט און א לינקער גאט דארף מען מיטנעהמען א מגן דוד מיט א רויטען צלם. די אמאלגאמייטעד צייטונג איז נאך פול אנגעפאקט אלע וואך מיט אלע אלטע לינקע פראזען און בלאפס.

דערביי באקומט זיך א מאדנע סיטואציע פאר די לינקע. די לינקע אליין שרייען און שרייבען, אז די אמאלגאמייטעד יוניאן איז אן איידזשענסי פון די באסעס, און דער אפיציעלער ארגאן פון דער „איידזשענסי פון די באסעס" איז אליין גאר א לינקע טענצערקע.

הכלל, דער פריהערדינער חשבון, אז מען הערט אויף צו געבען געלט, ווערט מען טריף ביי די קאמוניסטען, שטימט. דער דאזיגער חשבון איז זעהר פשוט און קלאר און איז אין איינקלאנג מיט דער גאנצער פאליסי פון די לינקע. ווי אזוי אבער קען שטימען דער לינקער געשריי, אז די אמאלגאמייטעד איז אן איידזשענסי פון די באסעס ווען דער אפיציעלער ארגאן פון די אמאלגאמייטעד יוניאן איז כשר רעוואלוציאנער?

דעם חשבון ווייסט נאר דער רעדאקטאר פון דער אמאלגאמייטעד צייטונג, וועלכער פאכעט מיט דעם ארבע כנפות און מיט דער קאמוניסטישער פאהן האלטענדיג ביידע היילינקייטען אין איין האנט.

וואלדמאן און ליבערמאן
לאיערס
302 BROADWAY, NEW YORK
Telephone: Worth 5623-5624

קלאוק אפערייטארס אויף צו די וואהלען!

דיזען שבת, דעם 21טען פעבדואר

וועט פארקומען

עלעקשאן פאר א טשערמאן און 24 דעלעגאטען פאר דער עקזעקוטיוו באארד פאר'ן יאהר 1925.

דער עלעקשאן וועט אפגעהאלטען ווערען אין די פאלגענדע 3 פולינג פלעצער:

1. **מאנהעטען לייסעאום, 66 איסט 4טע סטריט.**
2. **דזשאינט באארד אפיס, 130 איסט 25טע סטריט.**
3. **לייבאר לייסעאום, 219 סעקמאן סטריט.**

וואוטען וועט מען קענען פון 9 אין דער פריה ביז 7 אין אבענד.

נאר מעמבערס מיט ברוינע און בלויע מעמבערשיפ קארדס וועלען קאנען שטימען.

פאלגענדעס איז די צאהל קאנדידאטען:

אלס טשערמאן האט אנגענומען בר. דזש. בארינאוויטש.

די קאנדידאטען צו דער עקזעקוטיוו באארד זיינען:

אשעראף מ.	גיטלין ה.	נאנקאפסקי א.	קופער י.
אלענאף ל.	דייטש י.	נאנאשינער א.	קאלאוו א.
בלאק א.	רינערשטיין ל.	סאבעל מ.	קאטץ א.
בליימאן דזש.	הערמאן י.	סטיינזאר א.	קאנאוויטש מ.
בעטהייל פ.	העקעל ב. ד.	סאנסין מ.	קעלעם א.
באגנא מ.	ווילסאן מ.	סטודענט א.	קראוויטץ ד.
בלאגמאן וו.	וויים א.	סידקין מ.	קופער מ.
בעלזער י.	האכשטיין ה.	סטופאקעוויץ דזש.	רובין ב.
ברעם מ.	וויינשטיין דזש.	סאמערגראד א.	רובין דזש.
בראווין ה.	וזייסבלאט י.	סטיעגליטץ מ.	רענזין ל.
בלום י.	ווייסמאן ק.	סילקאוויטש י.	ראכווין מ.
בריליאנט דזש.	זעלעזניק ה.	סענדערס מ.	ראשוואלד מישה
גודמאן א.	זעלעזניק ל.	סילווער א.	רייזנער ב.
גאלדשטיין א.	טאביאס דזש.	סאלאמאן ס.	ראדיש א.
גוטערמאן י.	לעוויט ה.	ספירא מ.	רעזניק ס.
גוטערמאן דזש.	לאסקאוויטש ט"ש.	פיקער דזשארדזש	ראזענצווייג ל.
גייבעל מ.	לאפידוס ה.	פערלמוטער ה.	ראזענטהאל ב.
גאללופ א.	ליווי ל.	פאליי ס.	ראבינאוויטש כ.
גארדאן ס.	מיללעט דזש.	פייערשטיין ז.	שעללי ס.
גארעליק ה.	מיללער דזש.	פינק א.	שייפער א.
גאלדבערג דזש.	מאסקאוויטש י.	צוקערמאן ד.	שפאטער ד.
גאלדבאום ד.	נאכלין מ.	קאהען ל.	שווארטץ י.

אלע מעמבערס ווערען אויפגעפאדערט צו באטייליגען זיך אין די וואהלען און אויסקלייבען די פעהיגסטע קאנדידאטען וועלכע זאלען פארטרעטען די אינטערעסען פון לאקאל פאר'ן יאהר צייט.

מיט גרוס,

עקזעקוטיוו באארד, קלאוק, סוט און ריפער אפערייטארס יוניאן, לאקאל 2, א. ל. ג. וו. י.

קלאוק אפערייטארס

די עקזעקוטיוו באארד פון לאקאל 2 האט באשלאסען, אז קיין אווערטיים זאל ניט ערלויבט ווערען אין די שעפער, וואו עס איז דא ארבייט און עס זיינען דא ניט קיין באזעצטע מאשינען.

דיזער באשלוס איז פאר אלע שעפער אהן אויסנאמע.

דיזער באשלוס איז אויך גילטיג פאר די שעפער, וואו מ'ארבייט אונטער א טיים גאראנטי.

אפערייטארס, וועלכע וועלען ניט אויספאלגען דעם באשלוס וועלען שטרענג באשטראפט ווערען.

שאפ-טשערלייט, איהר וועט געהאלטען ווערען פאראנטווארטליך.

אפערייטארס טארען ניט ארבייטען קיין אווערטיים, סידען זיי האבען א געשריבענע ערלויבניש פון אפיס פון לאקאל 2.

מיט גרוס,

עקזעקוטיוו באארד, לאקאל 2,
א. ל. ג. וו. י.

די אידישע אגריקולטור (באראן הירש) סאסייעטי

העלפט אלע צוקונפטיגע פארמערס מיט אויסקינפטע וועגען פארכערייי און ווי זיך אויף צוהיטען פון שווינדלערס, ווען איהר קויפט אייער פארם.

ניט קיינע דעפאזיטס איידער איהר בארעט זיך מיט אונז.

אונזער ראט און טאט איז אבסאלוט פריי. שרייבט אדער קומט פערזענליך.

אפען טעגליך אויסער שבת — פון 9 ביז 5, זונטאג — ביז 1 אוהר.

JEWISH AGRICULTURAL SOCIETY, INC.

301 E. 14th St., New York City

קויפט אויסשליסליך

קאלאמביא טהעע
צועטאטשני טשאי
„הויט לילי טהעע"

פרעסערס פון קלאוקס

זיים וויסען דאס די ווייער ברעטלאך צו פרעסען וועלוועט און בעליוויע, וואס מיר האבען ביז איצט געמאכט מיט די צוגעפעכטע לייוונד אדער צוגעשלאגען אויף האלץ זיינען ערקלערט געווארען פון אונזער פעקטארי-דאקטאר פאר אומגעזונד צו יוזען, דען דער גערוך פון די צוואווארימטע פעך און די צופארעטע האלץ קאן ברענגען צו קאנכאמפשאן.

יוזט נאר אונזער נייעם פעטענט מיט די קופערנע לייווענד, וועלכע איז אנערקענט געווארען פון די גרעסטע עקספערטען אין וואשינגטאן אלס העכסט סאניטארישע ווייער ברעטלאך.

צו באקומען ביי די

אמעריקאן פלאש און וועלוועט פרעס באארד קאמפאני

123 פינפטע עוועניו ניו יארק

טעלעפאן אשלאנד 2220.

מיר פארקויפען אויך די לייטעסט סטייל סטימערס. פרוקענע סטים מיט א גאראנטיע.

מיר האבען אויך פינקינג משינס — די בעסטע אין מארקעט.

אייער באנק

אינטערנעשאנאל יוניאן באנק

פינפטע עוועניו און 21טע סטריט

פארמעגען:
$4,000,000.00
פיער מיליאן דאלאר

4% עפענט איצט אן אקאונט און קריגט פיער פראצענט אינטערעסט **4%**

International Union Bank

FIFTH AVENUE AND TWENTY-FIRST STREET

Member Federal Reserve System

1 דאלאר
עפענט אן אקאונט

5 דאלאר
ציהט אינטערעסט

לעגט ניט אפ אויף שפעטער!

איצט איז די צייט אנצופאנגען, ווייל דער סיזאן נעהט אן. אין די סלעק וועט דאס זעהר צוניץ קומען.

געלדער אריבערגעשיקט אין אלע וועלט טהיילען שנעל, פינקטליך און ביליג!

אגרימענטס אין דרעס טרייד געהען אריין אין קראפט פעברואר 24

(שלוס פון זייט 1)

וואס ארבייט פון שטיק, זאל פארדינען נים ווייניגער פון דעם מינימום סקייל, וואס ווערט איינגעשטעלט, און טאמער זא, זאל דער באלעבאס צוצאהלען דעם אונטערשייד. דאס וועט געווים פיהרען צו דעם, אז זייערע ארבייטער זאלען באקומען גענוג ארבייט, כדי זיי זאלען נים דארפען דערצאהלען און עס וועלען זיין ווייניגער קלאגען, דאס די ארבייט ווערט ערגעץ ארויסגעשיקט, ווערענד די אינסייד ארבייטער האבען נים גענוג ארבייט.

נעקסט אין וויכטיגקייט קומט, וואס די אגרימענטס שטעלען איין אן ארבייטסלאזען אינשורענס פאנד, אויפ'ן זעלבען באזיס, ווי אין דער קלאוק אינדוסטריע, און אויך דעם סאניטארי דייבער. דאס זיינען פון די האדינאלע נייע פונקטען, א חוץ די אלטע פונקטען, וואס זיינען שוין עטאבלירט געווארען פריהער, דורך די פריהערדיגע אגרימענטס.

די נייע אגרימענטס ליגען ארויף אויף די דזשאבערס אין טרייד די נויטיגע פינאנציעלע פאראנטווארטליכקייט, וואס איז פריהער נים געווען דער פאל. דער דזשאבער ווערט פאקטיש געמאכט פאר'ן הויפט באלעבאס, ווי ער איז עס אין דער ווירקליכקייט, נאר זוכט זיך פון דעם ארויסצודרייען.

אין דער זעלבער צייט דורך דאס אריינמישען זיך פון דער יוניאן, זיינען געקומען צו א בעסערער פארשטענדיגונג די דזשאבערס און די קאנטראקטארס צווישען זיך. זיי האבען צווישען זיך געשלאסען א באזונדער אגרימענט און אויך דער אגרימענט געהט אריין אין קראפט דעם 24טען פעברואר.

די נאנייטע אגרימענטס אין טרייד האבען איינגענטליך געזאלט אריינגעהן אין קראפט מיט צוויי וואכען פריער. די באלעבאטים האבען אבער פארלאנגט מען זאל זיי געבען א געלעגענהייט ארויסצופינישען די ארדערס, וואס זיי האבען אנגענומען אונטער די פריהערדיגע באדינגונגען אין טרייד, און די יוניאן האט עס באוויליגט. דער נייער סיזאן אין דער אינדוסטריע פאנגט זיך אן וואשינגטאנ'ס געבורטס־טאג, דעם 23טען פעברואר, און אויף צומארגענס, דעם 24טען, וועלען אלע ארבייטער אין דער אינדוסטריע אנפאנגען ארבייטען לויט די נייע באדינגונגען, ווי די אגרימענטס מיט די באלעבאטים שרייבען פאר.

א. ר. שול נומער 5, בראנקס

די שול איז נאך גאר א יונגע, און בגם זי געפינט זיך אין א געגענד, וואו עס וואוינען נים קיין סך אידען, אין 412 איסט 138טע סטריט, לעבען וועבסטער עוועניו, צעהלט זי שוין איצט נאהענט צו זיבעציג קינדער. די שוהל האט א זעהר גוטע פארוואלטונג און נאך א בעסערען „עלטערנס פאראיין". זיי האבען געקויפט פאר עטליכע הונדערט דאלאר טעאטער טיקעטס צו פארפעסטיגען די פאנדען פון דער שול און גרייטען צו א קינדער־קאנצערט פאר פורים.

ארבייטער רינג מיטגלידער און ראדיקאלע עלטערן, וועלכע וואוינען אין דעם געגענד און ווילען געבען זייערע קינדער א מאדערנע אידישע סאציאליסטישע ערציהונג, זיינען געבעטען צו קומען און רעגיסטרירען זייערע קינדער אין דער שול, וועלכע איז אפען פון 4 ביז 8 אין אווענט. שבת און זונטאג פון 10 אין דער פריה ביז 2 בייטאג.

פארקיהלונגען

פיבער, גריפ

זייט שנעל — זייט זיכער

באקעמפפט א קאלט זאפארט. יעדע שטונדע וואס איהר נעגלעקט וועט מעגליך אייך שפעטער פיעלע שטונדען געפאהר און אונבאקוועמליכקייט.

באקעמפפט עס אין דעם בעסטען וועג וואס וויסענשאפט ווייס — אין דעם וועג וואס קומט נאך אלע פארערונגען.

דיעזער וועג איז היל'ס. עס סטאפט א קאלט אין 24 שטונדען; די גריפ אין 3 טעג. עס מהוט עס פאר מיליאנען.

אזוי זיכער דאס אייער דאקטאר גאראנטירט עס. אזוי פאלקסמען דאס 25 יאהר צייט האט נים געפונען א וועג דאס צו פארבעסערען.

ריזיקירט נים מיט א פארקיהלונג.

עס איז אזא פאל דארפט איהר דאס בעסטע.

אין אלע אפטייקען פרייז 30 סענט

HILL'S CASCARA QUININE BROMIDE

קריגט די רויטע באקס מיט'ן פארטרעט

נייעס פון דער פעדעריישאן פון פילאנטראפישע אנשטאלטען

„די ראמיטע אכטונג צו געבען אויף אידישע שווינדזיכטיגע", וואס האט געהאט ביז איצט איהר אפיס אין 356 סעקאנד עוועניו, האט געמופט אין 251 פערטע עוועניו.

די קאמיטע, ווי באוואוסט, גיט אכטונג אויף אידישע שווינדזיכטיגע, באזונדערס אויף אזעלכע, וואס זיינען ארויס שוין פון סאניטאריומס. זי האלט אויס אן אייגענע פעקטארי, וואו געוועזענע לונגען־קראנקע ווערען אונטער דער אויפזיכט פון דאקטוירים און נוירסעס צוגעוועהנט צוריק צו דער ארבייט.

פאר איבער טויזענד קראנקע האט די קאמיטע לעצטען יאהר געקראגען מעדיצינישע הילף און וואו עס איז נויטיג געווען האט זי די פאמיליעס געשטיצט אויך פינאנציעל.

די קאמיטע איז אנגעשלאסען אן דער פעדעריישאן און דעם יאהר האט די פעדעריישאן אויסגעגעבען 65 טויזענד דאלאר אויף אויסצוהאלטען די ארבייט פון דער קאמיטע.

ארום 20 טויזענד טריטמענטס אין איין מאנאט אין דזשואיש מעמאריאל ... דזשואינט דיזיזעס האספיטאל.

דער נייער דזשאינט דיזיזעס האספיטאל, 124טע סטריט און מעדיסאן עוועניו, דער גרעסטער ארטאפעדישער האספיטאל אין דער וועלט, האט לעצטענס געהאט זעהר א ביזי חודש. ארום 20 טויזענד טריטמענטס צו פאציענטען זיינען געגעבען געווארען לעצטען מאנאט.

דער דזשאינט דיזיזעס האספיטאל באלאנגט צו דער פעדעריישאן פון פילאנטראפישע אנשטאלטען.

בראנקס האוז פיהרט איין צוויי ראדיאס.

די בראנקס האוז, 1637 וואשינגטאן עוועניו, דער סעטעלמענט, וואס ווערט אויסגעהאלטען פון דער פעדעריישאן און וואס איז פון גרוים הילף פאר די בראנקסער אידען, האט איצט איינגעפיהרט צוויי גרויסע ראדיאס — איינע פאר אלטערע און איינע פאר דער יוגענד.

ווער עס וועט וועלען פארברענגען א שעה אין אבענד הערענדיג מוזיק, וועט קענען אריינגעהן אין בראנקס האוז. די ראדיא, וואס ווערט איינגעפיהרט פאר דער יוגענד, וועט גענוצט ווערען צו געבען זיי א מעגליכקייט צוו טאנצען ביי די קלאנגען פון א גוטען ארקעסטער.

ווער עס האט קינדער מיט מוזיקאלישע פעהיגקייטען, זאל זיך ווענדען צו דער בראנקס האוז. גוטע לעהרער וועלען זיי אונטערריכטען.

15 טויזענד דאלאר פון דער לעדער גודס אינדוסטרי.

מיט אייניגע טעג צוריק איז אפגעהאלטען געווארען א מיטינג פון די וויכטיגסטע פארשטעהער פון לעדער גודס טרייד אין ניו יארק, און עס זיינען באשפראכען געווארען פלענער, ווי אזוי זייער טרייד קען טאן זיין פליכט צו די 91 אנשטאלטען, וואס זיינען ארגאניזירט אין דער פעדעריישאן.

פלעדזשעס און ביי דער פעדעריישאן מיינט עס קעש, אויף איבער 15 טויזענד דאלאר זיינען געמאכט געווארען ביי דעם מיטינג, און פלענער פאר א גרעסערער טעטיגקייט זיינען אויסגעארבייט געווארען.

וויפיעל צאהלט א פעדעריישאן מעמבער?

די פעדעריישאן פון פילאנטראפישע אנשטאלטען האט איצט ארום דרייסיג טויזענד מעמבערס. די קלענסטע סומע, וואס א מעמבער קען צאהלען, איז 10 דאלאר א יאהר. ווער עס קען, צאהלט מעהר. די פעדעריישאן האט איבער דרייסיג מעמבערס, וואס צאהלען פון צעהן טויזענד דאלאר און העכער א יאהר.

זייענדיג א מעמבער פון דער פעדעריישאן ווייסט איהר, אז איהר שטיצט 91 פילאנטראפישע אנשטאלטען אין ניו יארק, אז איהר שטיצט האספיטעלער, יתומים אנשטאלטען, קינדער היימען, אנשטאלטען פאר קריפעלס און קינדער, דעי נוירסעריס, סעטעלמענטס און אנדערע אנשטאלטען, וואס ברענגען דערלייכטערונג און הילף צו נויטבאדערפטיגע.

אייער געלד ווערט צוטיילט צווישען די אלע 91 אנשטאלטען. נים אלע קריגען א גלייכע סומע, זיי קריגען אבער לויט זייערע באדערפנישען און קיין איינע ווערט נים פארזעהן. בלויז פיער סענט פון דאלאר געהט אוועק אויף אויסגאבען.

דער דעפיציט פון דער פעדעריישאן.

ווי אונזערע לעזער געדענקען, האט די פעדעריישאן אנגעהויבען מיט אייניגע וואכען צוריק א דרייוו פאר א מיליאן און א פערטעל דאלאר צו דעקען איהר היי־יאהריגען דעפיציט. דער דעפיציט איז נאך נים געדעקט, אבער ער איז זעהר שטארק געשניטען געווארען. עס פעהלט נאך א 3־4 הונדערט טויזענט דאלאר, וואס וועלען, ווי די פעדעריישאן האפט, אין גיכען געזאמעלט ווערען.

דער בודזשעט פון דער פעדעריישאן פאר דעם יאהר איז ארום פיער מיליאן דאלאר.

צוויי בעלער פאר איין פרייז

[illegible]

מאסקען און [illegible]

באל

שבת, אווענט

7טען מארטש

69טער רעגימענט ארמארי

25טע סט. און לעקסינגטאן עוו.

500 אין קעש — אונאנגעמעלדעטע פרייזען

פילע אמוזאנטע פיטשורס

ערשטער פרייז 100$ אין גאלד

טיקעטס מיט העטשעק איין דאלאר

צו באקומען אין דער פריי ארבייטער שטימע 48 קאנאל סטריט

נייעס פון דענווער סאניטאריום

דענווער סאניטאריום פארגרעסערט זיין עקס־רעי דעפארטמענט.

ביי דעם לעצטען מיטינג פון דער באארד אוו טראסטיס פון דענווער סאניטאריום איז באשלאסען געווארען צו פארגרעסערען דעם עקס־רעי דעפארטמענט. צוויי טויזענד דאלאר איז באשטימט געווארען פאר דעם צוועק.

דער אגריקולטור דעפארטמענט פון דענווער סאניטאריום ברענגט פראפיטען.

ווי באוואוסט, האט דער דענווער סאניטאריום א פארם, וואס באזארגט די פאציענטען מיט אלע וועדזשעטייבעלס, וואס זיי דארפען האבען. לויט דעם לעצטען באריכט האט דער אגריקאלטשורער דעפארטמענט אריינגעבראכט לעצטען יאהר ריינעם פראפיט זעקס טויזענד דאלאר.

עס איז באשלאסען געווארען צו פארגרעסערען דעם דעפארטמענט.

10 טויזענד דאלאר וועט קאסטען צו פארגרעסערען די היים פאר די נוירסעס.

דער דענווער סאניטאריום האט באשלאסען צו פארגרעסערען די היים, וואו עס געפינען זיך די נוירסעס. עס וועט קאסטען אם ווינציגסטענס וואסערע 10 טויזענד דאלאר, פונקט אזוי פיעל וועט קאסטען דאס פארגרעסערען פון דעם פאכט אפיס.

דר. היים ספיוואק מאכט א טור פאר דעם סאניטאריום.

דר. חיים ספיוואק האט נאר וואס פארענדיגט א טור פאר דעם דענווער סאניטאריום. ער האט באזוכט שיקאגא, סט. לואיס, קליוולאנד, סינסינעטי און ניו יארק. ער האט זיך געזעהן מיט אלטע טוער און פריינד פון אט דער גרויסער אידישער אינסטיטוציע און געשאפען נייע.

סקוירטמאכער

פון לאקאל 23, אויפמערקזאם!

א מיטינג

פון אלע סקוירט מאכער ווערט גערופען פאר

דאנערשטאג אווענט, דעם 26טען פעברואר

7.30 פינקטליך.

אין יוניאן בילדינג, 231 איסט 14טע סטריט, (5טער פלאר)

וויכטיגע טרייד פראגען וועלען אויפגענומען ווערען, און עס איז די פליכט פון אלע מיטגלידער צו קומען צו די מיטינגען און אנטייל נעהמען אין די פראגען.

עקז. באארד לאקאל 23

ל. פינקאווסקי, מענעדזשער. מ. קאנסקי, טשערמאן.

לערענט דעזיינינג

איהר קענט פערדינען פון 50 ביז 200 דאלאר וועכענטליך

נעהמט א קורס אין דער בעריהמטער

מיטשעל דעזיינינג סקוהל

פון מענ'ס, פרויען, מיסעס און קינדער קליידער און ליידיס פאר גארמענטס.

די מיטשעל סקוהל פאר דעזיינינג לערנען צו מאכען פעטערנס, גריידינג, דרייפינג און פיטען קלאוקס, סוטס, דרעסעס, פאר פאר גארמענטס און מענ'ס קליידער.

געגרינדעט איבער 50 יאהר.

די סקול האט ערדייכט

נייע אידעען, נייע סיסטעמען, בעסטע רעזולטאטען.

א קורס אין דער מיטשעל דעזיינינג סקול מיינט א באלדיגע שטעלע און גוטע ווידזשעס.

א גוטע פראפעסיאן פאר מענער און פרויען, און עס איז זעהר לייכט זיך אויסצולערנען.

באזונדערע לעקציעס וועט געגעבען ווערען אין אייער אייגענער שפראך, אום איהר זאלט אלעס פארשטעהן.

די באדינגונגען פאר'ן אויסלערנען זיך זיינען זעהר לייכטע.

מיר זיינען די עלטסטע פעשיאן קאמפאניע אין אמעריקא און מיר פארקויפען פעשיאנס און שניידען אלערליי פעטערנס.

טאג און אווענט קלאסען.

אווענט־קלאסען, מאנטאג, מיטוואך און פרייטאג.

פרייע דעמאנסטריישאן אין אונזער סקוהל.

קומט פערזענליך פאר פרייע אינפארמאציע.

מיטשעל דעזיינינג סקוהל

15 וועסט 37טע סטריט, ניו יארק.

טעלעפאן פיצראי 1674.

GERECHTIGKEIT—(JUSTICE)

גערעכטיגקייט

בצדקתי החזקתי ולא ארפה. (איוב, כ"ז, 6.)

אָן מיין גערעכטיגקייט האלט איך זיך שטארק, און וועל איהר נים אפלאזען.

ארבייטער פון אלע לענדער, פאראייניגט אייך, און די וועלט וועט זיין אייערע!

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל לידיס גארמענט װאָרקערס יוניאָן

Vol. VII. No. 9. | New York, Friday, Feb. 27, 1925. | 1925 פרייטאג, 27טען פעברואר | PRICE 3 CENTS

קלאוקמאכער פון שיקאגא שטעלען איין א נייעם אגרימענט מיט באדייטענדע פארבעסערונגען

מינימום ווידזש סקיילס געהעכערט. — ארבייטסלאזען אינשורענס פאנד געשאפען. — נאך אנדערע אויסבעסערונגען. — פרעזידענט זיגמאן און וויים־פרעזידענט פערלשטיין אנוועזענד אויפ'ן קאנפערענץ מיט די באלעבאטים. — דזשאינט באארד נעמט זיך ארגאניזירען די אוט־אוו־טאון שעפער.

די קלאוק סיטואציע אין שיקאגא איז געסעטעלט. ענדליך, נאך א לאנגען ווארטען, און נאך איינינע פארזיכען פון דעם שיקאגא דזשאינט באארד צו באנייען דעם טרייד אגרימענט, איז מען דאך געקומען צו א פארשטענדניש און א סעטעלמענט איז געמאכט געווארען צווישען דער קלאוקמאכער יוניאן און די קלאוק מאנופעקטשורערס אסאסיאיישאן. דער סעטעלמענט איז געמאכט געווארען לעצטען דאנערשטאג, דעם 19טען פעברואר, אויף א קאנפערענץ צווישען די פארשטעהער פון ביידע צדדים. אן אגרימענט איז אויסגעארבייט און אנגענומען געווארען און דער אגרימענט איז איבערגעגעבען געווארען צו דער מעמבערשיפ פון ביידע ארגאניזאציעס פאר גוטהייסען. אזוי ניך ווי די מעמבערשיפ וועט דעם אגרימענט גוטהייסען, וועט ער ווערען פארמאלע אונטערגעשריבען פון די פארטרעטער פון דער יוניאן, און פון דער מאנופעקטשורערס אסס'ן.

די קלאוקמאכער יוניאן פון שיקאגא האט ארויסגעשטעלט די באלעבאטים א גאנצע רייהע פאדערונגען: עס זיינען פארלאנגט געווארען איינינע נויטיגע אויסבעסערונגען, נעגען וועלכע די באלעבאטים האבען זיך געשטעלט נעגען. זיי האבען אבער דאך, אונטער'ן דרוק פון דער יוניאן, א סך געמוזט נאכגעבען.

באלד נאכדעם ווי דער קאנפערענץ וועגען אגרימענט האט זיך געענדיגט און די פאדערונגען פון דער יוניאן זיינען אנגענומען געווארען פון די באלעבאטים, איז אפגעהאלטען געווארען א ספעציעלער מיטינג פון די דזשאינט באארד און פרעזידענט מאריס זיגמאן, וויים פרעזידענט מייער פערלשטיין און ברודער מ. ביאליס, מענעדזשער פון דער דזשאינט באארד, האבען אפגעגעבען א באריכט פון די פארהאנדלונגען און די פונקטען פון אגרימענט וואס זיינען אויסגעבעסערט געווארען. אין דעם געהען שוין איך אריין די העכערונ־

(שלוס אויף זייט 16.)

דער סטרייק פון ווייט גודס ארבייטער און טשילדרען־דרעסמאכער אין פולען גאנג

סטרייקער פיקעטען די שעפער, נים אכטענדיג וואס די פאליציי מאכט ארעסטען. — שבת האט די יוניאן אנגעפאנגען מאכען סעטלמענטס. — סטרייקערינס ווייזען ארוים א מערקווירדיגען ענטוזיאזם אויף די מאס־מיטינגען און קאנצערטען אין די סטרייק האלס.

דער גרויסער קאמף פון אונזערע ווייט גודס ארבייטער און די טשילדרענס דרעסמאכער פון ניו יארק, איז אין פולען גאנג. מיט יעדען טאג צופלאקצערט זיך דער סטרייק אלץ מעהר, און די ארבייטער פון מאנכע נים יוניאן שעפער, וועלפע זיינען גלייך נים ארונטער, שליסען זיך אן צום סטרייק.

נאטירליך, אין דעם האבען אויך א חלק די יוניאן ארבייטער פון די אנדערע פאכען, באזונדערס די מיטגלידער פון די אנדערע לאקאלס פון אונזער אינטערניישאנאל, וואס ארבייטען אין די בילדינגס וואו עס געפינען זיך אויך ווייט גודס שעפער און שעפער וואו עס ווערען געמאכט טשילדרענס דרעסעס און בעטראבס, וועלכע זיינען נאך נים ארגאניזירט. די יוניאן־ארבייטער העלפען די פיקעטס פון די סטרייקער און פרובירען ווירקען אויף די נים יוניאן־ארבייטער זיי זאלען זיך אנשליסען צו די סטרייקער. זאל אט די גוטע ארבייט פון די יוניאן־ארבייטער פארטגעזעצט ווערען נאך מיט מעהר ענערגיע, דאס וועט געוויס ברייננען גוטע רעזולטאטען.

די סעטעלמענטס קאמיטעס פון דער גענעראל סטרייק. קאמיטע, וואס געפי־

(שלוס אויף זייט 16.)

אגרימענטס אין אלע יוניאן דרעס־שעפער פון שיקאגא באנייט

דער ארגאניזאציאנס קאמפיין ביי די דרעסמאכער מאכט פארטשריט.

פרעזידענט זיגמאן האט געבראכט פון שיקאגא א גוטען גרוס פון דעם באקאנטען ארגאניזאציאנס קאמפיין צווישען די דרעסמאכער, וואס ווערט אנגעפיהרט פון שוועסטער מאלי פרידמאן, אינטערנעשאנאל ארגאניזערין. דער קאמפיין מאכט גוטען פארטשריט. די דרעסמאכער שליסען זיך אן צו דער יוניאן און די ארגאניזאציע ווערט שטארקער מיט יעדען טאג. די דרעסמאכער דארטען, מאכען זיך גרייט ווידער אמאל צו פאדערען זייערע רעכטען פון די באלעבאטים, און נאך שטארקער און בעסער ווי זיי האבען עס פריהער געטאן. זיי וועלען נים רוהען, ביז יוניאן־באדינגונגען וועלען איינגעשטעלט ווערען אין אלע דרעס־שעפער פון שיקאגא.

אין דער זעלבער צייט האט די יוניאן באנייט די אגרימענטס מיט אלע דרעס פירמען וואס האבען יוניאן־שעפער, כאטש די אסס"ן־באסעס, וואס פיהרען אן א פארביסענעם קאמף געגען דער יוניאן, זיינען ממש נעקראכען פון דער הויט, צו שטערען דער יוניאן אין דער ארבייט. זיי האבען זעהר שטארק געוואלט ווירקען אויף יענע פירמען זיי זאלען מיט דער יוניאן מעהר נים סעטלען, און דאס דער גאנצער דרעס־טרייד פון שיקאגא זאל ווערען איין „אפען־שאפ". זיי האבען דאס אבער נים גע־

(שלוס אויף זייט 14.)

אינהאלט־פארצייכניס

„גערעכטיגקייט" נומער 9.

זייט 2. מיטינג פון דזשאינט באארד פון דער קלאוק און דרעסמאכער יוניאן — יוסף פיש.
זייט 3. דער קלאוקמאכער סטרייק אין טאראנטא — סאל. פאליאקאף.
זייט 4. עדיוקיישאנאל דעפארטמענט.
זייט 5. דער פיין עקסידענט אין אינדיאנא — ל. היימאן. אוים דעם לעבען פון דער יוניאן אין באסטאן און אומגעגענד — סאל. זיידמאן.
זייט 6. טרייד און ארגאניזאציאנס פראגען.
זייט 7. דארע (ערצעהלונג)—מאקסים גארקי. ביים סוף פון דער וועלט (פאנטאזיע) — אברהם רייזען.
זייט 8. עדיטאריעלע נאטיצען.
זייט 9. דאס לעבען פון א פראגרעסיווער יוניאן וואס האט געמאכט געשיכטע — איוואנס קלארק.
זייט 10. אין טעאטער — דער קריטיקער. קורץ און שארף — י. ב. ג.
זייט 11. „א נייער פרצעס" צוליב אן אלטען צוועק — מ. הענפארד.
זייט 12. ווי אלט איז דער מענש אויף דער ערד? — ל. באראדולין. בארג ארויף, בארג אראפ — ז. וואהילער.
זייט 13. הערמאן הייערמאנס — ב. מיכאלעוויטש. קורצע שמועסען.
זייט 14. זאכען גוט צו וויסען. פארשיידענעס.
זייט 15. אדווערטייזמענטס.
זייט 16. אינטערנעשאנאל קאלענדאר — ה. סקולמאן. שלוסען פון זייט 1.

אינסטאליישאן פון עקז. באארד לאקאל 2, דעם קומענדען דינסטאג

קומענדען דינסטאג אווענט, דעם 3טען מערץ, וועט פארקומען די אינסטאליישאן פון דעם ערשטען ערוועהלטען עקזעקוטיוו באארד, פון דעם נייען פאראייניגטען קלאוק און ריפער אפערייטארס לאקאל 2.

די וואהלען זיינען פארגעקומען לעצטען שבת. איבער 26 הונדערט מיטגלידער האבען זיך באטייליגט אין די וואהלען. דאס איז ווייט נים אזא גרויסע צאהל ווי מען האט ערווארטעט, לויט די גרויס פון דער מעמבערשיפ פון דעם לאקאל. מען האט ערווארטעט, אין די וואהלען זאלען זיך באטייליגען צווישען 5 און 6 טויזענט מיטגלידער. ווי עס שיינט אבער, האבען די וואהלען נים פאראינטערעסירט דער גרויסער מיטגלידערשאפט, די גרויסע מאסע מיטגלידער פון דעם לאקאל זיינען געבליבען זיצען אין דער היים, וואס דאס איז, צום באדויערען, נים צום קרעדיט פון די מיטגלידער פון דעם לאקאל.

עס זיינען ערוועהלט געווארען 24 עקזעקוטיוו באארד מעמבערס און א טשערמאן פאר'ן לאקאל. צוזאמען 25 פערזאן.

די אינסטאליישאן פון עקזעקוטיוו באארד, דינסטאג אווענט, וועט פארקומען אין אודיטאריום פון אונזער אינטערנעשאנאל בילדינג, 3 וועסט 16טע סטריט.

אלס רעדנער צו דער אינסטאליישאן זיינען איינגעלאדען געווארען די פאלגענדע פערזאנען:

פרעזידענט מאריס זיגמאן; סעקרעטאר אברהם באראף; וויים־פרעזידענט מאיר פערלשטיין, דער דערוויילינער מענעדזשער פון דעם לאקאל; וויים־פרעזידענט ישראל פיינבערג, גענעראל מענעדזשער פון דזשאינט באארד פון די קלאוק און דרעסמאכער יוניאן און ש. יאנאווסקי דער רעדאקטאר פון די „גערעכטיגקייט".

ביי דעם אינסטאליישאן מיטינג וועט אויך אנוועזענד זיין די גאנצע קאמיטע פון דער אינטערניישאנאל, וואס איז באשטימט געווארען פון גענעראל עקזעקוטיוו באארד, דאס לאקאל 2 זאל זיין אונטער איהר אויפזיכט.

דרעסמאכער ארגאניזיישאן דעפארטמענט פון דזש. באארד טוט גוטע ארבייט

דער דזשאינט באארד פון די קלאוק און דרעסמאכער יוניאן פון ניו יארק, האט לעצטענס געשאפען אן ארגאניזאציאנס דעפארטמענט, וואס זאל זיך אפגעבען ספעציעל בעסער צו ארגאניזירען דעם דרעס טרייד. עס איז געשאפען געווארען א פרייוויליגע ארגאניזאציאנס־קאמיטע פון ווייסט און דרעסמאכער, וואס זיינען וויליג צו העלפען אין דער ארבייט. די קאמיטע באשטעהט פון ארום דריי הונדערט וואלונטירען, פרויען און מענער, מיטגלידער פון לאקאל 22, און זיי האבען מיט גרוים פליים זיך אריינגעווארפען אין דער ארבייט. דער טשערמאן און מענעדזשער פון דער ארגאניזיישאן קאמיטע, איז ברודער ס. פארבער.

דער דרעס־ארגאניזיישאן דעפארטמענט האט אפגעשטעלט 160 דרעס און ווייסט שעפער וואס זיינען ענטוועדער גאר נים געווען ארגאניזירט, אדער זיינען געווען בלויז טיילוויז ארגאניזירט. צווישען די אפגעסטאפטע שעפער זיינען דא אסאסיאיישאן פירמען און אינדעפענדענט פירמען. די ארגאניזאציאנס־קאמיטע מאכט נים קיין אונטערשייד, וויבאלד דער שאפ איז נים ארגאניזירט ווי געהעריג איז, ווערט ער אפגעסטאפט, צו דער באס באלאנגט צו דער אסס'ן אדער נים.

אין דער צייט ווען די שורות ווערען געשריבען, זיינען 67 פון די אפגעסטאפטע שעפער שוין געסעטעלט געווארען, און די ארבייטער האבען זיך צוריקגעקעהרט צו דער ארבייט אלס יוניאן־לייט, אונטער פאלשטענדיגע יוניאן באדינגונגען, לויט דעם אגרימענט אין טרייד.

קומענדע וואך וועלען מיר האבען אין די „גערעכטיגקייט" א פולען באריכט פון דעם דרעסמאכער ארגאניזאציאנס דעפארטמענט, וואו אלץ וועט איבערגעגעבען ווערען מיט מעהר איינצעלהייטען.

אונזער אינטערנעשאנאל שיקט צוויי וויכטיגע באגריסונגס־טעלעגראמען

לעצטען שבת האט אונזער אינטערנעשאנאל ארויסגעשיקט צוויי וויכטיגע באגריסונגסטעלעגראמען, וואס זיינען ווערט פארצייכענט צו ווערען.

ביידע טעלעגראמען זיינען אפגעשיקט געווארען נאך שיקאגא. איינע צו דעם אלטען סאציאליסטישען פרייהייטס־קעמפער, גענאסע יודזשין וו. דעבס, צו זיין 70־יעהריגען געבורטס טאג, און א צווייטע צו דעם קאנפערענץ פאר פראגרעסיווער פאליטישער אקציאן, וואס איז פארגעקומען אין שיקאגא.

די טעלעגראמען לעזען זיך ווי פאלגט:

„גענאסע יודזשין וו. דעבס, אשלאנד אודיטאריום שיקאגא.

נעהמט אן אונזער הארציגסטע באגריסונג צו אייער זיבעציגסטען געבורטסטאג. די יאהרען פון אייער טעטיגקייט פאר'ן פרייהייטס־קאמף, אין דעם קאמף פאר גערעכטיגקייט און מעהר גליקזעליגקייט פאר די אונטערדריקטע מאסען, שיינען ווי די ליכטיגע זון, אין דעם מארשרוט פון דעם

(שלוס אויף זייט 16.)

דער קאמף פון די ניט־גודס ארבייטער צופלאקערט זיך אלץ מעהר און מעהר

פעקרעטער בּאראז אדרעסירט די סטרייקער.

דער סטרייק פון די ספּרינג ניידל ניט־גודס ארבּייטער אין גרויס ניו יארק שטעהט אויסגעצייכענט. דער קאמף צופלאקערט זיך אלץ מעהר און מעהר און די ארבּייטער זיינען פעסט ענטשלאסען צו קעמפען ביז צו א זיגרייכען ענד. דער סטרייק ווערט געפיהרט פון דער ניט־גודס ווארקערס יוניאן, לאקאל 55, אונטער דער אויפזיכט פון אינטערנעשאנאל איסטערן ארגאניזאציאנס דעפּארטמענט, וואס איז אונטער די מענעדזשמענט פון וויס־פּרעזידענט דזש. האלפּערין.

ווי עס איז שוין געווען געמעלדעט אין „גערעכטיגקייט", האט דער סטרייק זיך אנגעהויבען פון א לאק־אוט, וואס איז געמאכט געווארען אין א ברוקלין פעקטארי ביי דער פירמע האלפּערין. דער קאמף ווערט געפיהרט פאר בעסערע ארבּייטס־באדינגונגען אין די שעפּער, און אויך איינצושטעלען אין דעם פאך א קאלעקטיווען אגרימענט, צווישען דער יוניאן און די מאנופעקטשורערס.

לעצטען דינסטאג אווענט האבען די סטרייקער אפּגעהאלטען א זעהר ענטוזיאסטישען מאס־מיטינג אין אודיטאריום פון אונזער אינטערנעשאנאל בּילדינג. דער מיטינג איז אדרעסירט געווארען פון סעקרעטער אב. בּאראף, די וויס־פּרעזידענטען דזש. האלפּערין און ס. לעפקאוויטש, און ברודער דזשוליוס גאלדשטיין, דער ארגאנייזער פון די ניטגודס ווארקערס יוניאן, לאק. 55.

די רעדנער האבען קלאהר געמאכט פאר׳ן עולם די לאגע, ווי עס האלט מיט דעם סטרייק, און אן אפּיעל איז געמאכט געווארען צו די סטרייקער, זיי זאלען שטעהן אקעגען צו אקסעל, ביז אלע פאדערונגען פון דער יוניאן וועלען געוואונען ווערען.

אלע רעדנער זיינען אויפגענומען געווארען מיט ענטוזיאזם און מיט פיעל אפּלאדיסמענטען.

ארבּייטסלאזען אינשורענס פאנד פאנגט אן פונקציאנירען צו ענדע פון דעם סעזאן

דעם קומענדען 1טען דזשון וועט מען אנפאנגען צאהלען ארבּייטסלאזען בּענעפיט. — טראסטים מאכען באקאנט די רולס פון דעם בּענעפיט־פאנד. — דער פאנד פארמאגט שוין 600 טויזענט דאלאר.

דער ארבּייטסלאזען אינשורענס פאנד אין קלאוק־טרייד פון ניו יארק איז פאקטיש עטאבּלירט געווארען אין מאנאט אויגוסט פון לעצטען יאהר, 1924, נאכ׳ן סעטעלמענט אין דער אינדוסטריע, לויט די רעקאמענדאציעס פון גאווערנאר סמיטה׳ס ספּעציעלער קאמיסיע. דער פאנד האט אבער ניט געקאנט גלייך נעהמען ארבּייטען. אפריער האט מען געדארפט אנקלייבען דעם נויטיגען קאפּיטאל, און מען האט אויך געדארפט אויסארבּייטען די רולס און רעגולייש אנס, לויט וועלכע דער פאנד זאל פונקציאנירען. איצט איז דער פאנד פאלשטענדיג ארגאניזירט, און עס איז שוין אויך פארטיג די גאנצע מאשינערי דער פאנד זאל ארבּייטען ווי עס באדארף צו זיין.

מר. ארטור ד. וואלף, דער טשערמאן פון באארד אוו טראסטים פון דעם פאנד, האט לעצטע וואך באקאנט געמאכט, דאס די ארבּייטסלאזע קלאוקמאכער וועלען אנפאנגען באקומען בּענעפיט פון דעם קומענדען 1טען דזשון, און ער האט אויך פארעפענטליכט, ווי אזוי דער פאנד וועט ארבּייטען. דער קאפּיטאל פאר דעם פאנד איז געשאפען געווארען פון דעם, וואס די באלעבאטים צאהלען צוויי פּראצענט פון וועכענטליכען פּיי־ראל, און די ארבּייטער צאהלען איין פּראצענט פון זייער וועכענטליכע ווייזשעס. דער ארבּייטסלאזען אינשורענס פאנד האט שוין איצט אין זיין טרעזשורי איבּער 600 טויזענד דאלאר, און מען רעכענט, אז ביים ענדע פון דעם סיזאן זאל ער האבען איבּער א מיליאן דאלאר.

דער בּענעפיט וועט געצאלט ווערען צו די ארבּייטסלאזע קלאוקמא..., לויט די פאלגענדע כללים:

1. אזוי ווי דאס איז א סיזאן־טרייד, ווערט דער יאהר איינגעטיילט אין צוויי סיזאנס, א ספּרינג סיזאן און א פאל סיזאן. פון 1טען פעבּרואר ביז דעם 31טען דזשולאי איז דער ספּרינג־סיזאן, און פון אויגוסט דעם 1טען ביז יאנואר דעם 31טען איז דער פאל סיזאן.

2. אכטצעהן וואכען אין יאהר, 9 וואכען יעדען סיזאן, ווערט אנערקענט אלס דער סלעק־פּעריאד, און דורך דער צייט איז קיינער ניט בּארעכטיגט צו ארבּייטסלאזען בּענעפיט. דאס ניט ארבּייטען אין דעם פּעריאד ווערט ניט אנערקענט פאר ארבּייטסלאז.

3. זיבּצעהן וואכען ווערט באטראכט אלס סיזאן און ווער עס ארבּייט זיבּצעהן וואכען אין א סיזאן, איז ניט בּארעכטיגט צו ארבּייטסלאזען בּענעפיט. מיטגלידער, וואס האבען געארבּייט דורכ׳ן סיזאן 15 וואכען, זיינען באַרעכטיגט צו צוויי וואכען בּענעפיט, די וואס האבען געארבּייט 12 וואכען — צו פינף וואכען בּענעפיט, און אזוי ווייטער.

4. בּענעפיט וועט געצאהלט ווערען 10 דאלאר א וואך. דער מאקסימום איז זעקס וואכען א סיזאן, 60 דאלאר, אדער 12 וואכען אין יאהר — 120 דאלאר.

5. צו באקומען ארבּייטסלאזען בּענעפיט וועלען די מיטגלידער דארפען קומען די פאלגענדע רולס: ערשטענס, דארף דער אפּליקאנט זיין כאטש איין יאהר א מעמבּער פון דער יוניאן. צווייטענס, דארף מען פאר א יאהר צייט זיין באשעפטיגט אין ניו יארקער קלאוק מארקעט. דריטענס, דארף מען זיך רעדזשיסטרירען אין דעם אפיס פון דעם אינשורענס פאנד און זיך מעלדען אינ׳ם אפיס צו דער צייט, וואס וועט באשטימט ווערען.

6. די, וואס ארבּייטען טיילווייז, ניט כסדר, זיינען אויך בּארעכטיגט צום בּענעפיט. עס וועט צונויפגערעכענט ווערען די צייט, וואס זיי האבען געארבּייט, און וויפיעל עס וועט זיי פעהלען צו 17 וואכען ארבּייט, וועלען זיי פאר יענער צייט באקומען בּענעפיט.

זאלען די קלאוקמאכער גוט נאכזעהן די אלע כללים, וועלען זיי פארשפּארען האבען אומאנגענעהמליכקייט, ווען עס וועט זיי אויסקומען זיך צו מעלדען פאר ארבּייטסלאזען בּענעפיט.

דער רעזולטאט פון די וואהלען ביי די קלאוקמאכער

וואהלען ביי די דרעסמאכער אפּגעלייגט.

לעצטען דינסטאג זיינען פארגעקומען די וואהלען פאר ביזנעס אגענטען אין דער קלאוקמאכער יוניאן, און כאטש יענעם טאג איז געווען א זעהר שלעכטער וועטער, און מענשען האבען זיך געפיילט ארויסצוגעהן פון הויז, זיינען דאך איבּער אכט טויזענט מיטגלידער געקומען זיך באטייליגען אין די וואהלען.

די פאלגענדע קאנדידאטען פון די קלאוקמאכער לאקאלס זיינען ערוועהלט געווארען אויפ׳ן באלאט:

1. אראנסקי משה.
2. לעווין הערי
3. בּארקאן וויליאם
4. פלאם סעם
5. קאראלינסקי א.
6. פּרימער
7. גאלד, דזש.
8. הייט, לואיס
9. קאהען, מאקס — (פון געוועזענעם לאקאל 17)
10. סאמער, מ.
11. קאפּלאן, נ.
12. גאלדאווסקי, מאריס
13. מילער, סאול.
14. פיין, משה.
15. סארקין, י.
16. פעלטער, לואיס.
17. סאלאמאן, מ.
18. מאזער, ב.
19. באומרינד, סיימאן.
20. בערקאוויץ, ה.
21. שווארץ, א.
22. רינגער, ס. דזש.
23. שערמאן, מ.
24. פּרעס, חיש.
25. גאלדבערג, ה.
26. קושנער, מ.
27. עלי ן, מאיר.
28. גאלאב, ב.

די אלע קאנדידאטען זיינען ערוועהלט געווארען דורך א מאיאריטעט שטימען. זיי זיינען פון די לאקאלס 2, 3, 9, 23 און 35.

וואס אמבאלאנגט די קאנדידאטען פאר ביזנעס אגענטס פון די לאקאלס 10, 48 און 82 האבען זיי ניט געהאט קיין קאנקורענץ. עס זיינען געווען פונקט אזא צאל, וואס האבען געדארפט ערוועהלט ווערען, און פאלגליך האט דער דזשאינט באארד זיי ערקלערט אלס ערוועהלט.

דאס זיינען די פאלגענדע פערזאנען:

פון לאקאל 10:
ניינלער, איזידאר.
סאקס, בענדזשאמין.

פון לאקאל 48:
מיגראסי, פ.
ראטי, נ.
וועלארדי, א.
מאריקאנדרא, מייק.
טשיארטשיארא, י.
קאטאני, א.
רעסטי, פ.
קאמונאלי, פרענק.
קארעטניוטא, משאס.

פון לאקאל 82.
ראזענבלאט, ליאן

דאסגלייכען האט דער דזשאינט באארד אויך ערקלערט פאר ערוועהלט די דיסטריקט מענעדזשערס, ווייל אויך זיי האבען ניט געהאט קיין אפּאזיציע. קיינער איז געגען זיי ניט געלאפען אויפ׳ן באלאט. דאס זיינען:

רובּין דזש., לאקאל 2.
קעסטען, דזש., לאקאל 9.
שוסטער, הערי, לאקאל 9.
פערלמוטער, ס., לאקאל 10.
וואנדער, הערי, לאקאל 23.
סלוצקי, הערי, לאקאל 35.
שעכטער, נייטען, לאקאל 35.

די וואהלען פאר די דרעסמאכער זיינען דערווייל אפּגעלעגט געווארען. א פאר טעג איידער די וואהלען האבען געזאלט פארקומען, האט זיך באוויזען א צירקולאר פון דער „נאדעל סעקציע" פון דער סקעב־ליג, אין וועלכען איינציגע קאנדידאטען אויפ׳ן באלאט פון לאקאל 22 זיינען מיאוס פארלוימדעט געווארען, און די מיטגלידערשאפט איז אויפגעפאדערט געווארען פאר זיי ניט צו שטימען. די וואהלען האבען דאריבער געמוזט אפּגעלייגט ווערען ביז די זאך וועט גענוי אונטערזוכט ווערען. די יוניאן איז ענטשלאסען ניט צו לאזען קיינע אויטסיידינע אנגענטורען און סקעב־ליגס זיך מישען אין די אינערליכע אנגעלעגנהייטען, און עס וועט גענוי אויסגעפאדשעט ווערען, ווער עס איז פאראנטווארטליך פאר שטערען דעם גאנג פון די וואהלען אין דער יוניאן. די זאך ווערט יעצט גענוי אונטערזוכט.

אויסבּעסערונג

אינ׳ם באריכט פון דזשאינט באארד לעצטע וואך אין דער „גערעכטיגקייט", וועגען דער רעזיגנאציע פון ברודער פּריזאמט אלס מענעדזשער, איז דורך א פארזעהן אויסגעלאזען געווארען, דאס דער דזשאינט באארד האט אפּאינטעט א קאמיטע, וואס זאל ברענגען א רעקאמענדאציע, ווי ברודער פּריזאמט זאל באדאנקט ווערען פאר זיין לאנג יעהריגער טעטיגקייט אין דער קלאוק און דרעסמאכער יוניאן.

שוין ערשינען

The Women's Garment Workers

A History of the International Ladies Garment Workers Union

די געשיכטע פון דער אינטערנעשאנאל לידיס גארמענט ווארקערס יוניאן

א בוך פון איבער 6 הונדערט זייטען, גרויסער פארמאט און שעהן געבונדען

געשריבען פון

דר. לואי לעווין

פארפאסער פון „סינדיקאליזם אין פראנקרייך" און נאך אנדערע ווערק איבער סאציאלע און עקאנאמישע פראגען.

אויב איהר ווילט האבען אן אמת׳ען באגריף וועגען אונזער יוניאן און האבען א גייסטיגען פארגעניגען לעזענדיג, טו פארפעהלט ניט צו לייענען דעם בוך.

דער פּרייז פון דעם בוך איז פינף דאלאר.

מיטגלידער פון אונזער אינטערנעשאנאל קאנען באקומען א בוך פאר העלפט פּרייז

פאר $2.50

פאר דעם פּרייז קאן מען באקומען דעם בוך בלויז

אין אפיס פון אונזער אינטערנעשאנאל, 3 וועסט 26טע סט., נ. י.

מאנטאג און דאנערשטאג וועט דער אפיס זיין אפען ביז 6.30 פארנאכט, כדי די מיטגלידער זאלען קאנען קריגען דעם בוך געהענדיג פון דער ארבייט.